

SVENSKA SÄGNER OCH ÄFVENTYR.

BERÄTTADE AF

N. F. WIPPERLING.

STOCKHOLM, TRYCKT HOS JOH. BECKMAN, 1849.

Förord till den elektroniska utgåvan

Verket, som tillhör Österreichische Nationalbibliothek, Wien, har scannats av Google Books. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i januari 2017 av Bert H.

KETIL OKRISTEN.

En ny tid hade uppgått för Norden. Ljuset och mörkret kämpade med hvarandra, och natten drog sig småningom undan för strålarna af Österlandets Stjerna. Det segrande ljuset bröt fram genom dimmorna och, der dessa icke alldeles flydde, genomväfde dem med sitt gyllene sken; det var solens budskap, morgongryningen, då drömmarne fly och den vaknande öppnar sitt öga, för att möta den kommande dagen.

Detta ljus, denna dag var kristendomen.

Långsamt bredde den sina läror ibland Nordens folk, ty denna trofasta stam stod länge qvar vid sina gamla gudar. Folket kunde icke svika, men det var gudarne som sveko, och alltsom denna öfvertygelse vann insteg i deras väl motspänstiga, men för en högre bildning och en bättre tro öppna sinnen, omvände sig hedningarne och läto sig döpa till bekännare af den sanna Guden.

I den trakt af Östergötland, der nu Kettilstads kyrka är belägen, bodde vid denna tid den ansedde Kettil, ifrån hvilken nämndeortbenämning leder sitt ursprung. Äfven för honom blef kristendomen predikad; men ifrån de kristna lärarne gick han alltid tillbaka till sitt afgudahus och sina offer.

Åren förflöto, grannarne rundt omkring läto döpa sig, endast Kettil blef qvar i sina villfarelser. Det gamla var honom kärt, han kunde icke lida det nya ljuset, och satt derföre qvar i sin offerlund; det var väl dunkelt derinne, men det ljus som föll ibland skuggorna var honom nog, och der ville han dö i den tro han ärfte af sina fäder.

Han var nu en ålderstigen man, men ännu af en kraftfull gestalt, en väldig thorsdyrkare, och han tycktes väl i den starka handen kunna föra gudens hammare.

För att söka göra läsaren något bekant med denne Kettil, skole vi inträda i hans gästfria bostad, i gästbudssalen på Kettilstad. Vi tage först inredningen i åskådande.

Det var en stor fyrkantig stuga, der långbänkar sträckte sig utmed södra och norra väggarna, med bord derframmanföre, och midt i rummet en eldstad, der en mängd kokkäril stodo ordnade rundt omkring. Der ofvanför var en större öppning i taket, för att utsläppa röken; äfven ett par mindre vindögon voro anbragteuppe i den sotade åsen, och behöfdes väl, äfven de, för att stå öppna ibland, då stockeldarne brunno, men voro annars betäckte med ett slags genomskinliga hinnor. Dagsljuset kom ofvanifrån i denna stuga.

Midt på södra bänken, emellan tvänne pelare som uppburo taket, och med karmar på sidorna, befanns högsätet, öfverhöljdt med ett purpurrödt täcke. På pelarne hängde örvingad hjälm och strålande sköld, svärd och brynja, jemte andra vapen, äfvensom ett stort dryckeshorn med bred runristad silfverring, förmodligen det hedershorn som räcktes ärade gäster eller brukades vid högtidliga tillfällen. På denna plats plägade värden sitta, mäktig som en konung i sitt hof. De lägre bänkarne på ömse sidor om högsätet voro öfverdragne med brokiga bonader, och här och der på väggarne glänste blankskurade vapen. På andra långbänken befanns äfven ett högsäte, midt emot det förra, och likaledes prydt med ett dyrbart täcke; det var andra hedersrummet i stugan, platsen för den förnämligaste gästen eller den person, som värden ville hedra framför andra. Bänkarne på sidorna om detta säte voro obetäckta och förrådde sålunda, att de voro bestämda för ringare gäster eller hustjenarne. I det förstnämnda högsätet satt den storväxte Kettil, med bröstet höljdt af grånadt skägg, och klädd i en blå fotsid rock med gördel kring lifvet, der en knif hängde i sin slida. Under buskiga ögonbryn blickade ett par ögon, der väl rädde ett djupt lugn, men tankfullhet och allvar. Hvarthän dessa ögon skådade ibland gäster eller tjenare i salen, förfelade de icke sitt mål. Den vänliga blicken framkallade ett leende på månet dystert ansigte, den bjudande och stränga såg genast lydnad följa. Dessa ögon hade väl mången gång i unga åren skådat faran och döden i anletet, en syn som de ännu ej skulle rädas; och af den glans, som ännu stundom framtindrade der, kunde man döma, att de ej misslyckats i sin seger, när de häftats på en vacker tärna.

Vid bordet midt emot Kettil sutto hans huskarlar och andra tjenare och höllo sin aftonmåltid. De gjorde ett grundligt mål, hvar och en med sin gördelknif i handen. Emellanåt sågs dryckeshornet göra sin rund ifrån den ena skäggiga munnen till den andra, hvarvid de glammade muntert, i en skämtan som sällan uteblef vid deras måltider, der månet djupsinnigt ord föreföll och ofta, som man säger, träffade hufvudet på spiken. Till höger om husbonden hade de förnämste af gårdens folk sina platser. Det var en del gamla stallbröder, som i yngre åren följt honom i härnad; en del voro föreståndare för hans hus och för de talrika tjenare och trälarna han hade på sin gård.

Men de, som näst Kettil sjelf borde ådraga sig största uppmärksamheten, voro de personer som sutto till venster om högsätet, i synnerhet den som hade sin plats närmast intill honom. Det var hans unga dotter med hennes väninnor och tärnor.

Hildur var en vacker flicka af en frisk färg, som vittnade om en kraft af helsa i kropp och sinne. Hon stödde då och då den ringprydda handen på karmen till faderns säte och vände sitt ansigte mot honom, än uppmärksam, än leende, nu för att lyssna till hans ord, nu för att fråga hans vilja eller omdöme i ett eller annat. Stundom fyllde hon ock dryckeshornet åt honom och sysselsatte sig emellanåt med sitt qvinliga sällskap. Att hon var en rik och anseelig mans dotter kunde man redan se på den dyrbara dräkten; (det praktfulla var alltid älskadt i gamla Norden). En rock af mörk purpurfärg, med hvita bandrosor fästad öfver skuldrorna, föll ledigt kring den ungdomliga gestalten, menåtsittande öfver bröstet och slutande tätt under halsen. De ljusbruna hårflätorna voro prydda med en hvit guldbroderad bindel, och ett bröstsmykke af guld skimrade på den veckade rocken.

Då man betraktar det hela af denna stuga med de innevarande gästerna, visar den en besynnerlig blandning af enkelhet och prakt, Golfvet var intet annat än det marken erbjudit, der stugan blifvit byggd, och var öfvertäckt med halm, såsom ännu om julen brukas hos allmogen i vissa orter; men bänkarne voro till en del höljda med dyrbara täcken af en konstfull väfnad, der guldtrådar glittrade, troligen vikingabyten ifrån de södra länderna. Nere i stugan sutto huskarlarne och tjenarne i gråa rockar, i all deras hvardaglighet, sådana de kommit in ifrån arbetet; men högre upp lyste husets dotter, smydd som till en högtid. Dock, när hon lemnade sitt högan loft eller frustugan och uppehöll sig i den gemensamma salen, der hon hade en värdinnas pligt att uppfylla, och der ofta ansedda främlingar kommo att gästa, egnade det henne att värdigt uppträda inför dem. Nu funnos der väl inga främmande gäster; men de uteblefvo sällan hos den rike och gästfrie Kettil.

Äfven anmärkningsvärdt i Kettils stuga var de många vapnen som hängde på pelare och väggar. Det såg ut som hade man kommit in till en krigshöfding, och ej till en odalbonde, der männen samlat sig efter sina fredliga värf på fältet. Men man gömde ej undan vapnen; man hade dem alltid tillhands, då ett plötsligt härnadsrop skallade, eller då endast en vapenlek föreslogs, för att lifva upp karlarne.

Innan berättelsen går vidare, bör icke förgätas den båge, som var upphängd öfver Kettils säte. Det var den gamles käraste dyrbarhet. Märkvärdigheten låg ej i det konstfulla arbetet, men i strängen till denna båge. Kettil hade en gång blifvit angripen på sin gård. De fleste af hans folk hade redan fallit kring honom, de öfrige voro svårt sårade och han stod der nästan ensam kämpande mot den fiendtliga skaran. Försvaret var tappert och borde krönas med framgång. Men i det afgörande ögonblicket brast strängen på hans båge och den nära segern tycktes dermed ryckt ur hans händer. Då afskar hans unga hustru sin rika prydnad, den långa hårflätan, och bågen var snart åter strängad. Första pil som nu flög derifrån genomborrade anföraren för hans fiender; och vid dennes fall flydde de öfrige. Bågen med den gyllene strängen blef derföre sedan bevarad som ett dyrbart segertecken, som ett heligtminne af en kvinnas rådighet och trofasta kärlek, och som det käraste arfvet åt hennes dotter.

Der fanns i salen en person som icke likt de andra hängt sitt vapen på väggen, och det var dörrvaktaren. Denne, en bredaxlad huskarl, den rödhårige Björn, stod med draget svärd i handen, kanske mera för plägsedens skull, än af nödvändighet. Det var hans pligt att anmäla kommande gäster och öppna för dem. Redan ett par gånger denna afton hade han höjt sin stämma öfver sorlet i stugan och anmält några främlingar, hvilka ej varit af art att väcka en större uppmärksamhet, men hvilka värden vänligt helsat och låtit anvisa en ledig plats, der de erhållit sin goda andel af det bruna mjödet. Men nu framträdde åter Björn och anmälde halfsjungande:

— Rolf Arnason, höfding, står derute och söker härberge för sig och sina män.

Kettil nickade, och en allmän tystnad uppstod i salen; alla vände uppmärksamt sina blickar mot dörren.

En ung brunlett man, rask i gång och åtbörder, inträdde jemte tolf sina följeslagare. Att de länge vistats i främmande länder och antagit söderländska seder sågs redan på deras klädsel. De buro korta rockar af fina och vackra tyger, höga skor med guldspännen och brokiga strumpor snörda kring benen. De hade väl hjälm på hufvudet och svärd vid sidan, men ingen brynja, ett tecken att de endast kommo på gästning, i all fredlig akt och mening. Det var väl derföre de pådragit sina högtidskläder, de granna rockarne, af hvilka anförarens i synnerhet var utmärkt för det blåa sammetets finhet och de många gyllene knapparna; och det var väl äfven derföre han bar den tunga guldkedjan om halsen och den breda armringen.

Gamle Kettil sjelf steg ned från sitt säte och gick till härden de ankomne till mötes. Han helsade anföraren med handslag och förde honom till högsätet på norra långbänken, hvarefter han åter intog sin plats midt emot den unga och ståtliga gästen. Höfdingens följeslagare blefvo platser anvisade till höger om honom, der långbänken stod ledig, och der det säkert behagade dem att sitta, midt emot de unga kvinnorna.

Sedan främlingarne satt sig, aftagit hjälm och svärd, dem de lade bakom sig på bänkarne, och det åter blifvit stilla i salen, tog Kettil ned det stora dryckeshornet och räckte det åt Hildur. Hon fyllde det med mjöd, gick fram, drack derur och räckte det sedan åt den vackra gästen i högsätet.

Hennes smärta gestalt utmärkte sig fördelaktigt, då hon härvid med en behaglig rörelse något böjde det sköna hufvudet inför honom. Det var en ledig rundning på den svanhvita halsen, och när Hildur åter fäste blicken på den unga gästen, brann en hög purpur på hennes kind.

— Rolf Arnason, — sade hon, — jag helsar dig välkommen i min faders gård.

Höfdingen steg upp, helsade höfviskt, mottog dryckeskärlet och satte sig åter, sedan han druckit.

Hans följeslagare blefvo icke heller förgätna. Hildurs tärnor försågo dem alla med fyllda horn; och det sågs på deras glada och förnöjda anleten, att både flickor och mjöd på Kettilstad hade vunnit deras fullkomliga bifall.

Ett samtal börjades emellan Kettil och Rolf, hvilket rörde sig kring den sednares färder och de strider han bestått; men sedan de druckit om några gånger, sade gamle Kettil:

— Icke må qvällen blifva dig långsam i min stuga. Låt oss derföre välja ett ämne till täflan, så går tiden lätt; allvar, om dig lyster; ellertyckes dig bättre om en dryckesskämtan? Äfven den höfves oss såsom andvegismän. *Andvegi* kan öfversättas med *motsäte*, och *andvegismän* voro således de som sutto midt emot hvarandra.

— Värden hedrar alltför mycket sin unga gäst, — svarade Rolf. — Krafterna äro icke lika. Eken på klippan skådar vidt omkring i verlden; men den unga telningen i dalen reser sig ej högt öfver blommorna, som omgifva honom.

— Men samma sol skiner på dem begge, — inföll Kettil; — och samma sångfåglar kunna ju flyga mellan den gamla och den unga eken.

— Klar och vänlig var den liknelsen, — sade Rolf, — och sinnrikt vet du att locka de unga till dig.

— Vi äro således ense och du antager förslaget? — frågade Kettil.

— Ja, min ärade värd göre början; men nog kommer gästen till korta i denna täflan, — svarade Rolf med ett blygsamt leende, som prydde hans ungdom.

— Välan, jag börjar då, — yttrade Kettil, — och tyckes mig bäst att vi låta all skämtan fara och välja ett ämne af allvarsamt sinne. Onda tider äro i landet. En ny Gud träder upp mot de gamla. Det är härom vi vilja tala. Läran om denne Gud lockar allt flere af folket till affällingar. Men här i salen skådar du män som alla, så vidt mig är kunnigt, ännu äro trogna och starka i sin dyrkan af de gudar, som gjort vår Nord fruktad öfver jorden.

— Men jag och mina män, — inföll Rolf, — äro tvagna i det heliga dopet.

— Äfven jag är vattenöst, — sade Kettil, — men ej af de bleke munkar, utan af min fader sjelf, den ädle Thorsten, då jag ännu var ett barn. Han lyfte mig upp i sin famn och vigde mig åt de stora gudar, som hittills följt mig, och vid hans åkallan af dem göt sig i min själ och i mina lemmar den kraft, hvarpå jag alltjemt har tröstat, och som aldrig svikit i de strider och idrotter, som egnade Thorstens son. Men hvad gaf korsmannen dig, då du lät honom doppa dig i vattnet?

— Det vill jag besvara, och hör mig derföre, Kettil, — sade den unge mannen allvarligt och lifligt. — Jag var i en stor kejsarstad söderut, och många tappre och förnämlige män från Nordlanden voro der med mig. Der reste sig höga tempel med gyllene spiror högt mot den strålände solen, och det var nog en annan sol än den som endast sällan och med matt sken lyser in i edra mörka gudahus. Till ettaf dessa tempel gingo vi en dag, min stallbroder den trofaste Helge och jag, men ensamme voro vi icke. Kejsaren med krona på hufvudet ledsagade oss jemte sitt hof och mycket folk. Vi buro, såsom han låtit ikläda oss, sida skarlakanskappor med guldkanter och svärd vid sidan, hvilkas fästen lyste af ädla stenar. Der ljöd en himmelsk musik och de höga tempelportarne sprungo upp dervid, och ett bländande ljus mötte oss; det var som om alla stjernor med tusendubbladt sken hade stigit ned i helgedomen, der de brunno kring dens altare som är den ende och sanne Guden. Från rubinskålar hvirflade blåhvita moln och fyllde luften med vällukter från det helga landet. Och midt ibland dessa ljus och dessa vällukter trädde tempelpresten fram, en helig biskop, en hög gestalt med silfverlockar, och med milda drag såsom Balder diktas. Vi böjde oss djupt inför honom, ty vi trodde oss i honom skåda Guds renaste afbild. Nog, Kettil, denne prest döpte oss till bekännare af all verldens Gud; och du frågar hvad han då gaf oss: det var ett bad som renade vår själ från en falsk lära, det var en brinnande tro på en kraft, som väl är större än den du nämnde, den kraft som skapat himmel och jord, den kraft som ensam mäktar alltoch aldrig sviker, ty den kraften tillhör Gud och icke en man, vore ock denne man större och mäktigare än du sjelf, gamle Kettil.

— Sant säger du, — sade Kettil med mörknad håg, — gammal är jag, mycket har jag erfarit i verlden, och mycket har jag skådat, fast icke de trolldomslika gyckel hvarom du talar; men aldrig än lät jag så förblända mig, att jag böjde mitt hufvud för en menniska, och aldrig än fann jag min öfverman. Jag erkänner ingen annan än Thor, på hvars altare jag blotar; och det är han och de höge gudar som gifva mig allt: seger i striden, vänner kring min härd och skördar på mina åkrar.

— Det finnes blott en gifvare af allt detta, — inföll Rolf, — och äfven deri består hans storhet, att han gifver dig, ehuru du icke tror på honom. Det var också han som göt växtsaften in i det träd, som slutligen blef det block, hvaraf du lät tillyxa din Thors beläte och hans bockar.

— Nog vet jag huru trädet växer, — svarade Kettil. — Svartalfer vårda fröet då det i jorden ligger; när plantan

skjuter upp i dagen, skyddas hon af Ljusalfen, och desse sväfva glada omkring i den herrliga kronan, då plantan vuxit upp till träd. Men hvem är annars den gifvaren du talte om?

— Det är, som jag redan sagt dig, den Gud du icke känner, ty dina ögon äro blinda.

— Men säg mig du, — sade Kettil, — du som känner så väl huru Thors gudabild blef tillyxad, säg mig, hvem lät det trädet växa, der din Gud blef fästad, och der han dog maktlös och föraktad?

Rolf kände sig något brydd af denna fråga; han tänkte efter huru han skulle lägga sina ord, för att gifva nog klarhet åt svaret.

— Du tiger, — återtog derföre den gamle, — och jag gillar din tystnad; ty nog vet jag något om den lära, som desse utländske prester förkunna, dem jag hört så ofta, endast för att stadga mitt beslut att blifva kvar vid det gamla. Din Gud har skapat allt, säger du, och likväl lät han döda sig på ett träd, som var hans eget skapade verk! Väl heter det, att din Gud är tre personer, men likväl en, och åter att han är en, men ändock tre personer. Det talet kallar jag mörker. Många äro våra gudar, men det är en enhet i hvar och en, och bilden står klar för mitt öga. Och hvad nu beträffar att din Gud lät sig döda svag och blödig som ett barn, kan sådant icke fattas af nordmanna sinnen, af detta kämpafolk, hvars död ofta är en yttring af dess största kraft. Derföre, Rolf Arnason, gitter jag icke mer höra talas om Hvita Krist och hans bedrägliga prester.

— Världens vilja borde vara gästens lag, — inföll Rolf, hvars ungmod gäste öfver; — men det höfves icke mig, den döpte kristne, att tiga stilla, då Hvita Krist hånas och förnekas af en arg hedning.

— Det synes, — sade Kettil med en skarp blick på sin unge gäst, — som om vårt tal urartat från hvad i början varit ämnadt, och det lyser stridslust i dina blickar, unge man. Icke är detta de sångfåglar som skulle flyga mellan den gamla och den unga eken; orden må väl hafva vingar, och fria äro de kring mina bänkar, men se ändock till, att der ej växa klor derjemte. Godt, Rolf Arnason, vi sämjas nog. Icke förnekar jag din Hvita Krist. En Gud må han gerna vara, efter man envisas dermed, men ringare och yngre är han än de andra. Hvarföre inrymnas icke åt honom en tjenlig plats bland Valhalls gudar? Jag skulle då icke säga något hvarken mot honom eller mot hans bekännare.

— Du är ej den förste som gör det förslaget, — yttrade Rolf, — och det tyckes vara allt hvad j gamla afgudadyrkare viljen göra, för att undgå kanske den himmelens eld, som snart förbränner edra beläten till aska. Förslaget vore mycket klokt, om det ej vore omöjligt.

— Och hvarför är det omöjligt?

— Ty Valhalls gudar finnas ej, — svarade Rolf, med långsam tonvigt på orden, och blickade frimodigt på Kettil och hans män.

— Gudlös må den arma mannen kallas som så talar, — inföll Kettil, förunderligen lugn. — Men säg mig en sak ännu, du som fallit bort från den gamla hjeltestammen och från dess odödlighet, likt ett vissnadt löf från ett herrligt träd, hvars krona höjer sig åt himmelen, säg mig: förnekar du äfven Thor?

— Ja, jag förnekar äfven honom.

Medan dessa ord vexlades rådde djup tystnad i salen, och gamle Kettil satt sjelf förstummad efter det sista svaret. Det syntes att en mäktig känsla arbetade inom honom, och det var med ett slags religiös förbuden blickade uppåt, liksom han trodde att styrkans gud skulle hämnas på förnekaren af hans välde. Medan han satt i denna ställning, och med handen lyftad likt en besvärjare, tilldrog sig den sällsamma tillfälligheten, att ett åskslag lät höra sig, doft och länge rullande i fjerran. Det var en guds uppenbarelse, och nästan alla böjde sinahuvud, ödmjukande sig inför himmelens makter. Det var Kettils gud, så trodde mången, det var Asa-Thor som svarade på sin trogne tjenares åkallan, och som högtidligt förkunnade sin tillvaro.

Rolf var endast en nykristen, som väl hade någon kunskap i verldsförsonarens lära, hvilken upprullat sig inför hans öga såsom en herrlig skrift, der han kände ett och annat bokstafstecken och med stapplande tunga läste ett

och annat ord. Den frimodighet med hvilken han talat, den till utseendet fasta öfvertygelsen i hans ord, var mera en yttring af kraften och hjeltemodet i hans unga sinne, än de härledde sig från en högre upplysning, en renare tro. Det var därför lätt förklarligt, att åskdundret väckte en plötslig oro hos honom och kanske för några ögonblick skakade den förtröstan på en sann Gud, som ännu endast hade en svag grund i hans själ. Han räddes att den gamle thorsdyrkaren med sin hedniska trolldomskonst hade besegrat honom, eller att det var Thor sjelf han såg i högbanken. Han tog därför sitt breda huggsvärd och höll det framför sig med båda händer. Det bildade ett kors, och inför detta heliga tecken böjde han djupt sitt hufvud. Qvinnorna, som ofta med välbehag betraktat den vackra Rolf, hade äfven nu sina ögon fästade på honom; men denna gång kom det sig kanske deraf, att ädelstenarne på svärdsfästet tindrade med en så förunderlig glans, liksom om den nyss sporda blixten hade fördelat sin eld emellan dem.

Det var endast några ögonblick han bibehöll denna ställning. Men just då gamle Kettil, der han segrande och väldig satt i högbanken, trodde att Rolf skulle återtaga den förnekelse han gjort, lyfte han åter hufvudet med ett strålande uttryck i de vackra och ädla dragen.

— Det var min Guds stämma som har talat, — utropade han; — det var himmelens dunder, som krossar Valhalls gudar. Det finnes endast en bild inför hvilken menniskorna skola böja sina knän; denna bild är korset. Vid denna bild bad jag; min Gud hörde mig. Och, — tillade han och lyfte svärdet öfver sitt hufvud, — korset, korset är den sanne hjeltens segerrika vapen.

— Amen! amen! — hördes djupa röster svara, och allas blickar vändes nu till den unga höfdingens män, som böjde sig ned med korslagda händer öfver bröstet. Åskan lät åter höra sig, men med starkare dån; hon kom allt närmare och tilltog i styrka, och luften blef tung och gästerna tysta i Kettils sal. Med korta mellanskof rullade de väldiga knallarna, och mången som blickat upp åt vindögat, sänkte åter hufvudet, med ögonen bländade af blixten. Himmelen ljungade och brann. Alla kände att det fanns en Gud; men var det den store, helige och evige Allfadern, det höga outgrundliga Väsendet, hvars tillvaro äfven nordmännen anade, den makt som hade ödet i sina händer, och mot hvilken ingen kunde strida, ehuru starkt han tröstade på sig sjelf eller på den gud som bodde i hans eget bröst? Eller var det verkligen den gamle Asa-Thor, den vrede hämnaren, som drog fram för att krossa de fege, hvilka affallit från hans dyrkan? Kettil trodde det sednare, der han satt och kastade brinnande blickar omkring sig och stundom böjde hufvudet ned mot det snöhvita skägget till en bifallsnick, och liksom han velat säga: »Väl, min starke gud, jag hör att du lefver!» Men hvad som väckte hans förvåning och harm var den unge gästens beteende. »Den arme gudlöse mannen», såsom Kettil benämnde honom, hade rest sig upp, och stod der nu i fulla behaget af sin ungdomsstyrka, liksom förklarad. — Hör, gamle Kettil! — ropade Rolf och sträckte det glittrande fästet af sitt svärd emot honom. — Lyssna till min Guds röst, fall ned i stoftet och bekänn, att du erfar uppenbarelsen af hans välde.

Kettil reste sig äfven, ännu mera okuflig, och skulle just slunga några kraftfulla ord mot sin andvegisman, då en knall hördes, med detta egna ljud, som bebådar att åskan slår ned i ens grannskap.

Det blef åter tyst. Men snart uppkom i salen en allmän rörelse. Gamle Kettil rusade ut och hans män följde honom.

Då alla voro borta steg Rolf Arnason långsamt ned från sitt säte och de tolf kämparne slöto sig till honom, två och två, och sedan de en stund stannat för att betrakta de flyende qvinnorna, som med bäfvan försvunno genom en motsatt dörr, som förde till frustugan i det inre af gården, gick Rolf med sina män efter Kettil och hans folk, för att se hvad som tilldragit sig derute.

På något afstånd sågo de en låga fladdra upp, midt i en lund af gamla lindar, och hörde ett vildt skrik rundt omkring, liksom af rofdjur, hvilka af en fiende blifvit öfverraskade i sin håla. Det brann i Kettils gudahus.

Lågorna, som växte i kraft, flögo snart ifrån det brinnande huset in ibland lindarna, hoppade högt öfver den ena efter den andra af de lummiga kronorna och strödde sitt återsken på molnen. De jublade, dessa ystra flammor, det var endast en lek med de vackra träden, men en lek som förtorkade deras safter, och nästa sommar skulle icke

finna dem mer gunga sina löf för vinden eller fylla luften med sina blommors doft. Men i gudahusets murkna bjelkar frossade elden vildast, likt ett rofdjur, hvilket, såsom grekerne sade, först dör med sitt offer; Det lilla templets sista stund hade kommit.

Rolf och hans män begåfvo sig till branden, och det första de här mötte var gamle Kettil, som drog en vagn efter sig — det var hans gud som han räddat — men flammorna följde efter honom, liksom för att återtaga sitt rof. Gubben sträfvade väldigt att bringa sin Asa-Thor i säkerhet, och det lyckades honom äfven. Rolf kunde ej utan aktning betrakta den gamle mannen, som rusat in midt ibland rök och lågor, för att rycka från förstörelsen det som efter hans begrepp var heligt och gudomligt. Ofrivilligt erfor Rolf denna känsla, ehuru blandad med en beklagan af den gamles hedniskavillfarelser, och han lemnade jemte sitt sällskap rum för Kettil, som tog sin väg midt emellan dem, dragando sin dyrbara gudavagn. Tysta sägo de en stund efter honom; men snart var thorsdyrkaren försvunnen i mörkret.

Kettils gudavagn är väl värd en beskrifning, i enlighet med hvad man finner antecknadt om dylika Thors-kärror, funna i de gamla guda> husen. x

Hvad som naturligtvis först ådragit sig Rolfs uppmärksamhet var guden sjelf, väpnad med sin hammare i högra handen, och öfverallt betäckt med silfver. Framför vagnen voro spända tvänne bockar, med konstigt vridna och förgyllda horn; och dessa så väl som den strå-lande gudabilden vittnade om icke ringa konstskicklighet hos deras mästare. Han hade vai vetat att det var Styrkans gud han skulle bilda och derföre af en tjock ekstam tillhuggit honom i väldig storlek, vida utöfver vanliga mennisko-former. Den reslige Kettil var liten i jemfö-relse med honom. Der stod nu den starke guden på stadiga ben, i sin brokigt målade vagn, och höll i venstra handen en silfverkedja, hvar-med han körde de behornade dragarne. Denna kedja var kastad kring bockarnes horn på så

2SG

satt, att man deri kunde draga så väl vagn som bockar; ty under den botten, hvarpå de sednare stodo, voro hjul anbragta liksom under sjelfva vagnen.

Sedan guden var räddad, hade de vilda ropen tystnat, och Kettils män försökte att släcka branden. Men huset var af ringa omfång, förstörelsen hastig, och snart hördes ett väldigt brak; taket hade störtat in. Der var ingenting mer att göra, och Rolf med sina följeslagare hegaf sig tillbaka till salen.

Hedningarne kommo slutligen in, en efter annan, många med svedda kläder, alla dystra och förstämnda. Endast Björn dörrvaktare fyllde ett horn, gick fram till den unge höfdingen och räckte honom det.

— I morgon,— sade han,— låter jag prim-signa mig. Din Gud är ändå den rätta Guden.

Morgonen derpå var det en sorglig anblick efter nattens förstörelse. En askhög låg på den plats, der det gamla gudahuset stått, och de förr så herrliga lindarne sträckte åt höjden sina förbrända grenar, känslolösa för solens ljus och värma. Fåglarne, som icke mer funno en fristad i deras kronor, der de så ofta sjungit då morgonen grytt, och der de stuckit näbben under vingen då qvällen blifvit mörk, de drogo sorgsna förbi, annorstädes att klaga. Det var nu tyst och stilla i Thors hage; endast vinden lekte mod askan efter det förstörda offerhuset.

Blixten som icke skonat det tempel, som var helgadt åt dundrets gudom, och det samtal mellan Kettil och Rolf, som föregått denna händelse, hade gjort ett djupt intryck på många af Kettils män. De ville påminna sig att den unge hjälten hade med sitt svärd pekat i den riktning, der askan genast derefter slog ned; och de kunde icke annorlunda förklara det, än att han varit ledd af en högre ingifvelse. Ju längre de härpå tänkte, dess mera begrundansvärdt funno de det, och de sutto tysta, skakade i sin gamla tro. Det sågs på uttrycken i deras ärriga och bistra anleten, att der bodde sorg i hjertat; der hade vaknat en aning om Asagudarnes fall, enär himmelen sjelf hjälpte de kristna att förstöra deras tempel.

Endast Kettil, då han en kort stund visade sig i salen, var oförändrad. Samma djupa lugn hvilade på hans panna, och ingen kunde se att det förefallna gjort något intryck på honom. Han var en nordman af gammal äkta art och, att döma efter det yttre, »med ett hårdt hjertai bröstet». Med sin vanliga raka och kraftfulla hållning gick han

fram, helsade sina gäster och bad dem dröja, om de så ville, och icke lemna hans stuga, fastän han sjelf för ett viktigt värf måste den dagen vara borta från gården. Den äldste af sina män, sin gamle stambo Skjalg Agneson, satte han i sitt ställe att såsom värd gästfritt sörja för främlingarne, och bjöd att deras horn rikligen skulle fyllas, eller om lekar roade dem, sade han, så finnes goda stålbågar och andra vapen i hans samlingar.

Kettil visade, såsom alla af hans stam, gästfrihet mot alla, och denna dygd har i Norden länge gått i arf ifrån slägte till slägte. Gästfriheten var nordmannens ära. En ogästvänlig man deremot blef icke besjungen; »han har lefvat utan rykte», sades det om honom.

Rolf hade ingenting emot att dröja någon tid hos Kettil, det var något som mäktigt qvarhöll honom der, och med sina kämpar satt han hela den dagen glad och förnöjd på Kettilstad.

Nästa morgon var mycken rörelse vid gården. En stämma skulle hållas i anledning af en kristen lärares ankomst till orten. De äldste bland folket och dess styresmän ville i dennes närvaro samråda med menigheten angående den nya läran, antingen den skulle fördragas ellerförkastas, och budkaflar hade blifvit kringsända i gårdarna, för att till mötet kalla alla, så väl kristne som hedningar. Kettil och hans folk rustade sig äfven att bivista stämman, men de gingo icke förr än de voro fullt väpnade. Rolf tog sina kämpar med sig och följde tåget.

På en slätt, bekransad af lummiga björkar, var mycket folk församladt. Gamle Kettil trädde in i hopen och tog sin plats ibland de äldste, som befunno sig midt i kretsen, hvarefter hans gäster och vänner, hans huskarlar och öfrige tjänare slöto sig tätt bakom honom.

En enda ådrog sig här allas blickar. Det var den kristne läraren, klädd i en lysande och dyrbar biskopsskrud. På hans hufvud satt den dubbelspetsade mössan, der korsets bild glänste af guld och purpur. I ena handen höll han sin krumstaf, och utsträckte den andra, för att mana det sorlande folket till tystnad.

Om denne man i den främmande biskopliga dräkten var en sällsam anblick för folket, var detta det icke mindre för honom. Desse bistre hvitskägiga gubbar som stodo honom närmast, de öfriga stenhårda ansigtena som öfverallt blickade på honom, dessa kraftfulla gestalter med svärd och sköldar, rustade såsom till härnad, bildade en fast och aktningsbjudande mur, hvarafhan på alla sidor var omgifven, liksom fruktkärnan med sin alstrande kraft är sluten inom det hårda skalet.

Då han gjorde tecken att få tala och hof upp sin röst, blef det småningom tyst omkring honom. Med vällydande stämma, som tydlig hördes öfver hela hopen, och på ett enkelt, lättfattligt språk talade han om den sanne Guden, den allsmäktige Skaparen af allt; beskref huru folken i början tillbådo honom, men sedan afföllo; och bestraffade det afgudereri och de synder hvori menniskorna nu lefde. Han ingöt, så att säga, en nordmannakraft i sitt tal; folket trodde sig höra stormen fara genom skogarna eller vattenfallet brusa ned för klippan. De stodo tysta alla och intagna af beundran; de tyckte att der var mandom och styrka hos den mannen. Hans tal förrådde att han gjort sig förtrogen med naturen och lifvet i Norden; det hördes på de bilder han använde, hemtade ur folkets egna föreställningssätt, och bäst egnade att verka på dem till hvilka han talade. Hans ord trängde derföre ock såsom skarpa pilar in i månet förhårdnad bröst. Men sedan öfvergick han till Gudasonens ankomst i verlden, tecknade hans lära och hans försoningsdöd, de kristnes samband med honom, och den sällaodödlighet som väntade hans trogne bekännare. De förut så stränga dragen i aposteln ansigte mildrades, de förut ljugande blickarne lyste nu af milda strålar, och hans tal flöt såsom klingande ljufva toner och smälte isen kring bans åhörare hjertan. Det var liksom ett varmare, renare blod begynt rinna i mångens ådror, der dallrade en flyktig glans i månet öga, der spridde sig ett himmelskt ljus i månet sinne. Lärarens predikan hade haft en stor, oberäknelig verkan.

Talet var slutadt och de äldste bland folket trädde tillsammans, för att rådpläga om de öf-verläggningsfrågor som skulle framställas för menigheten. Men just som Kettil höjde sin röst, för att söka motverka den inflytelse som läraren vunnit, stormade folket till och ropade att han skulle tiga. Han åkallade väl alla Valhalls gudar, men de hjälpte honom icke; han drog sitt svärd för att bringa till tystnad de mest närgångne, men en vägg af sköldar mötte honom. Folkets gny tilltog allt högre; det öf-verröstade gamle Kettil. Det tycktes som det icke var nog att qväfva hans ord, det tycktes som meningen var att qväfva honom sjelf. En mängd, både af dem som redan

omfattat kristendomen, och af dem som stodo i begreppatt öfvergå till densamma, trängde sig in på den motspänstige hedningen, inklämde honom mellan sköldarna och förde honom med sig. Penna klunga adägsnade sig från den öfriga hopen, med Kettil i midten, liksom en skara af bin fäster sig vid en brummande humla, hvilken sökt tränga in i deras kupa; de stinga sig fast vid den fjendtlige gästen och följa med ett stycke på hans tvungna återtåg. Det fordrades Kettils hela jättestyrka för att bryta sig ut, hvarvid mer än en af hans angripare föll till marken. Och liksom humlan kommer igen till ett nytt försök, så skyndade Kettil åter till det sorlande folket, men trots hans ansträngningar hade han der intet att vinna. Hundratals röster hade höjt sig, somliga med begäran att läraren skulle fortsätta sin undervisning, andra att han skulle döpa dem. De omringade honom, dcirbland flere af Kettils folk, och förde honom med sig till en källa, der många, som han fann värdiga att undfå det heliga dopet, blefvo upptagne i Christi församling.

Gamle Kettil, som rönt ett så häftigt motstånd och lidit ett så svårt nederlag, lemnade hastigt stämman, och det syntes på honom att han var mäkta vred, då han begaf sig tillbaka åt Kettilstad. Marken darrade under de tungaStegen. Trollen i jordens gömslen kröpo rädda tillsammans, ty de trodde ej annat, än att det var Ake-Thor sjelf som färdades fram deruppe.

Vid sin hemkomst trädde han in i frustugan, dör Hildur satt ensam, arbetande på en konstfull väfnad. Hon sprang lifligt upp, hel-sade den gamle och förde honom till en bänk under vindögat, der en klar dager bestrålade hans silfverhvita lockar.

— Stilla och fromt är qvinnans värf, — yttrade gubben; — mannens lif är en hård kamp ända till slutet, så mycket hårdare när segern öfvergifver honom.

— Du är sorgsen, min far, — sade Hildur, — det ser jag på dina ögon, det hör jag på dina ord.

— Ja, Hildur, — svarade han, — åter har denna lära, lömsk och hycklande, funnit väg till folkets sinne. Hon löser brynjan från männens bröst och ingjuter der sin vekliga och slafviska anda, der fordom styrka bodde. Det klingar frid från hennes läppar, och ständigt frid, det är ett qvinnoglam som icke höfves männen. Stridslusten och segerfröjden släckas i kämpens öga, handen domnar bort och svärdet rostar. Det är frihet de bjuda jorden, säga desse prester, men det är trældom; det är ljusde utbreda, men det är mörker; det är sanning de förkunna, men det är lögn! Desse gycklare som komma till oss i granna skrudar, de äro helt säkert utsände från ett herrsklystet folk i söder, som vill kufva nordmännen, men rades att möta oss i öppen fejd, öga mot öga. Der-före smeka de sig först in i våra hjertan och rycka bort vår tro på Valhalls gudar, och med henne mandomen, modet och kraften. De vilja leka med vargarne, sedan de plockat tänderna ur deras käkar ... och de lyckas nog. Snart skall ej annat finnas än ett slagte af trälrar på vår fordom så fria jord. De stora gudarne öf-vergifva det förrädiska, nej, det bedragna folket; de förstöra sjelfve sina tempel och draga bort till andra himmelsstreck. Ljusets, styrkans och skönheters makter ilykta, deras bilder skola icke mer finnas ibland oss; ett kors reses i stället, bilden af förnedring och död ...

Gubben, som stirrat framför sig, sänkte nu hufvudet mot bröstet.

Hildur hade sedan sin fars inträde förgätit den väfnad hon hade under arbete. Nu först kom hon ihåg hvad det var, fäste derpå en ån-gestfull blick, skyndade hastigt upp och kastade ett kläde öfver duken.Länge satt Kettil tyst och begrundande; Hildur vågade ej störa loppet af hans tankar; der hvälfde sig ock så många i hennes eget hufvud.

— Mina söner! — utropade gubben och blickade åter upp. — Mina söner, j hafven alla dött hjeltars död! Jag vill gå och söka upp er i Valhall!

— Min far, du eger ju din dotter! — sade Hildur ömt, och den milda rösten förfelade icke sin vanliga verkan. Gubben såg kärleksfullt på henne och smekte de väna kinderna. Men liksom om han plötsligt erinrat sig, hvad han nyss icke tyckts märka, Hildurs ängsliga beteende då hon så hastigt skylde sin väfnad, reste han sig upp och ryckte klädet från duken.

Der visade sig ett dyrbart arbete, hvarpå Hildur nedlagt all sin skicklighet. Tyget var hvitt som den dräkt hvari de nydöpte kläddes, och på denna bländande botten hade under Hildurs fina händer upprunnit ett kors, inväfdt med

röda och gyllene trådar. Der mötte åter Kettil den misskända bilden; den talade ej till honom om frid och försoning.

— Ensam står jag således, — utbrast han, sedan den första plågsamma öfverraskningen något lagt sig; — äfven mitt barn böjer sig i stoftet för Hvita Krist; äfven hon, min trofasta Thoräs dotter i Flicka, känner du icke mer dilt ursprung, känner du icke mer de himmelska makterna! Der står du med gråtmilda blickar, darrande läppar, och vågar icke svara mig.... Men säg då, min Hildur, du sköna barn som med ditt joller lockat tårar i det öga som annars icke gråter, du hulda väsende som jag jublande burit i mina armar, när jag återkommit från härnad och segrar, du rena Valhalla-dotter som jag lyftat mot himmelen, för att ropa alla dess gudar till vittnen af min sällhet ... har äfven du läppjat på den giftfyllda drycken! ... Ha, du hycklerska, som smugit dig till min barm, som slingrat dina armar kring min hals, som hviskat ömhetens ord i mitt öra, som med kärlek värmt mitt gamla hjerta ... det var falskhet, det var lögn, det var gudlöshet! Nu först känner jag att de höga makterna vika ifrån mig, att de slunga sin förbannelse, sin brännande eld på min bjessa, på mig som ändock en lång lefnad igenom dyrkat dem i trohet! ... Men denna bild, — ropade han och drog sitt svärd, — detta slafsinnets nesliga brännmärke skall icke finnas i mitt hus!

Han lyfte svärdet för att skära i tu den korspryddu duken. Men hastigt som blicken störtade sig Hildur mot honom, höjde sig upp, lade begge sina händer på den lyftade armen och hängde sig småningom fast dervid* med en styrka som man icke skulle trott den svaga qvionan gifven mot den jernfaste Kettil. Armen sjönk allt mer och slutligen föll svärdet skramlande till golvet. Nu omfattade hon hans knän och lyfte de sköna ögonen mot det älskade fadersanletet. Der kom intet ord på hennes läppar, men der låg en mäktig vältalighet i de rena dragen, en djup och brinnande bön som skolat trängt genom himmelens skyar. Den skingrade också molnen på Kettils panna; han reste upp sin dotter och förde henne tillbaka till hennes säte.

— Himmelske Thor, förlåt min svaghet! —* ropade han och störtade ut.

Några dagar derefter satt Kettil åter i sin högbänk och Rolf midt emot honom. Emellan dessa båda män af olika tro hade uppkommit en anmärkningsvärd fördragsamhet; ännu mer, i deras umgänge rådde ömsesidig välvilja och aktning. Rolf Arnason hade med sitt glada och öppna väsende vunnit behag för Kettil; och denne inlät sig icke mera med honom i en fruktlös tvist om deras trosfrågor; Rolf å sin sida gafej heller någon anledning dertil). Deras samtal rörde sig kring andra ämnen, hvari de godt förliktes, och det sågs ofta på den unge kristne, att han med vördnad lyssnade till den gamle hedningens ord. Men gubben var denna dag fåordig och mera tankfull än förr. Stundom lyfte han väl hornet till läpparne, men stötte det åter ifrån sig utan att dricka; och detta var ett betänkligt tecken hos gamle Kettil.

Ett par dagar hade han haft något att syssla utomgårds, hvarvid endast två de äldste och trognaste af hans män varit honom följaktige. Di det öfriga husfolket ville utfråga dem om saken, skakade de tysta på hufvudet och sågo sorgsna ut, hvilket var ovanligt hos de annars gladlynta männen.

Rolfs kämpar sutto på sin gamla plats midt emot de vinnornas bänk; och vackra flickor trip-pade kring bordet i den prasslande halmen och fyllde hornen åt dem. Tärnorna smålogo så godt, då de härvid fingo höra ett skämtsamt infall af sina gäster, och visade sjelfva ingen njugghet på skalkaktiga genmälen. Men orden föllo mera tyst än vanligt; ty när husbonden sjelf var så stum och sluten, saknades i stugan den rätta lifsluften för en öppen och högljudd munterhet. De öfriga bänkarne voro glest besatta. Många af Kettils män saknades på sina platser; de hade låtit döpa sig och vistades nu helst hos sina nya trosförvandter. Den gamle hade dock låtit säga dem, att fritt tillträde hos honom alltid stod dem öppet; han vilie icke öfvergifva dem, fastän de hade öfvergifvit hans och sina egna gudar. En och annan begagnade sig ock af denna fördragsamhet, ty de älskade Kettil, i trots af hans okristna sinne.

Björn dörrvaktare salt på en bänk vid dörrn, iklädd den hvita döpelsedräkten, som genast efter dopet blifvit pådragen honom, men hvilken han hade sprängt sönder på de grofva lemmarna. Då han nu lyfte dryckeshornet till munnen, remnade högra armen helt och hållet, och han såg något besvärad ut i det underliga draperi, som den mångbrustna kåpan kastade kring honom.

— Hör du, Björn, ämnar du lemna din plats härinne? — frågade en af de närmaste huskarlarne, en som ännu ej låtit döpa sig.

— Nej, jag stannar väl kvar så länge som du, — svarade Björn; — eller hvarför gör du denna Iråga?

— Ålt, det tycktes mig bara, — återtog den förre och såg lustig ut, — som ville du Hytta ifrån oss och taga in en högre och ansenligare plats i vår apelgård.

— Hyru menar du?

— Icke vet jag hvad du tänker; men nog synes mig som om elfveträdet behöfde en fågelskrämma till hösten.

Det uppstod mycken munterhet hos dem som åhört detta skämt. »Litet fröjdar Woggur», heter det i Rolf Krakes saga; och litet roade ock det goda folket på Kettilstad.

- Åhå, är det dit som pilen syftar, — sade Björn godmodigt och fläktade med den brustna ärmen, — så kan du spanna ned din båge igen. Tre dagar skulle jag bära den hvita dräkten, och jag har redan i dag skurit det tredje korset på min runstaf. Tre dagar var nog, sade döparen, och Björn är ändå kristnad, fast han nu visar sig i sin fordna skepnad. — Och dermed plockade han bort det ena stycket efter det andra af sin hvita prydnad.

Den nya dräkten hade ej ratt velat passa honom, och troligen kan detta sägas både i yttre och inre mening. Den gamla nordmannaandan böjdes icke så lätt i nya former. Björn trodde väl på Hvita Krist, han så väl som de andra hvilka erhållit dopet; men att glömma bort sina gamla kära gudar förmådde hanej. Hedendomen var icke förstörd genom dopet; den hade slagit för djupa rötter, som sträckte sig genom århundraden; och i icke så aflägsna bygder inom landet skall den, som dertill vill märka, se huru skott ifrån den gamla roten ännu i dag sticka fram i en eller annan vidskepelse.

Emellan Rolf och Hildur rådde ett ömt förhållande; de hade redan från första ögonblicket behagat hyarandra. Kärleken hade tändt den hedna flickans hjerta till en innerlig längtan att renas och förädlas i det herrliga ljuset, som hon såg stråla i Christi lära, i denna lära som Rolf bekände. En gång i don sena qvällen, då månen strödde sitt silfver öfver nejden, då allt var så tyst och stilla, då naturen liksom hvilade i en aningsfull bidan, hade Hildur gått ut i apelgården, ibland de fruktträd och blommor som omgäfvat frustugan; der satte hon sig på en gräsbänk och försjönk i vemodiga tankar. Det trädde till henne dunkla minnen af en länge förgäten himmel, hvilken hon såsom barn trott sig ega "i sina drömmar, om hvilken hon äfven sedan hört kristna bekännare tala, och aningar föddes att denna himmel icke var en dröm allenast, utan verkligen fanns på andra sidan af det mörker som omhvärfde henne. Hon såg nu huru ett skimmer spred sig genom detta mörker, huru ett kors reste sig der, öfversål-ladt med ädelstenar, och huru en ung man med strålände blickar knäböjde vid detta kors och sträckte sin hand emot henne. Allt det sköna hon hört förkunnas om den kristna läran, om den dyra försoningen som omfattade hela mensch-ligheten, om den allförbarmande Fadern som ropar alla barnen till sig, allt detta återkom nu för hennes tankar, och den skimrande bilden i hennes inre åskådning, den förklarade bedjaren vid korset, drog mäktigt till sig hela hennes själ. Och när i detsamma en underbar sång af vackra och starka röster bröt igenom qväl-lens tystnad, när Rolf och hans kämpar sjöngo sin aftonhymn, och rösterna smälte tillsammans såsom till en enda, och orden i djupa tonfall hördes*. »Helig, helig, helig Gud!» då lutade hon anletet i sina händer och tårar runno, Ijuf-va tårar från en hittills okänd källa. Så hade hon aldrig gråtit förr; det blef så vekt och mjukt hennes hjerta. Det bodde derinne en fångslad engel som darrade i sina bojor, som sträfvade att bryta dem och svinga sig upp i ljuset. De mäktiga orden som skulle lossa honom, himmelens budskap om kärlek och försoning, de hade talat till Hildurs hjerta. Längre sedan sången hade tystnat, satt Hildur stilla, liksom om hon ännu lyssnade till de toner, som så djupt hade gripit henne; men der hördes intet. Vindfläktarne sjelfve, som nyss hade sakta spelat i löfven öfver hennes hufvud, rörde sig icke mera; det var något himmelskt som besökte jorden, och därför var qvällen så tyst och stilla. Slutligen föll Hildur på knä, lyfte upp sina händer och hviskade det trefaldiga helig, som hon hade hört i sången. Men-niskor hörde det icke, men i himmelen hördes det. Seraferna smålogo dervid af salig fröjd; de framburo högt inför Guds tron och sjöngo till sina harpor hvad den hedna jungfrun hade hviskat: Helig, helig, helig Gud!

Om morgonen derefter, då Hildur stod lutad öfver sina blommor och betraktade dem, huru de öppnade sina blad för solen, hade Rolf Ar-nason öfverraskat henne, och ett första längre samtal hade då uppstått emellan dem. De vex-lade minnen och känslor; den enes lif var så rikt på de förra, den andras hjerta flödade så varmt af de sednare. Han beskref sin omvändelse till de kristnes Gud, det fridsälla inflytande det haft på hans sinne, och hvarje ord fann ett villigt genljud hos henne. De satte sig bredvid hvarandra och han begynte undervisau henne i den himmelska läran. Hvad Rolf med sitt förstånd endast dunkelt kunde , reda, det uppfattade Hildur med känslan i en klarare bild. Hon göt deröfver ett poetiskt skimmer, och det blef en renare dager i hans tankar, en varmare tro i hans själ. 'Läraren och lärjungen lärde ömsevis hvarandra. Hvarifrån kom den vältalighet, den kraft och öfvertygelse, som låg i deras ord? Gud ensam visste det, han som sände kärleken i deras hjertan, som böjde deras väsenden tillsamman, för att aldrig mera skiljas.

Vi nämnde att Kettil och Rolf hade intagit sina högsäten — det var den gamla och nya tiden som sulto midt emot hvarandra. Medan nu den unge gästen språkade med sin fåordige värd, som likväl ofta i de korta svaren han gaf lade en djup och sinnrik mening, kraftfulla uttryck af gammal nordmanna vishet, och medan Rolf ständigt med saknad och längtan blickade till Hildurs plats, der hon ännu dröjde att infinna sig, så trädde dock omsider den hulda flickan in i salen och gick fram till sin gamle far. Hon lade sina händer på hans knän och blickade med oro och kärlek upp på de allvarsamma dragen, på den tankdigra pannan. Den gamle hade länge suttit med lutadt hufvud, tystoch orörlig, liksom om själen varit fjerran borta; men nu vaknade han upp och ett flyktigt leende syntes i hans blick. Han lade sin hand på dotterns hufvud och betraktade henne länge, liksom han velat i sitt inre fästa hvartenda af hennes drag.

— Mitt barn, — sade slutligen Kettil, fortsättande högt sina tankar, — din äsyn gläder mig ändå, det är som om det fülle litet solglans på den skrolliga klippan. Du misskänner ej den sträfvä ytan, du vet att det finnes något godt derinne. Se så, Hildur, — tillade han, — tag nu hornet och drick mig och mina gäster till, som du plägar.

Med sitt vanliga behag uppfyllde Hildur denna pligt. Då hon vände sig till Rolf Amason och de unge vexlade några vänliga ord med hvarandra och ännu vänligare blickar, der det rådde ett ömt och godt förtroende, då nickade gubben på hufvudet, liksom för att för sig sjelf bekräfta en iakttagelse som han redan gjort.

— Hildur, — sade åter Kettil, — mjödet smakar bra då det räcket af qvinnohand, det smakar ännu bättre då sånger ljuda tillika. Har du icke något att sjunga för oss, om den strålande Freja, eller om den gode Balder? Detskulle göra mig godt att liöra dina toner klinga, det skulle kanske äfven Tagna mina gäster.

Hildur vände sig om till sin far, men Rolf såg dock hennes älskade drag i den blanka skölden, som hängde på ena pelaren. Han såg huru hon rodnade och smålog, sjelf en strålande Freja.

Och om Freja sjöng hon, om det skönas gudinna, om den makt som gudar och menni-skor lyda, om kärleken, hjertats lif och sällhet. Der låg i hennes sång än glädje, än klagan, de flöto liksom omärkligt i hvarandra, men de skildes äfven, det glada vann, och sluttonerna målade en af de renaste fröjder i menniskosjäl, ett lefvande hopp om förädling och odödlighet.

Kämparne lyssnade och trodde sig i Hildur se en trogen bild af allt det sköna som skalden diktat. Den unga flickan hade gifvit deras törstande andar att dricka ur sångens källa, och de glömde alldeles bort de mjödfylla hornen.

Då Hildur tystnat gick ett sorl af beundran genom salen. Kettil sjelf hade blifvit upprymd af sången och manade sina gäster att hålla sig glada. Den tyngd som förut hade hvilat öfver sinnena, i anledning af världens tystnad och allvarsamma stämning, flydde nu; en munter skämtan uppstod ibland alla, kämparne skrattadehögljudt och flickorna smålogo skalkaktigt; kluf-na granstammar kastades i elden på härden, lågorna sprakade och strödde sitt Oaddrande sken öfver de blanka vapnen på väggarna, hornen gjorde sin rund och allt hade antagit utseendet af ett gladt gästabud. När Kettil åstadkommit denna förändring, fr.öjdade han sig hemligt åt gästernas muntra glamman, men försjönk sedan åter i sin förra tystnad, med mörk tankfullhet på pannan, och satt som en molnstod i högbänken omgifven af gnistrande eld. Slutligen rätade han upp sig och blickade allvarsamt omkring på sin

sorlande omgifning; alla tystnade småningom, ty de sågo att den gamle ville tala.

— Solen skrider till nedgång, — började Kettil, då det blifvit tyst, — dagen ändas, och snart slocknar äfven lifvets sol för den som länge har lefvat. Ja, länge har jag suttit här i högbänk, och egt gudars ynnest och människors aktning. Ofta var min stuga full af trogna vänner och ärade gäster; ty gästvänlig man är vänsäll. Äfven ofta sjöngo skalder här och gu-davigd harpa klingade, till ära för berömliga och segerrika män. Icke heller vill jag dölja att också til) mig blefvo runor diktade, den tid jag kom ifrån Östervåg med seger vunnen öfvercstländska och andra fiendtliga stammar. Det var en hård kamp jag då hade bestått, men min goda drake med mäktiga svallrunor i stäf-ven förde mig genom stormarna hem till den strand jag älskar. Nog har jag derföre lefvat • både till seger och ära, och lyckan öfvergaf mig heller icke, sedan jag satt mig ned vid fredlig härd. Annorlunda är det nu; jag är gammal vorden, och ett nytt slägte har stått upp rundt omkring mig. De gamle måste maka sig undan och gå hän -med gudarne, dit nornorna bestämma. En ny Gud har kommit i landet, och illa lider jag denna lära. Mitt gudahus liggep i aska, sjelf har jag blifvit jagad från tinget, mina bänkar hafva glesnat,' och min dotter knäböjer för Ilvita Krist.

Hildur reste sig upp vid gubbens sida, lade sin hand på hans arm och såg honom i ögonen med en bön om förlåtelse för den sorg hon gjorde honom.

— Sätt dig, mitt barn, — sade gubben; — på dig vredgas jag icke, men jag sörjer, att vi äro söndrade i det heligaste vi ega. En Gud som jag icke känner, och icke vill känna, har vunnit ditt hjerta; jag kan ej strida mot honom. Men det vill jag säga dig: hlif trogen i din nya tro och i din kärlek, liksom din farsitt lif igenom stått fast i den gamla tron. Framhärda sä till slutet; dä skall min ande åter blifva glad, ty det vore ett tecken att äfven den nya läran hade något himmelskt i sitt ursprung. Det är det himmelska som blir qvar i människosjäl och återgår med henne till sitt upphof. Nu vill jag äfven säga dig att mig ledes vid de nya tiderna och vid de vanslägtade män, som falla bort från gudarne, dä nordmanna ära och hjeltedygd slockna på samma gäng som offerelden. Ett beslut har jag fattat som icke kan ryggas; jag har blotat åt Odin och Thor, och de hafva gillat och befallt den handling, som nu skall gå i fullbordan. Bort skall jag vandra. Ilvita Krist har kommit in i mitt hus; der kan jag icke stanna; men hårdt pröf-var det faderns sinne att skiljas från älskad dotter. Gråt icke, Hildur, du eger ju qvar min kärlek, så mycket jag kan gifva af hvad gudarne tillhör. Se så, mitt barn, tiden är inne, stig upp och räck mig mina vapen. Af dina händer vill jag väpnas, nu då jag drager hädan på enslig färd. Nej, min dotter, ensam går jag icke; mig följa höga gudar.

Kettil tystnade, reste sig upp och tog ned sin brynja. Hildur, van att lyda, om äfven hennes hjerta skulle brista vid uppfyllandet af hennes pligter, steg upp på bänken, spände brynjan fast och tog ned den blanka örvingade hjelmen och satte på faderns hufvud. Sedan steg hon ned och räckte honom efter hvartannat svärdet, skölden och spjutet. Den okufliga kämpagestal-ten stod nu iklädd sin gamla segerrustning, med armen betäckt af skölden, som nu för sista gången kastade tillbaka återskenet af de Ilammor ifrån den gamla härden, hvilka så ofta spelat på dess fläckfria yta.

Alla i salen hade med tystnad och bestörtning sett hvad som föregått, och då de nu sågo gamle Kettil i full rustning, tyckte de att de aldrig förr skådat hans like; sä väldig föreföll han dem.

Men då Hildur med svidande hjerta hade fullgjort den gamles befallning, omfattade hon honom och tryckte sitt ansigte mot hans bröst.

— Fader, — ropade hon, — du får icke. gå ensam; jag följer dig, jag går med dig dit du går, och stannar der du stannar.

— Mitt barn, — sade Kettil, sedan hau en stund med ömhet betraktat henne och nu sköt henne sakta ifrån sig, — ja, mitt barn, du får följa mig på vägen. Och j alle, — tillade han, — j mina ärade gäster, och j mina gamla trogna tjenare, jag bjuder er att bevittna och hedra min sista färd.

Alla lemnade sina bänkar, både män och qvinnor, och följde gamle Kettil, som begaf sig å väg. Då de kommo utanför stugan, befanns der Thors gudavagn, densamme som gubben hade räddat ur det brinnande offerhuset. De

tvänne äldste af hans män, de båda som ett par dagar sett så hemlighetsfulla ut, och hvilka voro de ende utom Kettil sjelf som visste hvar resan gällde, stodo framför gudavagnen, redo att sätta den i rörelse, på ett gifvet tecken. Detta tecken var Kettils utträde ur stugan; karlarne fattade då genast i silfverkedjan, bockarne tycktes nicka med sina gyllene horn, och vagnen rullade långsamt från gården. Kettil med den sörjande Hildur på ena sidan om sig och Rolf Arnason på den andra följde efter sin åkande gud, som stod der rak och högtidlig i sin lysande silfverskrud; och efter dem kommo alla de öfrige följeslagarne på denna sällsamma färd.

Landskapet låg vackert belyst af aftonsolen, och på båda sidor om vägen sågos talrika hjordar af betande boskap, vittnen om Kettils rikedom och förr ämnen för hans fågnad och omsorg; nu egnade han ej sin uppmärksamhet åt något. Han gick tyst och obeveklig med spjutet i handen och ögonen endast fastade på Thor, den ende som täflade med honom i en lugn och allvarsam hållning. De som följde efter samtalade blott genom hviskningar och åtbörder.

Först ett godt stycke från gården stannade ändtligen gudavagnen, ute på öppna fältet. Der befanns en stor hög, på alla sidor väl rundad; att den nyss blifvit uppkastad sågs på den ännu friska jorden. I vester var en ingång, som täcktes af en ekdörr med en öppning ofvantill för att insläppa ljus och luft, båda i sparsamt mått, och nedtill en lucka för att derigenom, enligt Kettils anordning, införa lifsmedel i högen.

Då tåget stannat, steg den gamle fram och öppnade dörrn, hvarvid den nedgående solen strödde sina sista strålar in i denna kalla dödsboning, som Kettil sjelf hade byggt sig. Gudavagnen rullade in och upptog mer än hälften af det trånga utrymmet, der man inne i dunklet såg en bänk, ämnad åt den lefvande døde. Sedan karlarne ställt Thors vagn som sig borde, hvarvid silfverlänkarne klingade länge mot hvarandra, och de åter kommit ut, fattade Kettil Rolfs och Hildurs händer och lade dem tillsamman. — För er välgång kan jag ej åkalla gudarne, — sade han, — ty j tron icke på dem; men jag har nyss hört min dotter sjunga om den strålande Freja och sett Rolfs hjerta brinna vid den herrliga sången: således tron j då på henne, hvilkens välde också varar till tidernas slut. Må hon, den mäktiga, lägga sitt skydd till den välsignelse jag såsom fader gifver er! Kettilstad, min goda gård, tagen i arf efter mig och sitten der så lyckliga som jag har varit!... Nu är solen bergad, natten stundar, och huru länge denna dagarnes skymning varar, det veta endast de höge gudarne. Jag går in i min hög för att bida en ny morgon. Der låte man mig ostörd hvila. Skulle jag än öfverlefva mina gudars fall, så ser jag det icke, och vet det icke heller. De bo ändock med mig i högen. Det är det nya templet jag rest åt Thor. Hos honom vill jag stanna, om jag ock skulle blifva hans sista dyrkare i Norden. Men, Hildur, om du i midnattstimmen ser en gestalt sitta på högen, så är det min ande som följer stjernorna på deras banor, täljer nattens stunder och lyssnar till tidernas gång öfver jorden; det är min ande som välsignar dig. Nu farväl! — tillade han och släppte de ungas händer. — Och farväl, j alle som följt mig, — sade han och sträckte handen emot dera, der de stodo i en halfkrets omkring honom. — Om jag lefvat till något rykte och fordna vänner komma till er och fråga efter mig, så visen dem högen och sägen dem: Der bor han som var Asa-läran trogen till slutet, der bor Kettil Okristen!

Många af folket gingo nu fram, sade den gamle sitt farväl och skakade hand med honom, hvarefter Kettil med raska steg gick in i högen och tillslöt dörrn efter sig. Det hördes ett skrammel af hans tunga rustning; Kettil hade satt sig ned, och sedan blef det tyst derinne.

I högen satt nu gamle Kettil, jordad med sin gud, och bidade lösningen af den gåta, hvars knut först i dödens hand springer sönder.

Hildur hade ilat fram, liksom för att följa sin far; men hon föll ned utanför, med uppsträckta händer. Dörrn förblef stängd, det var tyst i högen; den älskade fadern var försvunnen. Då sjönko hennes armar maktlösa ned och hufvudet böjdes mot jorden.

Alla stodo en stund orörliga; ingen ville störa henne i sin sorg; men Itolf skyndade slutligen fram, lyfte henne upp i sina armar och förde henne tillbaka till gården. Tre år föringo och ännu lefde Kettil i sin graf. De gamle männen, som förde lifsmedel till honom, konimo hvarje morgon med detta budskap till Hildur; men aldrig ett ord eller en helsning medförde de från honom. Kettil talade aldrig; han slog endast på sin sköld, till tecken att han lefde.

Stundom i stjernklara nätter sågs en reslig man stå uppe på högen, der han ofta dröjde i flere timmar; man sade då att det var Kettil som samtalade med sina gudar, hvilka han i stjernorna såg vandra fram öfver hans hufvud. Innan han åter steg ned, sträckte han alltid armarna mot Kettilstad, liksom han velat välsigna någon han der hade kär. Ingen vågade nalkas honom; ty när det hände, begaf han sig hastigt in i högen, slog dörrn till efter sig, och en vapenklang hördes derinifrån.

En morgon kommo de trogne tjänarne tysta och sorgsna tillbaka från högen. En förändring tycktes hafva timat, och de berättade slutligen, att de denna morgon icke såsom vanligt hört skölden klinga och, när de med oro skådat in genom dörröppningen, hade Kettil suttit med brustna ögon. Hildur, som sjelf ville öfvertyga sig om sanningen häraf, följde de begge tjänarne som för henne öppnade ingången till högen. (Vid första anblicken af sin far, som Hildur icke återsett sedan den dag han gick in i sin graf, tyckte hon att han ännu lefde; der låg i hans drag samma djupa lugn, som hon förr i en lyckligare tid varit sß van att finna der; men hon blef snart öfvertygad, att det nu var ett lugn som icke mer kunde rubbas. Hon kände på hans händer: de voro stela och kalla; hon lade sin hand på hans bröst: hjertat hade stannat. Hans blick föll icke mer på henne; han satt der tillbakalutad på sitt säte, med de slocknade ögonen vända mot Thor, och orörlig såsom han.

Då de begge tjänarne, som stannat vid ingången till högen, nu sågo Hildur knäböja framför Kettils stoft och bedja, blottade de sina kala hjessor, och knäböjde såsom hon. Det var trenne trogna älskande hjertan som bådo till den Gud, som ensamt domer och vedergäller alla.

— Han har nu lemnat sitt mörker, — sade den sörjande dottern och reste sig upp;— han har nu gått dit, der allt skall honom förklaras. Gud, misskunda dig öfver honom!

Hildur var nära att gå, men vände sig om, skyndade tillbaka till den döde och lutade sig intill hans bröst. Liksom hon der ofta förr i sin glädje hade dolt sina tårar, gjorde hon det nu i sin sorg.— Farväl, min far! — snyftade hon. — Din tro kunde jag icke ärfva, Ist mig ärfva dina dygder. Jag hoppas, hvad än min lärare må säga om de oomvändes belägenhet efter detta ... jag hoppas det och tror det ... att jag får möta dig i en annan verid, sedan våra andar blifvit renade i den himmelska elden. Der vill jag taga dig vid handen och föra dig fram inför Guds tron och bedja för dig, liksom jag på jorden skall bedja för dig alltid ...

Den fromma dottern lemnade omsider sin fars graf; men de begge tjänarne vände dit tillbaka och betäckte dörrn med jord, som de jem-nade deröfver, i likhet med det öfriga af högen, på det ingen skulle veta dess ingång.

En stor förändring inföll nu på Kettilstad. Hildur hade alltjemt uppskjutit sin förening med Rolf; all glädje hade varit viken från henne, så länge hennes far ännu lefde i sin mörka hög. Men då nu Rolf, underrättad om hvad som ti-mat, återvände till henne, ville hon ej längre vägra hans böner. Den långa sorgetiden borde nu vara slut, tyckte han; ty hon hade ju i tre hela år sörjt faderns bortgång.

Hildur hade under denna tid åtnjutit undervisning af en kristen lärare, men först någon tid efter Kettils död tog hon det heliga dopet, och samma dag firades äfven en annan glädjefest i den gamla stugan, som allt hittills stått tyst och öfvergifven. De som nu vandrade till Kettilstad sågo åter röken hvirfla upp ur vindögat, och i dörrn till den högtidligt smyckade salen visade gamle Björn sitt godmodiga ansigte, i det han öppnade för än den ena hopen af gäster, än för den andra. Der inne i stugan i Kettils högbänk, mellan de åter vapenprydda pelarne och på det purpurroda täcket, sutto Rolf och hans vackra brud. Lågorna brunno muntert på härden och goto sitt sken öfver de välbesatta bänkarne och öfver vapnen, som hängde prydda med löf och blommor. Unga flickor sprungo lifligt omkring och fyllde dryckeshornen åt gästerna, som hvarken sparade rajödet eller de öfriga anrätlingarne.

Rolf och Hildur hade till andvegisman den kristne läraren som sammanvigt dem. Han tycktes godt hemmastadd med folkets seder och öfversåg med den hedniska återstod som uppenbarades deri. Han ville ej störa den allmänna glädjen, fastän han ej riktigt kunde deltaga i den. Stundom lade han händerna i kors öfver bröstet och läpparne rördes. Det var en bön. »Fader, förlåt dem», sade den fromme maonen i sitt bjerta. Till några utländska plägseder, som Rolf Ar-nason hade infört vid denna högtid, hörde äf-ven den att vaxljus brunno i salen. De voro endast fyra och buros af vackra ynglingar som dertill blifvit utsedda: tvänne i röda rockar stodo framför brudparet

och tvänne hvitklädda framför den ändelige. Så hade aldrig förr hög-bänkarne i Kottils stuga varit upplysta, och gasterne tycktes med nöje betrakta den ovanliga prakten. Rolf och Hildur sände stundom sina rödklädda ljusbärare till de äldste och ansed-daste af bröllopsgästerna, för att räcka dem dryckeshornet med den runristade silfverringen, hvilket bruden sjelf hade iskänkt; och den sålunda hedrade gästen gjorde alltid godt besked för sig och sände det stora hornet tomt tillbaka. Men då slutligen Rolf, för att uttrycka all sin välvilja och sin fröjd, äfven lät till den ändelige öfverbringa hornet, detta den gamle hedningens, Kettil Okristens dryckeskärl, så reste han sig upp och visade drycken ifrån sig. Det var nu midnatt, sade han, och dermed hade för honom ingått en fastedag, den han ville begynna med böner och med detsamma göra ett värdigt slut på första gästbudsdagen. De hvitklädda ljusbärarne knäböjde nu på hvar sin sida om honom, medan han läste en varmbön öfver det församlade folket, hvarefter han uttalade sin slutliga välsignelse öfver det lyckliga brudparet. Och härmed var ock första bröllopsdagen ändad.

Morgonen derpå drogo sig Rolf och Hildur för en stund ifrån sina glada och bullrande gäster, och gjorde ett besök vid Kettils hög, som nu hvälfde sig under det vackra täcke, som våren hade väft af gräs och blommor. De stannade der och prisade Guds godhet, då de sågo att samma sol, som belyste de kristnes boningar och kyrkor, äfven lät sitt ljus lika rikligt falla öfver den gamle hedningens graf.

KLOSTERROFVET.

En vacker vårmorgon hade lockat Wreta nunnor att lemna de trånga cellerna, för att söka den förströelse som unnades dem i den lilla trädgård, som låg inom klosterområdets murar. Några lustvandrade i de sollysta gångarne, lif-vade af vårluften, medan andra hade sökt sig en aflägsen löfsal, der de, endast sedda af himmelen, kunde fritt öfverlemna sig åt sina sorger. Det var unga flickor, dessa sednare, som blifvit ryckta från en verld som de älskade, uppoffrade af egennyttiga anförvandter, eller af botfärdiga föräldrar, hvilka trodde att döttrar-nes böner skulle försona fädernas synder. De arma voro ej ännu försonade med sitt eget öde, de kämpade mot jordiska lidelser, kanske »en strid emellan kärleken och Gud». Morgonens och vårens behag, allt som lifvar och fröjdar andra väsenden, ökade endast deras vemod, påminde dem endast om hvad de förlorat, de förra glada vårarna i barndomshemmet, då så mången leende och ljuf förhoppning runnit upp i deras själ. Numera fanns ej någon vår derinne, der växte ej mer några blommor; de förra, som skiftat i alla de sköna färger som ungdomen förlänar, voro plockade sönder, och det var derföre de arma sörjde, att de icke åter kunde sammanbinda dem. Visserligen stodo de högt i de fleste människors föreställning; men det var en dyrköpt ära. Verlden dömde efter det yttre skenet och betraktade med vördnad den unga nunnan, hvars lif var så rent, så upphöjdt och heligt; den såg redan helgonglorian kring-stråla hennes panna, men såg ej striderna i hennes hjerta; den glömde att himmelens brud var en jordens dotter.

Men det vore orättvist emot detta samfund af qvinnor, om man påstode att endast yttre tvång hade slutit dem alla inom klostret. Vi - böra äfven tro att der funnos nunnor som hade, oaktadt sin ungdom, af inre kallelse tagit doket och som åt himmelens tjenst egnade sig i en stilla fromhet, i en ren och fridfull anda. Klostret var ej ett fängelse för dem, utan en älskad fristad; de tänkte icke derpå att den ed,

som de hade svurit, afsöndrat dem ifrån verlden, utan endast derpå, att den hade förenat

dem med Gud; och endast så, om möjligt,

kunde en jordens dotter vara en himmelens brud. Af de klosterjungfrur, som denna morgon besökte trädgården, gingo ej alla sysslolösa, eller i samtal med livarandra, eller sutto med tårfyllda ögon i den skuggande löfsalen; der funnos några som roade sig med blomsterskötsel, och lifligt öfverlemnade sig åt denna täcka sysselsättning. Det var väl ej stora planteringar de hade att vårda, men der gäfvos dock rika ämnen till glädje och tillfredsställelse. De doftande blommorna, med daggen skimrande på sina blad, tycktes liksom säga: Sen j, huru vi smycka oss med perlor; hvareföre är det icke er tillåtet att göra som vi? Men nunnorna smålogo godt åt sina älsklingar och unnade dem af hela sitt hjerta en företrädesrätt, som icke mer tillhörde dem sjelfva.

Under de fromma systrarnes vård uppväxte många af de blommor, för hvilkas första odling inom landet vi hafva klostrens invånare att tacka. Från dem hafva de fortplantat sig till oss, för att till den rikare blomstersamling, som nu pryder våra trädgårdar, blanda sina färger och vällukter.

Medan nunnorna spridt sig i större eller mindre flockar, gick upp och ned i en allé invid trädgårdsmuren en ensam flicka, som genom ett mera fritt och ungdomligt väsende skilde sig ifrån de Öfriga, äfvenså genom sin klädsel. ITennes hår var icke afklippt såsom nunnornas eller doldt af ett bredfålladt dok; hon bar en lätt genomskinlig slöja, hvarnnder långa hårflåtor föllo, fina och glänsande som silke. Vid hennes gördel hängde ej något radband, sådant som nunnorna hade, för att dermed åt helgonen räkna sina böner, liksom de varit en handelsvara, och hvars kulor, ehuru lätta, stundom gled o blytungt mellan den bedjandes fingrar; men der satt en rosenknopp, smygande sig intill den smala midjan. Allt detta vittnade att hon icke annorlunda tillhörde systerskapet än som en novis, eller rättare klosterpensionnär, som ej var dömd att taga doket, utan endast skickad till klostret för att erhålla vård och uppfostran. Det var länge brukligt under katolska tidehvarvet, att ädelborna jungfrur sändes i klostren, som kunde anses för den tidens pensions-inrättningar, och hvarest nunnorna, såsom ett konungabref lydde, voro förbundna att dem »välvilligen undervisa och lära ärliga seder, goda dygder, desslikes läsa, skriva, sömma och annat mera». Men klostret var dem icke blott en skola, det var dem äfven en fristad under oroliga tider. Vår unga klosterpensionnär ställde slutligen sina steg åt en port, som förde utåt fältet. Denna port var försedd med en liten galleröppning och på inre sidan väl tillbommad, att den icke utifrån kunde öppnas. Hon stannade här, höjde sig på tå och blickade ut i det fria, med längtan måhända att åter en gång få vandra derute och, såsom i folkvisorna sjunges, »hemta sig rosor, båd' röda och blå», eller »stånda på högan berg och se ett kommande riddareskepp».

Länge hade den unga flickan icke dröjt vid denna port, då ansigtet af en ung man hastigt visade sig på andra sidan af gallret. Det var en smärt och välväxt herre, hvars blanka pansar under en blå rock med gyllene spännen förrådde, att han var »en riddare så bård», och att han äfven var en älskare så kär kunde man döma af den lifliga elden i hans blick och åtbörder. Inifrån trädgården var han ej sedd af någon annan, än af den han ville vara sedd, af den unga novisen, som, sedan hon öfvervunnit sin häpenhet vid den oförmodade synen, förde sitt ansigte närmare till gallret. Det var en öfverraskning för, henne, hvilkettilläggesder-före att ingen måtte tro, att vår vackra klosterpensionnär hade för sed att stämma hemligamöten med en ungersven; men det var en öfverraskning af en högst glad och angenäm art.

— Är det verkligen du, — sade den unga flickan med strålande ögon, — du, kära Folke, som jag så här får skåda ansigte mot ansigtet Det är nu längesedan vi sågo hvarann.

— Ja, det är visst längesedan, goda Ingrid; jag fruktade nyss, att denna långa tid, som pröf-vat mig så hårdt, aldrig skulle'få något slut.

— Och hvarför det då?

— Ack, hela morgonen har jag ju stått här ända tills nu i en fruktlös väntan. Flera nunnor hafva kommit och gått och jagat mig undan, men den ville icke komma som ensam förmådde att locka mig fram. Det var endast dimmor som drogo genom trädgården, der fanns ej något solsken.

— Och det säger du, då morgonen är så klar och vacker, då liten fågel på qvist sjunger af fröjd; han ser att himmelen är blå, och att jorden är grön; det är inga dimmor som skymma bort de rena färgerna för honom.

— Ack, nu ser äfven jag, min Ingrid, att himmelen är blå, när jag blickar in i dina ögon. Nu har äfven jag lust att sjunga af fröjd.

— Tyst, tyst, min riddare! — sade Ingrid och såg sig spejande omkring i trädgården. Nun-norna hade dels aflägsnat sig, voro dels sysselsatta, och ingen bemärkte henne. Ingrid hade ett ögonblick glömt, att hon endast (Örstulet fick njuta af den glädje, som denna morgon förunnades henne. Menniskorna älska alla glädjen, den himmelska källan, men de grumla den likväl ständigt för hvarandra. Det visste Ingrid, det hade hon fått lära i klostret. Lugnad genom Bin försigtighet vände hon sig åter till gallret och höjde fingret, skälmaktigt hotande, mot

den unge riddaren.

— Tyst, tala sakta, — hviskade hon, — så att värt möte icke lörrådes; ty det är ej seden här i klostret att samtala med en man annorlunda än i abbedissans eller en äldre systers närvaro.

— Jag vet det, ty värr, — svarade riddaren, — men nödvändigheten bjuder att bryta mot er stränga ordning. Jag har hos abbedissan anhållit om ett samtal med dig utan vittnen, och när detta afslogs ...

— Oförsigtig! — afbröt Ingrid. — Om hon omtalar denna anhållan för min far, torde den lilla frihet, man hittills lemnat mig, dädanefter blifva inskränkt.

— Men man kan förekomma dem, — sader riddaren. — Du behöfver blott öppna denna port, och ...

— Hvad menar du, min riddare? — afbröt åter Ingrid. — Det tyckes som glömmar du klostrets helgd och en ädelboren jungfrus ära... Men, tillade hon hastigt, liksom för att godtgöra denna lilla stränghet, — så här kunna vi ju talas vid. Det är det högsta prof af min välvilja. Hvad kan jag mer?

— Allt hvad jag önskar kan du, om din kärlek liknar min. Du kan äfven öppna denna port. Icke för att förolämpa dig upprepar jag denna bön, utan endast för att uppgifva det enda medlet till din räddning. Hör mig, tiden är kort. David Thorstensson, åt hvilken din far lofvat din hand, väntas till Sverige. Din far bereder sig att mottaga honom och rustar till bröllop. Hvem vet, inom några dagar kunde jag för alltid hafva förlorat dig.

— Är jag icke i klostrets skydd, hvad fruktar du der? — frågade Ingrid med lugn.

— Jag känner en säkrare fristad.

— En säkrare? — Den unga flickan skakade på hufvudet.

— Ja, hör mig. Lindö, beläget nära Lögarns strand, i de skönaste nejder, är en fast borg, som eges af Carl, min trogne och tappre bror. Dit vill jag föra dig. Adla qvinnor af vår' släkt skola mottaga dig, och tappra riddersmän skola vaka för min dyra brud. Se, härar nyckeln till porten. Jag har köpt den af klostrets dörrvårdarinna, till hvad bruk är henne obekant.

— Ab, den nedriga! — utbrast Ingrid med misshag.

— Jag förstår ej. Du ogillar ...

— Ja, af hela mitt hjerta. Hennes svek borde straffas.

— Nej, hör mig, Ingrid, och tag emot denna nyckel som öppnar ditt fängelse. I natt, då mörkret inbrutit, är jag bär med några bröder och vänner. Då följer du mig?

— Nej, aldrig! — svarade Ingrid beslutsamt.

— Du kära trolösa, är delta den huldhet du svurit mig?

— Och du käre oförvägne, är detta de aktning du är mig skyldig?

— Du samtycker således icke?

— Nej.

— Och detta, stolts Ingrid, är ditt sista svar?

— Mitt sista på en dylik fordran.

— Och du vill tillhöra en annan?

— Icke genom ett brott vill jag tillhöra dig.

— Men en annan, Ingrid, svara mig, en annan? — Ah, Folke, du glömmar hvad vi svurit hvarandra.

— Och likväl stöter du tillbaka den räddande handen och dröjer kvar här i klostret, tills du tvingas att blifva brud till denne man, som jag hatar mer än den svarte kungen.

— Men hvarföre sätter du icke fullt förtroende till mig! När jag vägrar att vid din hand fly från klostret, huru skall du då kunna tro, att jag någonsin följer en annan!

— Men du är dotter, och din fars vilje...

— Är min lag, menar du. Men min motvilja för Danmarks drots, denne brudgum hvarmed man hotar mig, är för mäktig att tillåta ett tvång, äfven om ej mitt hjerta tillhörde dig.

— Men mannen aktar ej kvinnans motstånd; han använder styrkans rätt mot den svaga.

— Den svaga kan äfven segra, — sade Ingrid småleende.

— Någon gång, visserligen. Men der finns då en inre och hemlig kraft; och segern är ändå på styrkans sida. Nej, tro mig, Ingrid, säkraste medlet till din räddning är att fly.

— Ja, till den heliga Jungfruns altare. Guds moder skall beskydda mig.

— Ah, de skola följa efter dig och vanhelga altarets frid, de skola lossa dina händer somomfatta den heligas bild, de skola ej akta dina tårar och böner, de skola släpa dig ur helgedomen, de skola föra dig långt hort, fjerran från allt som bör vara dig kärt och dyrbart. Tror du att jag stilla och overksam skall åse detta våld! Nej, vid alla helgon, nej! Du afslår att följa den bedjande älskaren; du vill således blifva segrarens byte.

— Folkunge, du talar stolta ord och lejonet i din sköld törstar efter blod, — sade Ingrid litligt. — Din är jag, i döden din, men ditt byte blifver jag icke.

Ingrid lyfte stolt sitt hufvud, då hon uttalade dessa ord, och Folke kunde ej utan hänförelse betrakta den ädla jungfrun.

— Ack, ännu är mannen lika vild, — fortfor hon; — kristendomen har ej jagat hedendomen från hans seder; ännu i dag rövvar han sig hustru, fastän kyrkans förbannelse och lagen med sin bila sväfvat öfver kvinnoröfvarens hufvud.

— Förlåt mig, Ingrid; min själs tanka är

renare än mitt ord. Jag har låtit min ifver förleda mig till ett uttryck som sårat dig, och som jag ångerfullt afbeder. Om ej denna port skilde oss åt, skulle jag vid dina fotter bönfalla om din förlåtelse. 4n

— Jag förlåter och glömmer, men lofva mig ...

— Ja, säg; jag lofvar dig allt.

— Att sätta ett fullkomligt och fast förtroende till mig.

— Ja, det vill jag.

— Och slå ur hågen alla våldsamma planer.

— Men våld emot våld är tillåtet.

— Trö mig, Folke, det skall icke komma derbän.

— Och är du fullt förvissad derom, min Ingrid?

— Hvarföre skulle jag icke vara det? Skola ej en dotters böner kunna något förmå på en faders sinne? Om några dagar härefter kommer min far till klostret. Lyckas jag ej att fullkomligt beveka honom, skall han åtminstone icke förvägra mig ett uppskof.

— Men om han nekar?

— Derföre bör du uppehålla dig i klostrets grannskap. Jag har en tillgifven tjenare, som skall bringa dig en skriftlig underrättelse om utgången ... Men tyst, — afbröt sig Ingrid, — hör bönklockan kallar till messa, nunnorna sam. las, jag måste förena mig med dem. Farväl! Jag går att bedja till den heliga Maria och anförtro henne vår trogna kärlek och vår sällhet.— Ännu ett ord: du vill ju återse mig vid detta galler?

Ingrid hade redan aflägsnat sig några steg. Hon vände hufvudet åt honom och nickade, med en blick så öm och vältalig, att riddar Folke tycktes fullt tillfredsställd med detta svar. Sedan ilade hon hastigt gången framåt, i det morgonvinden lekte med hennes slöja. När hon skulle vika af till den plats, hvarest nunnorna höllo på att samla sig till procession, såg hon sig åter om. Riddaren stod ännu qvar och betraktade med hänförelse den fina smidiga gestalten, som flydde från honom, men i djupet af hans själ qvarlemnade sin bild mera lefvande och skön än någonsin. Hon gaf honom ett tecken att aflägsna sig, och han drog sig småningom undan, då nunnorna långsamt nalkades och Ingrid slöt sig till dem, der de med nedböjdt hufvud och sammanlagda händer lydde den manande klockan och begåfvo sig till kyrkan.

Medan klosterjungfrurna derinne uppstämde sitt Ave Maria och skön Ingrid blandade sin skära stämman med deras, i en bön till klostrets milda patronessa, och fåglarne derutanföre sjöngo i träden och på sitt mera enkla och glada sätt prisade Gud, besteg riddaren sin häst och lemnade tankfull klostrets område. Han var just icke lugnad i sina bekymmer för framtiden, men vid nogare eftertanke fann han, att han ej hade någon anledning att vara missnöjd med Ingrids uppförande, då hennes kärlek var lika trogen som hennes grundsatser voro ädla och rena. Utan henne kunde han icke lefva, och den danske mannen skulle ej erhålla den svenska brud man lofvat honom, det svor han dyrt vid lejonet i sitt vapen. Frivilligt skulle dock Ingrid icke följa honom, ett våld torde hon svårligen förlåta, det insåg han fullkomligt; huru skulle han då väl bete sig, för att rycka henne undan den förhatlige medtäflaren? Ofta blickade han tillbaka till klostret, på hvars gyllene tornspira solen göt sin fulla glans; men i hans irrande tankar, som uppgjorde och förkastade den ena planen efter den andra, föll ej en ljusstråle, hvilken kunde leda honom ur denna brydsamma belägenhet.

*

Samma dag mot aftonen sågs en ensam ryttare hurtigt fara fram på den väg som förde till Wreta. Vid ett hastigt påseende skulle man kunnat taga honom för samma riddare, som vi lärt känna under namnet Folke; men närmaresedd, tycktes han vara en något äldre broder till honom. Också hade han ett alltför muntert lynne för att vara en älskare i en så kinkig ställning som Folke, och han qvad mången glädttig visa på sin ensliga färd. Kom han till en bro, slagen öfver en sorlande bäck, sjöng han om Necken, som »klädde sig till en vacker herreman» och begaf sig ut på friareärenden, och mötte han en flicka, som kom ifrån sitt arbete på fältet, egde han alltid i sitt rika förråd en skämtsam vers att tillegna henne, hvarvid han blickade skalkaktigt på den rodnande tärnan, som å sin sida betraktade med nöje den ståtliga herrn, hvilken, tyckte hon, sjöng så ljufveliga visor.

Solen var redan nedgången, då han anlände till en korsväg, som var lifligt besökt. Der stod nämligen ett helighus, hvarest vandringsmannen plägade förrätta sin andakt. Det var ett gammalt skjul af grofva ekstockar, hvilket förskref sig från hedentid, då Thors bild stått derinne. Nu var der i stället upprest ett helgonbeläte, och folket hade för längesedan lärt sig att icke mera på detta rum anropa Thor, utan det milda helgonet.

Några stafkarlar, troligen stadda på en pilgrimsfärd till Wreta, för att af det rika klostreterhålla en almosa, lägo knäböjande utanför helighuset, gjorde sitt korstecken och läste sin bön, medan derinne några landtflickor smyckade helgonbilden med sippor och gullvifvor, hvarefter de äfven föllo på knä och förrättade sin andakt.

Ibland de andäktige befunno sig också flere män af allmogen, hvilka på sin hemvandring ifrån de nära liggande åkrarne hade stannat, icke blott för att göra sin bön, utan ock för att se de vägfärdande och spörja dem om tidender, eller beklaga sig öfver de dryga gårdar, som konungen pålade dem, medan han med kostbara riddarespel förlustade de utländningar, hvilka han samlat omkring sig, landets egna söner till föga fromma.

Då riddaren kom närmare dessa folkgrupper, hvilka beredde sig att lemna plats för honom, betraktade han dem noga, liksom han ibland dem spejat efter bekanta ansigten, och syntes något misslynt, då denna väntan icke uppfylldes. Han stannade emellertid utanför helighuset och, utan att afstiga, blottade sitt hufvud, för att i en kort bön anbefalla sig i helgonets beskydd; men han kunde ändock ej förneka sig nöjet att kasta en sidoblick på de unga flickorna. Plötsligen klappade någon hans häst på län. den, och när ryttaren vände sig om, såg han en man af sitt eget stånd; såsom hans hels-ning antydde, var det en välbekant, öfver hvars möte han fagnade sig.

— Ah, jag visste väl att du skulle vara på mötesplatsen; hvar har du våra stallbröder? — frågade rytturen i hviskande ton.

— Utom dig har jag gifvit dem allesammans återbud, — svarade den andre lika hem-,
, lighetsfullt. ,

— Hvad vill detta säga! Huru skall det då gå med jagten i natt? — frågade rytturen.

— Deraf blir ingenting, — var det korta svaret.

— Vid helgonen, jag begriper dig ej; gör den lilla dufvan motstånd, vill hon icke Jemna sitt bo i klostermuren och följa dig?

— Såsom jag sagt, saken är inställd.

— Och detta säger du med ett lugn, som vid alla helgon... Men tyst, här är icke stället att samtala. Din häst, ser jag, står bunden vid trädet derborta; sitt upp och låt oss språkas vid, medan vi fortsätta vår väg.

De begge vännerna hade fört samtalet tyst, på det de icke måtte höras af den nyfikna allmogen. Riddar Folke — ty det var denne somhär hade mött sin broder Carl — gick till sin häst och var snart vid den andre rytters sida. De begåfvo sig i väg, sedan de med ett korstecken helsat helgonbilden och med en nick det nygiriga folket, som stod och gapade på de förnåma rytterne och deras vackra hästar, och, när desse afägsnat sig, lade sina hufvud'n tillsammans för att utforska, om icke nu igen de djerfve Folkungarne hade något upptåg för sig, till att anställa orolighet i landet.

— Hända livad som hända vill, — sade slutligen en bredaxlad bonde, med en yxa i handen, — så följ vi kungen och ingen annan.

— Det var alltid min sed, — inföll en hvitskägig gubbe; — drotsvikare var jag aldrig; mina söner bli det icke heller.

— Sveket tillhör endast herrarne, liksom våldet, — återtog den förre. — Mycket ha vi lidit af dem och icke haft fred på egna gårdar. Men de skola väl nu gå litet spakare till väga, då kungen satt lås och bom för våra lador.

— Ja, sedan de först blifvit riktigt utplundrade, — sade en röst i hopen. — När der var taget så mycket der fanns, så hängdes låset dit. Nå, Gud bevare kungen! Jag säger ej något ondt om honom, och icke heller om de unga herrarne, som nyss redo härifrån; ty det varju lagman Algots söner. De måtto väl gi i sin fars fotspår, vet jag; ty han är en folkets man, han står på böndernas sida, liksom Thorgny lagman i förriga tider.

— Ja, gamle Algot är en ärans herre, — utlät sig en annan. — Den arme vestgöten vet nog att beprisa honom, och det med rätta. Hade han icke varit här om året under missväxten och mättat de hungrige, och tvingat sin son, den snåle bispen Brynjolf, att göra likaledes, så hade väl nu hela den landsändan legat öde*).

— Riktigt taladt, med förlof, — yttrade en af stafkarlarna, som närmat sig de samtalande. — Jag kommer just från hinsidan Wetteren och känner väl Algot lagman; lian är »rund att gif-va och vis i ordom».

— Nå, hvem säger något emot honom! — ropade den förste talaren och svängde upp sin yxa på skuldran. — Men desse här unge junk-rarne, menar jag, äro ett oroligt sällskap, de och deras öfrige fränder, herrsklystne och obän-dige, hvarhelst de draga fram.

— Med förlof ... sade stafkarlen, som åter ville inpassa några ord.

*) Algot Brynjolfsson var lagman i Westergötland.

Svante Polk, som äfven namnes i denna berättelse,

var lagman i Östergötland.— Tyst du! — röt yxbäraren med rynkade ögonbryn,

— Men får jag säga ett ord ändå? — sade den envise vandringsmannen, der han stod lutad mot sin staf.

— Ja, låt honom talal — hördes flere röster.

— Med förlof då. Hvad jag först ville säga, innan jag blef nedtystad, det håller jag nu inne med så länge. Vi talte om Algot lagman, och det må du veta, du med yxan, att så högt uppsatt herre Algot är, låter han likväl hvar och en »tal och gensvar ega». Bit på den nöten, så hinner du kanske till kärnan, du!

— Äfven jag kunde gifva dig nötter att bita på, — sade den barske mannen, hvilken talet gällde; — men du behöfver annan vägakost; gå och sök dig den, och sälj din visdom annorstädes. Men för att komma till desse här junk-rarne igen, så är det min mening, god' vänner, att här icke blir lugn och rolighet i landet, forr'n kungen qväst dem så som han är karl att göra.

— Ah, de äro re'n q väste mer än nog, — inföll en ung bonde. —• De äro ej så svåra att handskas med, som du tror, och kung Ladulås hor taga dem rätt, så spara de icke sitt hlod hvarken för honom eller för riket.— Kungen ja, han bör taga dem som han tog dem på Jälaqvist, det upproriska följet! — anmärkte mannen med yxan och gick brummande sina färde.

I denna ton språkade allmogen ännu en stund, innan de skildes åt, och förrådde sålunda, att Folkungarne ibland dem hade både motståndare och anhängare. Men låtom oss nu lyssna till hvad ryttnarne hade att säga hvarandra, der de redo fram genom en doftande björkdunge.

— Godvilligt följer hon således icke, — sade Carl sedan Folke hade gjort reda för sitt samtal med skön Ingrid. — Nå, jag tycker ändå om henne för det. En vacker flicka skall man eröfra med storm liksom en kungakrona. Så gjorde våra fäder, och så ...

— Gör kanske du, men jag troligen icke, — tillade Folke.

— Vankelmodig man gjorde bäst att han följde sina vänners råd, — återtog den förre.

— Icke hyser jag något vankelmod, men mig rinner i hågen ett gammalt tänkespråk som lyder: God vän är egen klokhet; skaderåd man ofta tager ur andras bröst.

— Ja, alldeles; och våra fäder hade också ett annat tänkespråk som säger: Godt förståndhvar man bör ega, men ej tro sig sjelf lor mycket vis. Lika godt, — tillade Carl, — låtom oss ej börja en fäktning med dylika vapen, utan låt nu höra hvad ny plan du har uppgjort för att vinna Svante Polks sköna dotter.

— Ännu gör jag ej upp några planer, — svarade Folke. — Jag litar på Ingrids huldhet. Först när hon underrättar mig om utgången af sitt samtal med fadren, är tiden inne för handling. Då är jernet varmt och då skall jag smida.

— Du misstager dig, min bror, — försäkrade Carl; — då är jernet redan smidt till vapen mot dig sjelf. Tro mig, jag känner gamle Svante fullkomligt: en illstig man, orubblig i sina beslut, rask att handla, obeveklig förqvin-noböner och, hvad mera vill säga, så fruktande för kung Kettilbotare, att han heldre låter viga sin dotter till nunna än gifver henne åt en hatad Folkunge. Och ännu en sak, som ej är mindre vigtig. Dansken har brådtom. Snart sätter han sin brud på sadelknappen och lär sunnanskogs bort. Medan du går och väntar på ett nytt möte med den egensinniga, skola Sundets vågor hvälfva sig mellan henne och dig.

— Allt det der har jag betänkt, — sade Folke, — och är det derföre min plan att vi natt och dag bevaka Wreta kloster.— Nunnorna också?

— Visserligen.

— Ha ha ha! — skrattade Carl. — Jag och bröderne skulle lägga oss kring ett nunnekloster! Det vore i sanning ett vådligt företag för Algots söner. Vi, allesammans hurtiga och vackra män, skulle lätt kunna tända upp eld och lågor i klosterjungfrurnas hjertan; och hvem vet således om icke vi hvardera finge en himmelsk brud att föra till våra jordiska hem.

Carl skrattade innerligt vid denna föreställning.

— Du vänder i gyckel hvad jag allvarsamt menar, — sade Folke, som ej var hugad att instämma i sin brors munterhet.

— Men, —i tillade Carl utan att lyssna till Folkes ord, — det följer ej någon välsignelse med vigda nunnor. Huru gick det väl med vår frände konung Waldemar för hans kärlek till ex-nunnan Jutha? Väl lefde han med henne några ljufva dagar på sin goda kungsgård Et-tak, der Tidan slingrar sig emellan täta löfsa-lar, och der han väl en tid hade mer än ett tak öfver hufvudet. Denna korta kärleksfröjd var dock första upphofvet till hans ofärd. Nej, frid med vigda nunnor, men krig mot de unga noviserna, som hållas i fängelse af tyranniskafäder! Det är vår pligt såsom riddare att rycka dem ur klostret, innan gudaktighetsöfDingarne blekt deras kinder, och det hurtigt, utan allt betänkande.

— Men sättet, min bror? — sade Folke. — Här är en knut som icke löses med svärdet.

— Och icke löser Ingrid den med sina små fingrar heller. Nej, kära Folke, jag känner det rätta handgreppet. Inom vår släkt hafva vi ett godt föredöme att följa, alldeles i dylikt fall.

— Låt höra! — sade Folke.

— Ett osvikligt medel, som kan utföras redan i natt.

— Jaså, det är således åter den gamla planen.

— Åhnej; den kan ju icke verkställas, då Ingrid vägrar.

— Välan, förklara dig! —. manade Folke och höll in sin häst, liksom i afvaktan på ett godt råd.

Den glade Carl stannade äfven sin klippare, och de begge bröderne betraktade hvarandra allvarsamt ett ögonblick; men ett spefullt leende hos Carl förrådde snart åter hans skämtsamma lynne.

— Liksom skalden, — började han, — följer i krigarnes leder och med sina sånger ma-nar fram ärofulla bragder och hurtiga dater, så vill jag försöka hvad en liten visa kan göra för verkan på den ädle riddaren Folke.

Och nu sjöng han med sin fylliga röst:

»Det var herr Sune Folkwardsson, sade till sin broder herr Knut:

Vi vilje rida till Wreta kloster och taga fröken Elin derut.»

»Elin derut», upprepade ekot i den klang* rika lunden.

Men dessa ord väckte ej något genljud i rid-dar Folkes bröst. Hans blick mulnade. Den folkvisa, hvarur Carls vers var hemtad, beskref huru Sune Folkunge röfvade ur klostret konung Sverkers dotter Elin, emot hennes vilja, och huru ett femtonårigt olyckligt äktenskap följde på det dådet. Det förekom honom som om en ond ande hade förespått honom något dylikt. Han jagade dock snart bort denna mörka inbillning och svarade sålunda:

— Du känner mig, Carl, och vet att jag icke lädes blicka faran in i ögat och mäta mina hugg med hvem som helst. Men här ligga inga riddare, såsom i konung Sverkers tid, och bevaka klostret. Med hvem skulle vi slåss? Med qvinnor i dok, då der ej finnas män i jernhuf-vor! Ett våld mot klostret vore ett vanvettigt«ft

foretag; det kunde anstå tyska äfventyrare, men ej sönerna till fader Algot. Du minnes väl huru det vidare hetter i din visa, att den långtänk-tare Knut Folkwardsson svarade sin broder Sune: »Spörjer det hennes fader, konung Sverker, för heDnes skull måtte vi dö.»

Så ligga de fajeltar slagne.

Detta omqväde, som du var så försiktig att förbigå, låter icke bra, ty här äro vi hjeltarne.

— Min visa behagar dig således icke,. — sade Carl. — Nå, hvar fågel sjunger efter sin näbb, och örnen förstår sig ej på dufvolåt. Jag begriper ej, huru den lilla turturdufvan i klostret kunnat så alldeles stämma om min tappre Folke.

— Tala ej om tapperhet, — yttrade Folke förtretad. — Här är icke fråga om öppen Tejd, såsom då vi lågo lägrade kring slottet vid Ju-uebäck, och ändå läto narra oss att sticka in svärdet. Kung Magnus, den svarte kettilbota-ren, skulle illistigt grina under skinn, om vi beginge våld emot klostret, och han åter finge sak med oss. Skole vi väl

gifva honom anledning till ett nytt gästbud på Jälaqvist, liksom härom året!

Den händelse hvarpå Folke syftade, och som äfven nämndes härofvän i allmogens samtal, var i korthet denna. Folkungarne, missnöjde med Magnus Birgerssons regering och den gunst han visade utländske män framför de infödde, hade rest sig emot honom, ihjelslagit hans synnerliga gunstling, Dansken Ingemar, och belägrat Jönköpings slott. Konungen, som ej ville fortsätta fejden, hycklade ånger öfver det förflutna, lofvade Folkungarne guld och gröna skogar, dagtingade med dem och bjöd dem slutligen till ett gästbud på Jälaqvist *), der förlikningen skulle bekräftas. Folkungarne, lättret-lige, voro äfven lättrogne. De fleste infunno sig på kungsgården, lade bort sina vapen och sutto -glada i dryckessalen och skämtade vid bågaren, då de plötsligen, på en vink af konungen, blefvo öfvermannade och nedgjorde.

Carl Algotsson, som med sin Tidiga inbillning lätt tog intryck, så väl för att skämta som att vredgas, mörknade i hågen vid Folkes anspelning på ofvannämndc händelse; ådrorna svällde i hans panna och handen grep om svärdsfästet. Gud nåde derföre konung Magnus, om han i detta ögonblick hade mött den uppretade Folkungen; säkerligen hade han då fått plikta för sina dater mot den mäktiga släkten.

*) Afvcn Gjällqvist, en förvridning af namnet Jarlaqvist, såsom detta slott förmodligen först blifvit kalladt.— Straff öfter menedaren och den lömske mördaren I — ropade han. Derefter tryckte han sporrarne djupt i hästens sidor och satte af i sträck, liksom han velat aflägsna sig ifrån de mörka och hämndfulla tankar, som bestormade honom. Folke nådde slutligen upp honom ; men det varade länge, innan de åter vex-lade något ord med hvarandra.

Natten hade inbrutit, då de kommo fram till en gård, som tillhörde en af deras fränder, och der många af släkt och vänner voro samlade. De inträdde i gästbudssalen, och vid bågarnes klang språkades mycket om »svarte» konung Magnus och lilla Ingrid i Wreta kloster.

Några dagar förgingo. Algots raska söner gästade hos sina fränder och uppgjorde listiga planer, huru Folke måtte förekomma David Thorstensson.

Svante Polks sköna dotter, deremot, satt tankfull i sin ensliga cell, utan en väninna åt hvilken hon kunde anförtro sin kärlek och sina ömma bekymmer.

Genom en smal fönsteröppning inbröt dagen matt i det lilla rummet, som skulle förefallit dystert att besöka, om ej en så skön jungfruhade bott derinne. Der fanns ingalunda denna lyx, hvarmed folkvisan utstyr konungadottern Elins kammare i Wreta: väggarne af marmor, dörrn af elfenben och sängen bredd med silke. Men att en rik mans dotter vistades der såg man af den vackra sobelbrämade sindalsrocken, som hängde på väggen, och det massiva siJfver-krusifixet, framför hvilket hon plägade förrätta sin andakt. På bordet stod dessutom ett syskrin med rika inläggningar af perlemor och mångskiftande perlor, och öfver den utsirade stolskarmen var kastadt ett guldvirkadt tyg, ett vackert arbetet men det var ofullbordadt och öfvergifvet.

Framför henne stod nu en skål med liljor, hvilkas hvithet nära öfverträflades af den lilla handen, som träget plockade blomma efter blomma, dem hon band i en krans, troligtvis för något fromt ändamål.

— I morgon således, — tänkte hon, — kommer min far och vill taga mig ur denna stilla fristad. Det är hans befallning att jag skall vara redo att följa honom. Nej, heldre doket; tusen gånger heldre vill jag, liksom denna lilja jag nu fäster i kransen till de andra, förenas med nunnornas systerskap och här förvissna såsom hon. Men då framstod lifligt för hennes tankar denna hemska högtid, hvartill hon flere gånger varit vittne, då den unga flickan föres till altaret, smydd i all den prydnad, som tillhör skönhet och ungdom; huru denna dräkt lättes af; huru de rika lockar, hvilka hon egnat sin omsorg och smydd med blommor, nu klippas bort; huru armen blottas och tre skoflar mull kastas deröfver; huru hon skyles af doket och iklädes den sida nunnedräkten; huru hon framstammar sitt löfte att aldrig tänka på jordisk kärlek, utan endast hafva sin umgängelse med den himmelske brudgummen och alla helgon.

Dessa föreställningar isade Ingrids blod. Huru skulle hon, som älskade så varmt, kunna gå den grymma eden? Skulle ej en känsla i djupet af hennes själ strida mot det löfte, hennes läppar framsade, och för evigt skilja henne

från himmelen och Gud? Den ädle Folke var henne kär ifrån barndomen, hon hade svurit honom huldhet och tro; hon kunde aldrig glömma honom; och de tre skoflarna mull skulle ej döda hennes varma känslor, om de än jordfästade hennes lifs skönaste lycka. Nej, hon ville ej blifva en hycklerska, likt så mången arm och olycklig nunna före henne, och för-kastade derföre denna utväg till räddning. Men hvilken annan återstod henne väl? Ack, hon ville söka sitt skydd hos Guds heliga moder, som skulle sända en engel ifrån himmelen att rädda henne.

Ingrid, som en stund suttit med lutadt huf-vud och händerna fällda i skötet, fann sig styrkt af denna fromma förhoppning och fortsatte nu att binda på sin krans. Innan hon samman-knöt de båda ändarna, lyfte hon kransen upp, för att på något afstånd betrakta den, och en solstråle bröt sig i detsamma in genom fönstret och skimrade några ögonblick i liljornas kalkar.

— Ack, jag håller ju här sol och blommor i mina händer, — sade hon;— hvarföre skulle jag då misströsta? Men betyder det väl en flickas bröllopskrans ... Måne det icke är ett helgons gloria! Ja, ske Guds viljel — tillade hon och suckade djupt. — Men kan ej bådadera förenas? — återtog hon. — »1 glädje och sorg, ibland blommor och törnen, i lif och död följer jag dig, min Folke; men allt våld förbjuder jagu, så skref jag till honom. Skall han väl lyda mig, han som litar helst på sitt goda svärd! Hu, det är blod på svärdet! Nej, icke med det röda, men det gröna bandet vill jag binda kransen färdig. Den fromma flickan gjorde som hon sade och tog ett grönt band ur sitt syskrin. Då hennes arbete nu var slutadt, stod hon upp för att gå. En mörk gång, som förenade klostret med kyrkan, förde henne snart till denna sed-nare, der hon ställde sina steg mot högaltaret. Hastigt stannade hon, ty hon såg hufvudporten öppen och stora gången beströdd med granris. Emedan hon tillbragt det mesta af dagen i sin kammare, visste hon ej hvad som föregått i klostret, och undrade så mycket mera hvilken fest nu skulle firas, då hon förmärkte, att en chör af nunnor samlade sig uppe i pulpituren, bakom det täta gallret, der de plägade sjunga under den allmänna gudstjensten.

För att icke tilläfventyrs med sin närvaro förekomma störande, drog sig Ingrid tillbaka i skuggan af en pelare.

Nunnorna begynte sin sång; det var klostrets vackraste röster, som förenade sig i milda men sorgliga toner. Melodien andades en djup klagan, det lät som om de fromma nunnor sörjde, och deras sång anslog ömma strängar i skön Ingrids bröst. Hon försjönk i åhörandet deraf och tårar fuktade hennes kinder, då på en gång hennes uppmärksamhet väcktes af nya föremål. Der sågs ett liktåg nalkas genom hufvud-porten; några väpnare buro en bår, hvarpå en död syntes hvila, betäckt af ett svart täcke med hvita fransar. Vid dennes sida gick en ung man med nedslagen blick och insvept i en fotsid sorgkappa. Allt hos honom vittnade, att det var en sörjande vän eller anförvandt, som följde en kär alliden.

Med kinden tryckt mot den kalla pelaren, betraktade Ingrid detta liktåg, som föreföll henne så hemlighetsfullt och olycksbådande, i en stund då hennes öde var så nära att afgöras. Det betydde hennes egen död, så föreställde hon sig och föll ned på sina knän, med krausen i de sammanknäppta händerna.

Ingrid såg nu, huru båren nedsattes i gången, huru de som burit, tyst och långsamt vände tillbaka, och huru mannen i sorgkappan knäföll och böjde sig till den dödes hufvud, för att bedja, medan nunnornas sång ljöd allt mera sakta och döende.

Snart blef det stilla i kyrkan; tysta såsom andar försvunno nunnorna, och endast en sakta hviskning tyckte sig Ingrid förnimma från den knäböjandes läppar. Uon reste sig upp och gick tillbaka, utan att hafva offrat liljekransen åt klostrets patronessa. I detta ögonblick kun-de hon det icke, då en annan sörjande befann sig i kyrkan, försänkt, tyckte hon, i en heligare andakt.

Hon ville återgå till sin ensliga cell, hänga kransen der på den korsfästes bild och tillbringa natten i böner.

Då hon kommit in i den dunkla gången, som förde från kyrkan, mötte hon abbedissan. Denna fattade hennes hand, med förklaran att hon hade något af vigt att anförtro henne.

Tigande och med klappande hjerta följde henne Ingrid.

När de inkommit i abbedissans rum, berättade denna, att den aflidne, som nu blifvit bi-satt i kyrkan, varit en from

riddersman, hvilken efter elt envige med en utländsk riddare hade dött af sina sår, fjerran ifrån sitt hem och i klostrets grannskap. På sitt dödsläger hade han anslagit rika gåfvor till Wreta kloster, med vilkor att derstädes blifva bisalt, till dess hans an-förvandter hunno föra honom till familjegraf-von. Derjemte hade han anhållit, att den yngsta af klosterjungfrurna, Svante Polks dotter, måtte den första qvällen tända de vigda ljusen kring hans likbår.

— Hvem var han då, fromma moder? — frågade Ingrid oroligt.— Ah, du bleknar, du arma veridens barn, — svarade den gamla abbedissan. — Jag kän-ner de förhoppningar som du, i strid med din faders vilja, hyst om en jordisk kärlek. Välan, jag vill icke dölja den sorgliga tidningen, utan dig för sanning säga, att den döde var ...

— Folke Algotsson! O, heliga Maria 1 — utropade Ingrid, med dödsbleka kinder. Hon vacklade och skulle fallit til! golfvet, om ej abbedissan skyndat att taga henne i sina armar och föra henne i sin länstol.

Några af systrarna blefvo tillkallade, och de slösade på den afsvimmade ömma omsorger, gnedo hennes tinningar med balsam och sökte öppna hennes händer, som krampaktigt slutit sig kring blomsterkransen.

Det dröjde länge, innan Ingrid åter slog upp sina ögon och syntes hemta sig, liksom hon vaknat ur en förfärlig dröm.

— Huru var det, fromma moder? — sade hon och sökte med blicken den gamla priorin-nan. — Ack, nu vet jag, det är min bröllops-qväll... Min brudgum har kommit att hemta mig.

— Trösta dig, mitt arma barn, — yttrade abbedissan, lade sina händer på Ingrids panna och bad en varm och innerlig bön.— Tack, moder! — sade Ingrid och kysste den fromma bedjerskans händer; — din bön , har åter gjort mig stark och gifvit mig mod att uppfylla min pligt.

— Nej, min dotter, du förmår det icke, —

inföll den gamla; — bättre är att jag i natt

vakar vid din bädd. En syster kan öfvertaga

vakten i kyrkan.

— Nej, nej, — ropade Ingrid lifligt och re-

ste sig upp, — jag vill tända de vigda ljusen kring hans likbår och vaka hos honom i natt.

Det är en nunnas fromma pligt, och nu är äf-

ven jag nunna.

— Måtte då den heliga modern styrka dig, min dotter 1 — sade abbedissan, som med den unga flickans invigning till nunna såg nya skatter tillfalla klostret. Men vi skulle göra henne orätt att endast tala om egennytta hos henne. Hon bar mera aktning för Ingrids sorg, än man kunnat tilltro en qvinna, hvars hjerta bort haf-va stelnat under en lång klosterlefnad. — Ack, äfven jag var ung, — sade gumman vid sig sjelt; — äfven jag vakade vid ett dödsläger... allt det der känner jag nog, — tillade hon och torkade en tår ur ögat.

Ingrid tryckte nunnornas händer, liksom de varit kära systrar hon återfunnit.— J ären mina brudtärnor, — sade hon. — .1 skolen nu hjälpa att smycka mig till den nattliga festen; ack, lös upp mina flätor, låt dem falla, jag vill torka mina tårar på dem ...

Härvid upplöste hon habenden, och lockar-ne föllo i rikt sv*II—öfver bröst och skuldror. Sedan tog hon kransen, som hon gifvit'en af nunnorna att hålla, och tryckte den på sitt hufvud.

— Mina systrar, — återtog hon och fattade ett vaxljus, som abbedissan räckte henne, — j följn mig i brölloppsalen ... de få ju det. fromma moder, de få ju stanna vid altaret och understödja mig, i fall min hand skulle darra? Ack, låt oss gå ... brudgummen väntar!

Abbedissan och nunnorna gjorde allt hvad den unga flickan ville; de kände sig beherr-skade af henne. Sorgen i

ett rent och varmt sinne eger ock sitt välde; det är något heligt deruti. Sorgen, liksom glädjen, då den är djup och sann, ingifves af Gud och ledes af honom, för att förena människorna med hvarandra.

Nunnorna följde Ingrid tysta och uppfyllda af deltagande för henne. Hon hade numera, liksom de sjelfva, ej något band mera som fastade henne vid verlden; och en ny olycklig skulle nu bortsucka sitt lif i den trånga cellen. Ingrid med sitt sällskap inträdde i kyrkan.

Aftonen hade börjat skymma; endast lampan, som brann framför den heliga Jungfruns silfverbild, spred en matt belysning omkring högaltaret; endast en rustning, som var upphängd öfver en riddares grafvård, skimrade något i halfdagern ifrån ett fönster; annars var det dunkelt öfverallt i kyrkan. Djupa skuggor hvilade i dess pelargångar. Men hvart den sköna flickan trädde fram med ljuset i handen och klädd i sin hvita dräkt med liljekransen kring hufvudet, der flydde mörkret; ty »hon glimmade som en sol», sjunges det i visan om henne.

Nunnorna stannade vid altaret, räckte Ingrid vigvattensskålen, på det hon derur måtte bestänka liket, medan de sjelfva, till ett renings-offer för den aflidne, upptände rökelsen, som snart fyllde helgedomen med sina vällukter.

Ingrid gick ned för gången, der de vigda ljusen stodo på geridoner ordnade kring båren. Hon tände det ena efter det andra. Väl darrade härvid hennes händ i början; men vid föreställningen att dessa ljus skulle vara en förebild af det klara sken, som komme att omgifva den älskade i en bättre verld, der ingen rädd-häga och ingen sorg finnes, fullbordade hon landningen med mera fasthet. När denna var slut, knäböjde hon och bad för den dödes saliga ro.

Hennes bön var brinnande, och nu först lättade tårar det betryckta hjertat. Sedan reste hon sig upp; hon hade talat med Gud: nu ville hon äfven tala med den käre aflidne, och lutade sig derföre öfver hans hufvud.

— Förlåt mig, älskade, — sade hon, — förlåt min stränghet vid vårt sista möte, förlåt min vägran ... men kunde jag väl uppfylla din böni Du bad mig följa dig, men jag ville icke. Nu vill jag göra mera. Jag vill följa dig på denna färd utan återvändo. Se, här är din Ingrid; låt henne dö med dig.

Vid dessa ord lyfte hon varsamt bårtäcket ifrån hans hufvud och böjde sig ned emot hans panna. Hans ögonhår rörde sig sakta, det kom af nägten från hennes läppar; hans kinder voro icke bleka, såsom döden målar dem, det kom sig af hans ungdom, så trodde den fromma flickan; ett leende spelade kring hans mun, det kom sig af en salig död.

ftiddar Folke var ännu lika vacker, döden hade ej förvandlat honom; ja, Ingrid fann honom vackrare än förr, hans ansigte strålade af en himmelsk förklaring. Det föreföll hennesom om han endast vore försänkt i en stilla sömn, i leende, saliga drömmar. Huru Ijuft skulle det derföre icke vara att få dö såsom han!

Ingrid lutade sig närmare intill honom, hennes mun vidrörde slutligen hans panna.

Då for hon plötsligen tillbaka; den dödes panna var varm, hans halfslutna ögon öppnade sig nu fullkomligt, läpparne rörde sig liksom för att tala, hans hjerta klappade högt. Hade hon då med sin kyss återväckt honom till lifvet? Hade kärleken åstadkommit detta under, han, den mäktige, som

»från visa till dårar gör menDiskors söner»,

hade han äfven gjort den döde lefvande? Ja, riddaren rörde sig verkligen på båren och satte sig upp.

— Förfäras icke, min Ingrid, jag lefver åter, — hviskade han. — Det är Ijuft att så vakna, då man genom döden finner lifvet, då älskande själar, länge skilda, omsider förenas med hvarandra.

Nii afkastade han bårtäcket, sprang upp och tog den tillbedda flickan i sina armar.

— Jag hörde din bön, du trogna hulda Ingrid, — sade han. — Du ville dö såsom jag; nej, du skall lefva med mig, lefva en evighet af kärlek och sällhet! — tillade han högt i jublande fröjd och tryckte sin mun på hennes.

Hans röst genljöd i kyrkans hvalf. Nunnorna som stannat i högkoret hörde de sista orden. De förblefvo länge vid den sällsamma synen orörliga af helig bäfvan; det var endast en grupp al' marmorbilder uppställd vid altarrunden;

annorlunda kunde man ej betrakta dem der de stodo i sina hvita drägter och med sam-manenade händer. Deras sinnen förvillades; de sågo ett klart sken omstråla den uppstånd-nes hufvud — det var skimret af de vigda ljusen; de sågo lätta genomskinliga vingar häfta vid hans skuldror — det var den snöhvita svepduken, som var kastad öfver hans brynja; de hörde en himmelsk musik — det var välljudet af hans röst, då han talade om »evig kärlek».

Då den uppståndne Folke tagit skön jungfrun i sina armar, för att begifva sig bort med henne, öppnades portarne och ett rött fladdrande ljus inströmmade i kyrkan. Der stod en ung hvitklädd man, vacker och högväxt, omgifven af några ynglingar, som buro facklor och som äfvenledes voro klädda i hvita mantlar. Nunnornas bestörtning ökades vid denna syn. De trodde att det var en himmelsk härskara med brinnande svärd i händerna.

Först en stund efter det riddaren med Ingrid i sin famn försvunnit ur nunnornas åsyn och portarne tillslutits efter den bländande uppenbarelsen, fingo de åter rörelse i sina lemmar och ljud på sina läppar. De utbrusto:

»Visst var det en Guds engel, som bort vår syster tog.»

Till deras glädje öfver den saliga lott, som sålunda tillfallit henne, blandade sig småningom en liten afund öfver det företräde en novis hade vunnit framför dem, som ändå voro vigda nunnor och himmelens brudar. Denna känsla, som ofrivilligt betagit dem, gaf dem mod att nalkas båren, der Folke engel hade legat. Här funno de endast bårtäcket, som han kastat af sig, och den hvita liljekransen som vid bortförandet fallit från Ingrids hufvud. De upptogo denna sednare, återvände till högaltaret och hängde den på Mariebilden, hvarefter de fattade hvarandra i hand.

»Christ' gif en sådan engel tog' både dig och mig!»

önskade de inbördes hvarandra, och nedföllo sedan i en varm bön inför klostrets patronessa. Då denna var slutad, lemnade de ändtligen kyrkan med hastiga steg, för att omtala den underbara händelsen, och återkomne hvar och en i sin cell, drömde de säkert alla om en likadan himmelsfärd, tills klockan väckte dem till den tidiga morgonbönen.

*

En vacker sommarqväll, någon tid efter händelsen i klostret, var åter folk samladt utanför det helighus vi beskrifvit här ofvan. En klosterdräng från Alvastra, en glad gosse som var ute i bygden, i något ärende för sin prior, hade satt sig på en sten vid vägen och sjöng en visa med gäll stämma. Först hade några unga flickor stannat, med armarna lindade kring hvarandra, för att höra på honom; men snart kommo äfven äldre qvinnor och män, för att sälla sig till dem och lyssna till det vackra qvådet, som tycktes så mycket roa de unga. Församlingen växte så småningom; man gjorde ej långa böner framför helgonbilden, en bugning och ett korstecken var i afton nog, hvarpå den ene efter den andre slöt sig till kretsen omkring den muntre sångaren. Efter en stund tystnade denne och reste sig upp. — Kan du icke sjunga något mera? — sade en rödkindad bonde, som förnöjsamt betraktade den unga skalken.

— Nå, gif mig då att dricka, — svarade han; — tag hit flaskan du har i din rensel. Det klarar rösten betydligt, kan du förstå. Vill du höra hesa röster, så kom till oss i Alvastra; här, under Guds fria himmel, skall sången klinga rent och gladeligt; — och den framsträckta handen omslöt snart det efterlängtrade kärlet. Han tog sig en klunk, nickade vänligt, drack åter en gång, och flaskan var tom.

— Se så, — sade han, — nu har jag tömt ditt förråd, och till lön derför skall jag äfven tömma mitt; jag har ännu en visa att sjunga. Känner ni Carl Algotsson?

Församlingen bejakade denna fråga nästan enhälligt.

— Ja, det visste jag! — återtog han; — och nu skall ni få höra om hans bedrift i Wreta kloster. Somliga mena väl, att det var hans broder herr Folke, men detta här älskogsäfventyret likar sig icke med hans lynne. Nog var det den hurtige herr Carl, vet jag.

— Jo jo men, — sade en röst i hopen. — I fråga om ett skalkstycke är han den främste alltid. Jag känner honom

godt.— Ja, men herr Folko var ändå med honom, det har jag hört, — sade klosterdrängen.— Och de ha fort den vackra jungfrun till Norge. Om hon i början grätit något, kfvade de nog glada dagar nu, vill jag lofva.

— En rar och vacker flicka var hon, — sade en liten gumma, som stod lutad mot sin krycka. — Ja, som jag säger; jag har ofta sett henne i klosterkyrkan. Hon var blid och fager ännu som en Guds engel.

— Ja, och därför fick hon byta ut cellen mot brudkammaren, kära mor, — inföll klosterdrängen, — Men god' vänner, det blir hett efteråt.

— Hvad menar du med det ordet?

— Jo, kungen lär ha svurit på, att han skall straffa Algotssönerna för klosterrofvet.

— Båd' skyldiga och oskyldiga?

— Tyst, del sad' jag inte! Men nu skall jag sjunga visan. Hör på flickor, den lyder så här:

Herr Carl han går för sin fostermor in,

Han frågade henne om råd.

»Hur sbail jag sköna jungfrun Ur nunne-klostret få?» —

Hen herr Carl sofver allena.

»Du lägg dig sjuk, du lägg dig död,

Du lägg dig uppå bår;Så kan du sköna jungfrun

Ur nunne-klostret få.» —

Men herr Carl sofver allena.

In kommo de små svennerna.

Voro klädda i kläderna blå:

»Och lyster skön jungfrun i vakerstugan gå Och se herr Carl på bår?»

Många af de kringstående instämde här i omqvädet: »Men herr Carl sofver allena», hvarmed de sedan fortsatte hela visan igenom.

Och in kommo de små svennerna,

Voro klädda i kläderna röd':

»Och lyster skön jungfrun i vakerstugan gå Och se herr Carl är död?»

— Omqvädet går bra, — sade sångaren. — Icke är det slut på stuåsvenner än, mån j veta. Här kommer ännu en omgång; och det var de först som bevekade stolts jungfrun.

Och in kommo de små svennerna,

Voro klädda i kläderna hvit':

»Och lyster skön jungfrun i vakerstugan gå Och se herr Carl stå lik!»

Och jungfrun hon gick för sin fostermor in Och frågade henne om råd:

»Och kunde jag få i vakstugan gå Och se herr Carl på bår?»»Och inte så vill Jag gifva dig råd.

Ej heller så nekar jag dig;

Men om du i afton I vakslugan går.

Herr Carl han sviker dig.»

— Tron j, flickor, — sade sångaren, — att skön jungfrun lät varna sig? Nehej; ty det heter vidare:

Och jungfrun in för dörren gick,
Hon glimmade som en sol;
Men herr Carls falska hjerta.
Det låg på bär och log.
Och jungfrun till hans hufvud gick.
Hon såg på hans krusade hår:
»Ack, medan du har lefde,
Du höll mig ganska kär!»
Och jungfrun hon till fotterna gick,
Hon lyfte på hvitan linn:
»Ack, medan du här lefde,
Du var aldrakärasten min!»
Och jungfrun hon till dörren gick,
Hon bjöd sina systrar god natt.
Herr Carl, som uppå båren låg,
Sprang upp och tog henne fatt.
»J båren ut min bår igen,
J skänken mjöd och vin;
I morgon skall mitt bröllop stå Med aldrakärasten min!»— Nu kommer slutet, — afbröt sig åter den skämtsamme sängaren, — och deri mästen j stämman in, flickor; ty det är det grannaste at alltsammans.
Det var de klosterunnor,
De läste uti bok:
»Visst var det en Guds engel,
Som bort vår syster tog.»
Och alla klosterunnor De sjöngo hvar för sig:
»Christ' giT en sådan engel Tog' både dig och mig!»
Men herr Carl sofver allena
Sä sjöng klostertjenaren. Det sänglystna folket lärde sig visan efter honom, och ännu i dag hör man den sjungas af svensk allmoge, som ej alldeles förgätit sina gamla visor.

MUNKEN I NÄTET.

I Husaby kyrka i Westergötland förevisas en gammal kåpa, hvarvid man har en legend att berätta ifrån de tider, då Benediktiner-munkar sjöngo messan i denna kyrka oeh förde en verldsföraktande lefnad i sitt goda kloster. Den är ett bidrag för teckningen af sederna hos dessa andeliga fäder, hvilka hade afsvurit alla jordiska nöjen, för att endast tjena himmelen och med en heligandel behaga både Gud och menniskor.
Denna munkkåpa är likväl ingen Josefsmantel, såsom läsaren strax skall få höra.

Det bodde, förtäljer man, på en gård nära klostret, benämnd Essgårdet, en förmögen bonde, som alltid hade en ymnig gröda på sina åkrar. Denna tillskref han det heliga grannskapet och gaf derföre, i tacksamt sinne, en god del af sin skörd åt Husaby kloster.

Olof på Essgårdet lefde i godt förstånd med munkarne. och de besökte honom ofta på hans vackra hemman.

Ibland dessa gudsmän, i hvilkas ynnest han stod, utmärkte sig i synnerhet en yngre munk. Folket prisade högligen hans rena gudsfruktan och stränga botöfningar. De elake fruktade honom för det djupa allvaret i hans röst, då han bestraffade synden, och de fromme älskade honom för de milda och försonande ord han förde på tungan, då han göt tröst i ett botfärdigt hjerta. Detta sednare gjorde honom synnerligen kär för det vackra könet, och alla ortens qvinliga invånare täflade i att behaga honom, ty detta var detsamma som att behaga Gud; så trodde de i sin fromma enfald.

Pater Lucas, så skole vi benämna honom, kom oftare, än någon annan af klostrets fäder, till Essgårdet och tillbragte mången timme i uppbyggliga samtal med Olof och den vackra Elin, hans unga hustru.

Vid dessa besök blef han alltid på det hjertligaste välkomnad. Skön Elin ville då framduka det bästa huset förmådde; men munken lät aldrig öfvertala sig att smaka annat än ett stycke bröd. Räckte Olof honom silfverbägaren med det fradgande ölet, visade han den ifrån sig och ville endast styrka sig med en drick kallt vatten ur Husaby heliga källa. Han var icke af denna verlden och lefde i en ständig fasta, hvilken likväl ej syntes hafva ett menligt inflytande på hans helse. Ty friskt varhans anlete, runda hans kinder, och liflig den eld som brann i hans ögon, helst när han lyfte dem ifrån jorden och utsträckte sin hand, för att uttala sin välsignelse öfver bygdens vackra döttrar.

Det vänskapliga förhållandet emellan munken och bonden, hvilket en tid väckte mycken afund hos den sednares grannar, blef ty värr icke långvarigt. Anledningen var följande.

En gång hade Olof företagit en längre resa, hvarifrån han en afton helt oförväntadt återkom.

Då han inträdde i sin stuga, flammade en munter brasa på spisen, golvet var beströdt med friskt elgräs och stugan för öfrigt tillpyntad på bästa sätt. En snövit duk betäckte bordet, som svigtade under kostliga anrättningar; men icke detta öfverraskade honom, utan de gäster, hvilka i största förtrolighet sutto vid bordet.

Det var nämligen pater Lucas och skön Elin.

Man föreställe sig Olofs häpnad och harm, svartsjuka och vrede, då han såg huru munken hade venstra armen lindad om hustruns lif och med högra handen förde ölbägaren till sina läppar. Det var icke nu det torra brödet somendast smakade bonom, eller det kalla vattnet ifrån Husaby källa; der lefde jordiska begär under den heliga kåpan. Så dömde Olof och var icke sen att med sin hårda hand rycka hustrun ur munkens famn, slunga henne i en vrå och taga en hotande ställning mot den illistige skrymtaren.

Pater Lucas bibehöll det oaktadt sitt lugn orubbadt, tog sig en god klunk ur ölbägaren såsom han hade ämnat, satte den ifrån sig och reste sig med mycken värdighet ifrån bordet.

— Förblindade man, — sade han, — du är besatt af en ond ande, som förledt dig till den svåra synden att störa mig och din fromma hustru i vår gudliga samvaro. Liksom Maria satt vid Försonarens foter, lutade Elin sitt hufvud till mig, medan jag höll en helig måltid och med mina böner nedkallade Guds välsignelse i din hydda.

Olof gjorde härvid en häftig åtbörd och ville falla den fromme fadren i talet.

— Tyst, min son, — fortsatte derföre denne och korsade sig, — du ser mitt hjerta är bedröfvadt öfver din arma själ, som fallit i den lede frestarens händer. Ditt hus är orenadt, jag kan icke dväljas här, så länge din anfäktelse varar, utan går nu tillbaka till klostret, för att i andaktsöfningar tillbringa natten, på det den onde anden må vika ifrån dig och icke förstöra allt det goda, som himmelen dig hittills förunnat. I morgon, min son, då ottesångsklockan ljuder, skall du begifva dig till klostret och underkasta dig en sträng botgöring, så att din synd må dig förlåten varda.

Sedan munken hållit detta tal, lade han sin hand på Elins hufvud.

— Välsignad vare du, min dotter! — sade han; — du är himmelen tack, och hans tjenare skall aldrig vika ifrån dig med sitt saliga umgänge. Amen!

Nu drog pater Lucas kapuschongen öfver sitt hufvud, lade sina armar i kors öfver bröstet, slog ögonen mot golvet och gick med långsamma steg till dörrn, hvilken den försagde mannen öppnade för honom.

Der stod nu Olof, oviss hvad han skulle tro, antingen det var han eller munken som anfäktades af en ond ande. Pater Lucas — så tänkte bonden — var en ung man, hade en menskelig natur, och Elin var en vacker och ilstig qvinna. Ja, munken var således besatt, och icke Olof, som var en from och rättskaffens bonde. Men då han besinnade munkens lugna hållning, som endast borde tillhöra denskuldlöse, och dermed jemnförde hans heliga vandel, stränga bolöfningar, gudliga lärdomar, och all den välsignelse som hvilade öfver Essgårdet, o, då såg han mer än tydligt, att han sjelf var den anfäktade, och att munken deremot var en helig man och Elin en dygdig hustru, en tro hvari Elin, naturligtvis, gjorde allt för att styrka honom.

Pen unga hustrun visade sig så öm och kärleksfull, att friden återvände till den beskedlige mannen, hvarföre han ock dagen derpå begaf sig till klostret, offrade en gåfva på altaret och försonade sig med den förolämpade munken.

Men det dröjde ej länge förr än svartsjuka åter fick makt med den hederlige Olof. Ett litet sqvaller som gick ibland grannarne hade kommit till hans kunskap. Han beslöt derföre att föröka sin vaksamhet.

En afton satt Olof vid spiselden och slöjdade, medan Elin, sysselsatt att söfva sitt barn, qvad så vackert en liten vaggvisa. Mannen fäste all sin uppmärksamhet vid det göromål han hade för händer; hustrun blickade åt vindögat emellanåt. Slutligen sjöng hon sålunda, men fortfor att vaggas:

»Och skymtar du för gluggen, kär' vännen min! Och signe Gud din skugge! Men kom inte in! Jag tror att den karl'n är båd' viller och gal'n, som inte kan böra, att far är hemma! Vyss, vyss! Far är hemma, såte vännen min!»

Olof märkte ingenting i början af denna sång; men slutligen trodde han sig finna att i Elins visa, fastän på den vanliga melodien, likväl förekommo andra ord än hon eljest plägade sjunga, och hvilkas betydelse han ej kunde fatta, så underligt läto de.

— Hvad är det du sjunger, qvinna? — sade han och stötte skinnlufvan på sned.

Hustrun, snäll att improvisera, fäste skälmska ögon på mannen och qvad:

»Den som barn skall gäte Gäte = Sköta. , kär' vännen min! får ha så månget läte ... Kom nu inte in!»

Olof skakade något tvifvelsamt på hufvudct.

— Kom inte in, sjunger hon, — sade han för sig sjelf. — Aha, det är den lede frestarenhon vill jaga från barnets vagga. Ja, kom inte in du, säger jag också. Må helgonen bevara både mor och barn!

Dermed började han åter tälja på sitt slöjdvirke och, såsom han plägade, småprata med trästycket, liksom om det då bättre skulle förstå att foga sig under verktyget, när det fick veta hans mening. Elin vände sig snart åter mot vindögat och återtog sin förra visa:

»Och skymtar du för gluggen, kär' vännen min! Och signe Gud din skugge! Men kom inte in!»

— Åhå! — ropade Olof och lyssnade åter.

Elin lutade sig ned öfver barnet och betraktade så moderligt ömt den lille älsklingen, som ännu låg vaken och sträckte leende sina små armar mot henne.

— Kär' vännen min! — sade hon smekande och kysste barnet på pannan.

— Kär' vännen din! — upprepade mannen i härmande ton. — Men jag kan just undra om den der kär' vännen ändå ligger i vaggan, — mumlade han och tittade åt vindögat; men då han der ingenting såg, började han åter att

slöjda.

Men hustrun såg bättre än mannen och fortsatte åter sin säng, som hon så fyndigt sammanband både till ett kärleksqvåde och till en vaggvisa:

Och kom till mig i morgon, kär' vännen min! efter ottesången; men kom nu inte in! Jag tror att den karl'n är båd' viller och gal'n, som inte kan höra att far är hemma! Vyss, vyss! Far är hemma, såte vännen min!»

Nu kastade bonden både verktyg och virke ifrån sig och rusade upp.

— Ja, far är hemma, den såte vännen, — sade han, — och skall min själ lära dig att byta läte, du katiga qvinna!

— Och dermed skyndade han ut på gården.

— Hvem der! Hej! — ropade han med dundrande stämma, emedan han tyckte sig se något svart föremål röra sig emellan träden vid gårdsgrinden. »Hej!» svarades honom tillbaka; men det var endast genljudet med dess gäckande röst, och någon levande varelse stod icke att upptäcka i den mörka qvällen. Då fördevinden i detsamma böneklockans ljud från klostertornet. Det var fridens helsning; munken var nu säkert i messan. Denna förmodan lugnade Olof, och han trädde åter in i stugan. Barnet hade somnat med oskuldens leende på sina läppar, och Elin, som äfven hört klockljuden, låg på knä vid vaggan och förrättade sin andakt, med ett hjertegodt uttryck i de vackra anletsdragen. Detta lugnade den fromme mannen fullkomligt; han lade också sina händer samman och bad. Men en stund efter bönen satte han sig åter ned att grubbla på den förargliga vaggvisan.

Huru Olof grubblade, fann han omsider att det tjenade till intet att sitta på vakt hemma i stugan, då Elin så väl förstod konsten att med vaggvisor besvärja faran; han borde gå tillväga på ett annat sätt, och nya funderingar uppstodo nu, som ändtligen slutade med en uppgjord plan, den han sjelf tyckte var ganska bra anlagd. Listen var ett vapen som den ärlige mannen ännu ej pröfvat; han ville nu en gång, äfven han, försöka dess användande.

En vacker dag underrättade han derföre sin lilla »hustro», att han skulle fara med ett sädeslass till Skara, och gaf henne några föreskrifter angående de husliga värfven under dentid han blefvo borta från gården. Men Olof lät sin dräng fara ensam och lade sig i ett bakhåll, för att speja på pater Lucas.

Då aftonen började skymma, såg han också riktigt vår munk komma på vägen med långsamma steg, nedböjdt hufvud och korslagda armar. Han mötte några vägfarande, hvilka höllo stilla och bådo om hans välsignelse, och han utbredd sina händer, med en värdighet som kunnat anstå en biskop, och uttalade: »Gud signe er, mina barn!» hvarefter han återtog sin förra ställning och långsamt vandrade fram, fördjupad i heliga tankar. Olof började ångra sina misstankar mot den fromme patern, hvars hela skick var så gudligt och värdigt, hvars själ helt säkert i denna stund var fjerran från den syndiga jorden hvarpå hans fötter trampade. Men slutligen stannade munken och spejade åt alla håll, och då han märkte att de vägfarande voro försvunna, och att ingen annan syntes på vägen, förändrade han plötsligen sin hållning. Han skörtade upp sin fotsida kåpa, och med lyftadt hufvud, lediga armar och vingade steg, tog han kosan åt Essgårdet.

Nu kände Olof ingen ånger mer; han gnuggade sina händer på en gång af tillfredsställelse och vrede, ty nu var hämndens timme slagen. Han smög sig efter och, kommen till sin stuga, tog han plats utanför vindögat, utan att få höra hustrun sjunga:

»Signe Gud din skugge!»

såsom hon för några qvällar sedan hade sjungit till munken.

Mannen stod stilla en stund och tittade in i stugan. Men hastigt knöt han sin hand i vredesmod, skyndade bort, tog ett varggarn, som han lagt nära till hands, och utspände det vid gårdsgrinden. Derefter begaf han sig in i stugan med en påk i handen.

Medan han låg i bakhållet, hade han funderat ut en visa att sjunga till munken, i fall han ertappade honom. Han skulle dermed löna Elin för hennes vaggvisa. Men då han nu rusade in, hade han, betagen af raseri, glömt bort det mesta; han sjöng likväl så mycket han kom i håg, med gnistrande ögon, och med en förfärlig basröst som darrade

af vrede:

Se, hemma är nu fälle På vestgötavis sammandraget af *Far lille*. i rättan stund. Och nåde Gud din skalle, du lede munk! Ja, du skall bli varse att far är hemma. Ut, ut! Far är hemma, du syndige munk!

Under det han så sjöng, hade han påken lyftad öfver klosterbrodrens hufvud, liksom han velat slå takten på hans kala hjessa.

Åsynen af den förgrymmade bonden väckte största förskräckelse i stugan. Munken trodde sin sista stund vara kommen, drog hastigt kapuschongen öfver hufvudet, och ömkligt hukande för den förfärliga påken lagade han sig hastigt på dörrn. Men Olof följde honom hack i häl.

— O, sancte Benedicte! — ropade patern, der han med väldiga språng öfver gården sökte undkomma sin förföljare. Denne jägtade honom tappert, ända tills munken uppnådde grinden och der, alldeles efter Olofs uträkning, fastnade i nätet, som doldes af det inbrutna mörkret.

— Si så, — ropade Olof, — nu har du kommit i en biktstol, der du må sitta och aflösa ulfvarne, din flintskalle! — Och härmed vände han tillbaka till stugan och tvang sin förskräckta hustru att tända ett bloss och följa honom ut, för att se det underliga djur som han fångat. Inga böner hjälpte och Elin måste lyda. Men när hon såg den gode patern i fällan, tyckte hon att han den gången gjort en neslig färd och att äfventyret fått ett snöpligt slut för dem begge.

Ordningen hade nu kommit till Olof att hålla en straffpredikan om den lede ande, som anfäktat dem kåda, så väl munken som sprattlade i nätet, som hustrun, hvilken med gråten på kind och i darrande hand höll blosset, som spridde sina gycklande flammor öfver det löjliga nattstycket.

Klosterklockan hördes nu ringa, men denna gång lydde ej Olof hennes kallelse till bön, denna gång tystade hon icke stormen i hans sinne.

En bön hördes likväl hviska med rädda, ångestfulla ljud.

— Min Olof, var karmhertig! — sade den unga hustrun och dignade ned, liksom för att falla på sina knän för mannen.

Till Gud vågade hon icke bedja.

Men Olof stod der obeveklig som en straffets ande.

Han ryckte blosset ur Elins hand och skakade det öfver den fångade munken, så att eldgnistorna stänkte omkring honom.

— Du har en gång ålagt mig botgörelse, — sade han; — nu är det jag som ropar till dig: gör bot och bättring! Din sista stund borde med rätta vara kommen, men du är icke värdig att dö, då det ringes med vigda klockor.

Munken arbetade väldeligen och var nära att strypa sig i nätet, hvaråt Olof hjertinnerligt fröjdade sig, grinande med sina hvita tänder.

— Gif dig tillfreds, kära far, — sade han, — och töm icke ut dina krafter på förhand; ty här skall du sitta tills dager blir ljus. Jag skall, må du veta, samla hit grannar och vänner, för att visa dem hvilka rofdjur, hvilka ulfvar i fårakläder, vi föda upp i klosterhagen. Det är ej nog att den bästa frukten af vår svett och möda skall gå till klostret, de stjåla äfven friden och lyckan från den arme bonden ... Ja, bit du i garnet, du har dugliga betar, ser jag, men det skall icke hjälpa dig.

— O, sancte Benedicte! — ropade åter munken, som blef alltmera ifrig i sina ansträngningar och var nära att göra sig lös. Då grep Olof hastigt efter honom, och det uppstod en strid som slutade så, att munken hoppade ur nätet och flydde med ilande lopp; men sin kåpa lemnade han i Olofs händer.

*

Hvad sig mera tilldrog förmåler icke historien; men händelsen väckte både uppseende och förargelse. De som

endast fästade sig vid det löjlige, finga deri ett godt ämne till munterhet och skämtsamma dikter. Men ingen visste berätta om pater Lucas, att han någonsin mer besökte Essgårdet; och Elin upphörde således, då hon om aftnarna satt vid sitt barns vagga, att sjunga de varnande orden:

Vyss, vjss! Far är hemma, såte vännen min!

*

ETT ÄFVENTYR I WADSTENA

fciinot slutet af sommaren 1559 hade Edvard 11, regerande grefve af Ostfriesland, ankommit till Stockholm, för att fira sin förmålning med prinsessan Katarina, konung Gustafs äldsta dotter. I hans sällskap befann sig, utom andra förnämliga herrar, äfven hans yngre broder, gref Johan. Till desses ära och förlustelse anställdes mången fest på Stockholms slott, der prins Erik fördo värdskapet, under faderns ristande på Torfvesund eller, såsom det sedan blifvit kalladt, Drottningholm.

Det var nu ett muntert och yppigt lif vid det annars stilla och enkla hofvet, der, under konung Gustafs hemvaro, alis icke rådde någon stelhet eller njugghet, men väl ordning och måtta i allt. Erik deremot lät glada dansnöjen omvexla med vilda bacchanalier, ehuru gamle kungen i bref till honom beklagade sig öfver de sednare. Herrarne så väl som deras tje-nare, yttrade Gustaf, voro allt för begifna på att »slemraa», liksom om Sverige vore ett drufvornas land eller Mälarens vatten kunde förvandlas i vin. »De skulle derföre dricka lagom tills bröllopet blef». Så skref konungen; men prins Erik var arfkonung, han, och grep redan in i både arfvet och konungaskapet, helst tillfället var allt för lockande att visa de främmande herrarne, dessa småfurstar ifrån utlandet, att svenska konungahofvet kunde täfla med hvilket annat som helst i prakt och yppighet.

Gref Edwards och prinsessan Katarinas förtnålning var utsatt till den 4 Oktober ofvan-nämnde år, konung Gustaf skulle snart inflytta från sitt sommarställe Torfvesund, och man var nu i medlet af September, hvarföre prins Erik hade, begagnande den korta tid hans värdskap ännu räckte, äter gifvit en fest, vida öfver-träflande de förra i glans och slöseri.

Det var sent på natten och tycktes blifva slut på dans och nöjen. Konungens bullrande musikanter, »piparne» och »bombarne», lemnade läktaren, hvarifrån de spelat upp dansen för de ädla gästerna; allt hvad hofvet och adeln egde ungdomligt och skönt af fruar och tärnor, eller »fruntimbret», såsom man i korthet uttryckte sig, öfvergaf de väl uppfyllda gemaken; men om dessa derigenom förlorade sin förnämsta prydnad, blefvo de derföre icke toma; ty just nu var tiden kommen för de stojande nö-jena, då herrarne samlade sig till dryckeskamp och tärningsspel. Det var endast stora salen, der nyss herrskat så mycket lif och så mycken rörelse, som nu, med nedbrunna ljus i de blanka messingskronorna, stod öfvergifven och ödslig, sedan de bålde, riddarne hade begifvit sig ifrån dansen till dryckesgillet, ifrån det ena ruset till det andra.

Blott en enda af dessa kämpar, hvilka stridde med bågaren i hand, tills mången omsider låg under bordet eller i triumf fördes i säng, blott en enda ung riddare, som med utmärkt behag och ledighet rörde sig i sin korta kappa af him* melsblått sammet, syntes ännu ej vara rätt förtrolig med dessa idrotter, som på den tiden och länge framgent öfvades i ridderliga samqväm. Han hade väl, i likhet med de öfriga, fattat sin bågare och några gånger läppjat på det kryddade vinet; men, liksom om han gripit om en Hickas smärta lif, tryckte han snart bågaren till sitt bröst och gjorde några lätta och behagliga danssteg, förmodligen efter den balmusik, som han ännu tyckte sig höra, och som ej tillät honom att lyssna till den muntra dryckessång, hvilken uppstämdes i en krets af hofman, hvars medelpunkt var arfkonungen. Den unge danslystne mannen stannade ej i denna krets, utan trippade bort och sjöng för sig sjelf några ord till en folkdans, som han lärt sig i Sverige.

Den lilla vännen jag tycker om, den söker jag så gerna,

upprepade han flere gånger, och allt högre ju mera han aflägsnade sig ifrån de öfriga gästerna. Andtligen då tvänne rum lågo mellan dem och honom, stannade han midt i sången och dansen, och befann sig nu vid en

fönstersmyg i stora salen. En hastig förändring föregick hos honom; ysterheten flydde sin kos och han -försjönk i ett djupt begrundande. Han stötte dryckeskärlet ifrån sig, slog armarne i kors öfver bröstet och blickade ut öfver staden, som låg omsluten af nattens mörker. Hade man nyss med skalden kunnat kalla honom »en ungersven till lekar böjd», liknade han nu en djupsinnig man, som hvälfde digra tankar i sitt hufvud. Men om någon närmare betraktat det tina anletet, der det första skägghjulet knappt begynt skugga öfverläppen, eller den släta pannan, der ej ännu ett bekymmer dristat sig att plöja en fåra, eller det klara ögat, der det brann en svärmisk låga, skulle han nog funnit, att det var mera hjertat än hufvudet som dref sitt spel hos honom. Ån höjde han blicken emot himmelen och hviskade åt dess tindrande stjernor: ack, Cecilial An sankte han ögat åt strömmen, som bröt sig mot slottsgrunden, och hviskade också åt de rullande böljorna: ack, Cecilia! men alltid så tyst, att det nära skulle gått förloradt för en spejares fina öra. Det var något ve-modsväckande som i denna stund sysselsatte honom, något oförklarligt som ej kunde upplysas af stjernorna, något tvifvelsamt som ej kunde försvinna med vågen; med ett ord, det var någon öm smärta som tryckte honom, ett litet kärleksqual, som slutligen utandades i en långdragen suck. Men liksom om denna hade förmått mer än både stjernor och böljor, tycktes han hastigt vakna ur det drömmeri, som en stund hade gycklat med honom; ty leende och hurtigt tog han åter i handen den nyss förskjutna bågaren.

I samma ögonblick hördes bakom honom ett svagt återhållet löje. På en gång öfverra-skad och förtörnad vände han sig hastigt; men detta löje hördes likväl bakom honom, och han vände sig om flere gånger, utan att lyckas upptäcka det skrattande och gycklande väsendet, som han skulle trott vara en ande, om han ej hört frasandet af en klädning; äntligen stodhan öga mot öga med den nittonåriga Cecilia, den vackraste af konung Gustafs döttrar.

— Ah, gref Johan, hvad ni har ledsamt i Sverige, — sade hon med ett uttryck af lät-sadt deltagande.

— Hvaraf dömer ni så, ers skönhet? — frågade den unge grefven och gjorde en höf-visk bugning.

— Af hvad jag nyss hörde.

— Och det var?

— Hvilken fråga! Ni minnes väl sjelf ait ni suckadel

— I sanning icke. Det föregående ögonblicket finnes ej mer i mitt minne. Jag Iefver endast i delta nu, då jag ser och beundrar er.

— Jag beklagar då att detta lif blir kort, ja, kortare än en fjärils, — sade Cecilia och vände sig om, liksom för att gå.

— Ni lemnar mig redan,— klagade den vackre Ostfriesen. — Mitt lif eller min död bekymrar er föga. Hvad ni är grymi

— Jag? — frågade Cecilia och vände sig åter till honom med ett förföriskt leende.

— Nej, nu är ni åter en engel, lika mild som skön, lika god som förtjusande.

— Ni Iefver kanske åter, min grefve?

— Ja, ett lif rikt på utsäglig sällhet.— Och ni suckar icke mer?

— Ah, sköna Cecilia, lät oss glömma denna olyckliga suck, som var afpressad af nattens makter.

— Hu, så hemskt ni talar I II vilka äro väl dessa nattens makter?

— Anger, tvifvel, misströstan.

— Ah, hvilket tretal, min grefve! Men säg mig, hvaröfver kan väl änger rada hos er?

— Ofver det förflutna.

— Och tvifvel?

— Om det närvarande,

— Och misströstan således om det tillkommande. Jag tackar er för en så klar upplysning, — tillade den unga skönheten och gjorde en intagande nick med sitt guldlockiga huf-vud. — Jag måste, ser jag, på ett annat sätt ställa mina spørsmål ... Först hvad ångern beträffar, säg mig, är det väl en försummelse, ett fel, eller kanske en liten synd ... Ah, ers herrlighet, hvad kan väl ni hafva att ångra, ni som är så ung?

— Mycket, mycket, — svarade gref Johan allvarsamt. — Jag måste väl bekänna hvad det är, men skratta icke åt mig ... Jo, jag ångrar djupt, att jag icke visat mig nog älskvärd i min herrskarinnas ögon.— Sää! — sade prinsessan med ett leende, fullt af idel skalkar. — Ni får bättra er dä. Men hvarom tviflar ni väl? — fortsalle hon att fråga.

— Att den blick som nu bestrålar mig, att den sakta handtryckning som jag nyss erfor i dansen, att den röst som dervid klingade i mitt

öra: »ack, hvad denna dans behagar mig!»_____

Om allt detta tviflar jag, att det eger den betydelse, som mitt hjerta vill gifva deråt.

— Det är ju olyckligt, — utbrast Cecilia, och hennes leende var nära att öfvergå i skratt; — det är ju alldeles förfärligt att icke ega visshet om allt detta. Jag medgifver att det väl kan afpressa er sina tusende suckar. Men säg mig nu äntligen: hvarom misströstar väl ers tapperhet?

— Att ej hinna till målet för min enda sträfvan.

— Ni skulle riktigt göra mig orolig på era vägnar, bästa grefve, om jag ej visste medel för att besvärja de nattens makter ni talat om. Vill ni följa mitt råd?

— Ja; endast ni, sköna Cecilia, är den fé som eger dessa bcsvärjelsemedel i sina händer.

— Nej, det fins icke i mina händer, men just i era egna, gref Johan; ty hvad är väl detta! Cecilia berörde med spetsen af sitt finger brädden af den bågare, som grefven alltjemt hållit i handen. En rodnad färgade dervid hans kinder med jungfrulig purpur, om man så vågar kalla det, och hade ej det lilla lätta fingret legat qvar på bågaren, skulle han kastat den ifrån sig. Nu förblef hans hand orörlig, liksom bunden af en förtrollning.

Grefven betraktade undersamt Cecilia och teg.

— Töm denna bågare, min grefve, — återtog hon derföre; — och ni glömmet det förflutna; töm den återigen, och ni glömmet äfven det närvarande; töm den för tredje gången, och ni blifver uppryckt i sjunde himmelen. Och nu god natt! — tillade hon med en förtjusande helsning och begaf sig hastigt bort, med sin lätta, dansande fot knappt vidrörande goirvet.

Gref Johan tog några steg framåt, liksom för att följa henne, men stannade genast.

Genom en dörr bakom honom inträdde arf-konungen i samma ögonblick som sista skymten af Cecilia försvann i andra ändan af salen; men han hade deraf sett nog, för att veta hvem den sylfidiska gestalten var, som Ilydde så hastigt.

— Återigen! — mumlade Erik och stod stilla ett ögonblick, — och denna gång ett ensligtmöte! Herden tänker förfölja sin hcrdinna, men besinnar sig. Vid den krona som en gång blir min, han är mera vis än jag trodde.

Ett misshag hade väl sammandragit prins Eriks ögonbryn; men upprymd som han var af sällskapsglammet och af vinet, lät han det strax försvinna, och ett lustigt infall, sådana han under dessa stormande samqväm hade många, flög honom hastigt genom hufvudet.

Utan att akta på något, blef den förälskade grefven stående med blicken orörligt fäst på den punkt, der hans stjärna försvunnit. Plötsligt lades då bakifrån ett par händer på hans axlar, och en högväxt man, som med ett lätt språng hoppat öfver hans hufvud, slog ned på ett par alnars afstånd framför honom. Ehuru stark och vig den unge grefven var, vacklade han likväl naturligtvis och släppte bågaren, som rullade klingande bortåt golfvet; men den ledig-vordna handen grep med hastig rörelse om svärdsfästet.

Prins Erik vände sig om, och de båda stodo midt emot hvarandra, grefven hotfull, prinsen skrattande öfverljudd.

— Ah, min grefve, icke nog att ni spillde mitt vin, ni vill äfven spilla mitt blod, — utbrast Erik; men hans ansigte mulnade hastigt.— Ni har lagt handen på svärdsfästet, emot mig! — sade han. — Natten är invigd till dårskaper, men ej till ofverilningar af det slaget, miii herre!

Knappt hade den unge grefven settmed hvem han hade att göra, än handen föll tillbaka från det hotande greppet.

— Förlåt, min konung, — sade han, — ty ni är konung i vår glada fest liksom ni en gång blir det i ert vackra land ... Förlåt min förgätenhet deraf att jag hlifvit inbjuden till lekar och upptåg, der ingen eger rätt att förtörnas, men väl att betala lika med lika. [-Ofverrum])-lingen-] {+Ofverrum])- lingen+} skedde så hastigt, från hvem kände jag icke, blodet kom i en ögonblicklig svallning.. , ah, jag är mycket straffvärd.

— Detta är en sak som vi få uppgöra en annan gång, — sade Erik, åter blidkad, och tog sin ångerfulle gäst under armen, — Nu är frågan endast om att ersätta den bortrullade bågaren med en annan.

Och arm i arm begåfvo de sig till det muntra dryckesgillet.

Då Cecilia kommit in i sitt sofgemak och omsider emot den mjuka kudden lade sitt huf-vud till hvila, sysselsatte sig hennes tankar endast med den vackre Ostfriesen.

— Jag har icke bedragit mig, — tänkte hon, — det är ej ett vanligt galanteri, det är något mera ... Med blicken lyft till stjernorna suckade han: ack, Cecilia! ... Jag hörde det tydligt, men mera med hjertat, tror jag, än med öronen ... Han älskar mig ... Och jag? ... tref Johan är mycket vacker, behaglig i sin dans, smakfull i sin dräkt, ridderlig i allt sitt beteende ... Jag tycker nog om honom ... Men hvarföre skall jag endast skämta med honom« dä han ... Ah, han är stundom så vemodsfull« han är ej alltid glad, han förstär mig icke rätt... Nå i morgon skall jag derföre säga honom ...

Hvad skulle väl Cecilia säga honom? Hennes ögonlock föllo tillhopa och en lätt darrning oroade de silkeslena ögonhären. Hennes barm gungade än sakta, höjde sig än häftigt, under det storrosiga täcket. Ett litet förtjusande leende spelade kring hennes mun, som halföppnade sig, men åter slöt sig tillsammans, liksom en blomma i natten tillsluter sin kalk. Den sköna Cecilia var försänkt i en lätt slummer, i en ljuf dröm.— Det är ert kast, gref Johan, — sade hertig Ma gnus till den tankspridde grefven, som med honom inlåt sig i ett spelparti.

Tärningarne skakades i bågaren och rasslade på bordet.

— Drömmer jag, eller är det verkligen sant? — sade den unge grefven halfhögt, med tankarne fästade vid något helt annat än spelet.

— Nej, det är minsann ingen dröm, lyckan är alldeles emot er i afton, — sade hertigen, som böjde på sin långa gestalt och såg på tärningarne. — Se nu, så här spelar jag!

— Om jag ändå vågade tro detta förtrollande ögonpar, — fantiserade åter Ostfriesen.

— Ett par, säger ni! — utropade motspelaren; — der är ses, åtta, tolf. Tolf ögon,
, min vän!

Grefven gjorde nu åter ett kast.

— Det är ett högt spel, — sade han för sig sjelf; — men vinner jag, så vinner jag också allt, allt på jorden!

— Vinner, ha ha ha! —skrattade hertigen, glad åt den goda tur han hade. — Nej, ni har ju tappat nu igen. Nå, friskt mod! Låt oss börja ånyo! Arfkonungen gick förmiddagen efter den så muntert Och så bullersamt tillbragta natten i sina rum, än med armarna i kors öfver bröstet, än fingrande på det dyrbara fästet af en dolk, som han bar i gördeln. Han begrundade några tilldragelser, några yttranden, några obetydligheter under den förflutna natten, hvilka alla voro af vikt för honom, helst emedan hans misstänksamhet blifvit väckt af en alltför tjenstvillig spejare, som nyss aflemnat sin rapport. Slutligen rann prinsen äfven i hågen det komiska uppträdet i salen.

— Min syster Cecilia, — tänkte han, — går alltför långt i sitt lättsinne; hon glömmar sin börd: hon konung

Gustafs dotter, han en liten grefve utan land! Det är för mycken dårskap 1 ... Hon uppmuntrar den unge tokens fåfånga. Man hviskar redan om en kärlekshandel emellan dem ... Men det är mer än en kärlekshandel: man förehar en stämpling emot mig, en ganska listig anläggning i hvilken - de äro invigde ... Och detta hot i natt, med handen åt svärdet. Det väckte endast mitt löje och bortslogs med ett skämt; men hade jag då vetat, hvad jag nu vet, skulle det annorlunda bemötts ... Nog visste han att det var jag; ett sådanhopp hade ingen annan gjort, utan attbryta nacken både af sig sjelf och af honom ... Detta hot i min faders borg, emot mig som är i konungens stad och ställe! ... Ah, jag skall hålla ett vaksamt öga på den ostfriesiske äfven-tyraren.

Edzards och Katarinas förmätning hade blifvit firad med all den ståt och alla de högtidligheter, som den tiden voro brukliga, med tor-neringar och andra riddarespel; och en månad derefter rustade sig det furstliga paret attlemna Stockholm.

Johan och Cecilia, som älskade hvarandra med sin ålders hela lif och innerlighet, hade, troligen af någon varnande anledning, iakttagit en större försigtighet i sitt inbördes förhållande, för att vilseleda de spejande blickar, som voro fastade på dem. Ju mera de älskade hvarandra, dess mindre lade de sina känslor i dagen; och de hviskningar om en hemlig kärlekshandel dem emellan, som förut kringsmugit på hofvet, tystnade småningom helt och hållet. Prins Eriks förra misstanke, att deras ömsesidiga förhållande stod i något hemligt samband med en anläggning emot honom, var väl icke

7alldeles slocknad, men erhöill allt mindre näring, helst han bekommit ganska tydliga bevis att de öfriga personer, som angifvits deltaga deri, voro alldeles oskyldiga. Dessutom hade han tyckt sig finna att en märkbar kallsinnighet uppkommit emellan grefven och prinsessan. Han säg huru hon visade en nästan högtidlig värdighet emot honom, och huru han höll sig på ett allt mera vördnadsfullt afstånd ifrån henne. Att de just nu förehade ett listigt spel anade han icke. Hvad han och alla deremot funno hos Cecilia, var hennes djupa bedröfvelse öfver den förestående skilsmessan ifrån Katarina, den älskade system, som snart skulle lemna fädernehuset. Prins Erik var derföre den förste, den ifriga-ste som hos fadern understödde hennes begäran att få följa det unga paret till riksgränsen. Den gamle konungen gaf härtill sitt samtycke — och de båda älskande triumferade; de hade vunnit sitt syfte att ännu många och glada dagar få vara tillsammans.

Vid samma tillfälle konung liustaf gaf ofvan-nämnda samtycke, gjorde han äfven sina anordningar för det unga parets afresa.

Arfkonungen, åt hvars värd och vaksamhet han anförtrorde sin älskade Cecilia, skulle jemte hertig Magnus beledsaga de ädla gästerna meden så talrik svit och betjening, som anstod deras furstliga värdighet.

Ibland de faderliga råd och förmaningar, som den sorgfältige konungen vid detta tillfälle gaf sina barn, var i synnerhet ett som karak* teriserar så väl tiden som de handlande personerna. I de ostfriesiska grefvarnes sällskap befann sig hertig Frans af Sachsen-Lauenburg. Denne tyckes varit mycket begifven på att »slemma», såsom det hette på det äldre språket. Det var derföre som konung Gustaf allvarligt förmanade den beskedlige Magnus, »att icke under vägen supa med Frans af Sachsen». Att ett annat af hans barn just för denna färd behöfde varning emot ett farligare rus, det anade icke den gamle fadren. -

Resan företogs ändtligen, men gick mycket långsamt. De höga resande möttes ständigt af den förnäma adeln, hvaraf många voro brudens släktingar. Desse mottogo dem med all den ståt och herrlighet deras fåfånga bjöd och rikedom tillät. Ofverallt skulle de gästa på de adliga slotten, hvilka ofta i den mörka vinterqvällen, rikt förskönade af lusteldar, framstodo för dem såsom lysande fépalatser. Här uppehöll de sig nu liera dagar under fester och nöjen, och de hade icke väl tågat ifrån det ena slottet, itanka att allvarligt fortsätta resan, än de åter måste draga in på ett annat. På allvar var icke att tänka: skämt och glädje, lust och

gamman, vexlade ständigt. Det såg ut som om det gamla gästfria Sverige för alltid ville behålla sina kära gäster.

Gref Johan och Cecilia lefde nu gyllene dagar; och det var ofta genom deras tillställningar som resan drogs ut på tiden. Den förra försigtig-heten de inbördes iakttagit, öfvergafvo de nu: hon lade bort sin kalla värdighet, han sin stela vördnad; och sedan denna slöja hade fallit, framstod i Cecilia kärleksgudinnan sjelf, omflad-drad af skämt

och löjen. Hon var i sanning älskvärd denna Cecilia, med hela sin lättsinnighet, och man förlät gerna detta glada och friska sinne mycket som man skulle tadlat hos andra. Endast Erik började åter blifva mörk i blicken; han tyckte att Cecilia gick allt för långt i sin förtrolighet emot den »lille grefven utan land», såsom han föraktligt benämnde gref Johan, och beslöt derföre att bevaka det älskande paret.

Våra furstliga resande ankommo ändtligen till Wadstena, sedan de på vägen ifrån Stockholm tillbragtnära fem veckors tid. Hertig Magnus, som residerade på Wadstena slott, eller Wet-ug

tersborg, hade något i förväg begifvit sig dit för att vara sina gäster till mötes. Han var en glad och gästfri värd, som icke allt för snart ville släppa de kära anförvandterna från sig. »Icke vill jag vara sämst», säger Hobergsgubben i den gamla sagan; så tyckte äfven den hederlige prins Magnus. Han ville icke vara sämre än adelsherrarne, utan anställde på sitt vackra slott, sina gäster till ära, mången högtidlighet. Lekar och nöjen följde hvarandra i en lysande rad: om dagarna slädfarter på den isbelagda Wettern, om qvällarna dans och musik på slottet; för att icke tala om dryckesgillena, der Magnus icke kunde undgå att någongång dricka om med den »slemmande» Frans af Sachsen. Om denne berusade sig på sitt vis, så berusade sig gref Johan på ett annat. Det tycktes som han nu, efter en egen förklaring af Cecilias råd, hade lärt sig att besvärja nattens makter. Intet skulle fattats i de älskandes lycka, om icke en farligare makt hade uppträdt emellan dem. Prins Erik följde dem med oafslätlig vaksamhet. I deras förtroligaste ögonblick stördes de alltid af honom. Men kärleken besegrar alla hinder. För att undgå arfkonungens förföljelser tog Johan sin tillflykt till list och djerfhet. Det var en mörk Decembernatt; lampan brann ännu i Cecilias gemak, der vi finna den unga prinsessan ensam vakande med henne. En lätt nattklädning föll i yppiga veck kring hennes sköna gestalt, der hon satt och, såsom det sjunges i folkvisorna, »kammade sitt guldhår», hvilket, löst ifrån sina band, utbredde sig öfver hennes hals i glänsande vågor, dock icke så täta öfverallt, att ju ej den snöhvita botten framlyste derunder. Hon var mycket skön, det sade hennes spegel; och nu då ingen beundrade hennes behag, fann hon ett nöje i att sjelf beundra dem. Ett leende krusade hennes läppar, hon lät händerna falla i skötet, och på hennes kinder steg en rodnad, som brann allt högre, ju mera hon beskådade sin egen bild.

Di hon sålunda satt försänkt i drömmier, spratt hon på en gång till af häftig skrämsel, det var som om någon hade klappat på fönstret till hennes kammare. Men huru var väl detta möjligt, då hon bodde i en öfre våning, många famnar ifrån marken? Hvem kunde väl i denna stund, midt i mörkret, komma så högt upp och slå på rutan, hvem annan än ett nattens spöke, kanske den heliga Brita sjelf, vålnaden af henne som anlagt det nära liggande klostret? Det var törhända hon, som växande till en för-farlig längd, slutligen sträckte upp sin hals, en lång rad af knotor, hvarpå satt ett kolossalt hufvud, som med sina djupa ögongropar tittade in genom fönstret, för att varna det svaga, men lätttrörda barnet för världens synder. Det klappade verkligen ännu en gång. Cecilia trodde att det skedde med fingrar utan kött och blod; hon for tillsammans af fasa och dolde sitt ansigte i det utslagna håret.

— Cecilia 1 — hördes en hviskande röst vid fönstret.

Den unga prinsessan lyssnade: det låg eu bön i denna sakta hviskning; det var ej ett hot med ihålig stämman, som man tillskrifver en gravens invånare. Cecilia sansade sig, förde håret litet till sidan och lyssnade åter.

— Cecilia 1 Det är jag! — ljöd ånyo den bedjande rösten. Och denna röst var välbekant och kär; den var oemotståndlig.

Prinsessan reste sig upp, blodet vände tillbaka till den bleknade kinden och, fullkomligt hemtad från sin skrämsel, ilade hon till fönstret, öppnade det, räckte sin hand åt bedjaren der-ute och hjälpte honom stiga in.

— Jag hade bort visa dig tillbaka, — hvi-skade hon, sedan fönstret åter hlifvit tillslutet. — men din djerfhet förvånar mig och ... — Du förlåter den äfven! — afbröt lifligt, men i bedjande ton, den inlätne klättraren, som icke var någon annan än den unge Ostfriesen.

— Nej, visst icke, min herre, — svarade Cecilia allvarsamt; — jag berömmar endast denna din egenskap såsom nyttig i farans stund. Nu vet jag ej om någon fara var å färde, att du så här skulle blottställa icke blott ditt lif, utan

äfven mitt.

— Äfven ditt lif, Cecilia!

— Ja visst, du orolige ande! Du kom ju som ett spöke; du skrämde mig mer än jag kan beskrifva.

— Ack, förlåt mig då! Mitt eget lif skulle jag våga tusen gånger, endast för att säga huru jag älskar dig ... Ack, hvad jag nu är lycklig! — afbröt han sig sjelf och började halfhögt sjunga:

Den lilla vännen jag tycker om, den söker jag så gerna.

— Tyst! tyst! — sade Cecilia leende. — När jag vill höra fågelsång, så gånger jag mig i lunden.

— Och du vill icke höra min sång, hvartill orden springa fram ur mitt hjerta?

— Åhjo, kanske en annan gång. Jag släppte icke in dig, för att låta dig stanna och sjungaalla menniskor vakna rundt omkring mig; jag släppte endast in dig, för att be dig åter stiga ned.

— Och något annat har du icke att säga mig, Cecilia, icke ett svar att gifva mig?

— EU svar? Du har ju icke gjort mig någon fråga.

— Läser du icke den i mina ögon; ser du icke, huru min själ blickar derigenom och frågar: älskar du mig?

— Ja, jag tror minsann art så förhåller sig, — sade Cecilia och blickade honom skalkaktigt i ögonen; men den frågvisa själen borde med rätta få vänta på svaret.

— Och hvårföre så?

— Af många anledningar; men vår ställning är så äfventyrlig, att jag icke vill fördröja mitt svar och på samma gång ditt aflägsnande. Du går naturligtvis, när jag sagt dig hvad du

- vill veta?

— Ja, ja, Cecilial Älskar du mig?

— Välan: du är mig kär ... Se så, de orden må vara belöningen för din bragd; och nu farväl, min herre I

Prinsessan förde i det samma den motsträf-vige till fönstret.

— Nej, icke så, Cecilia! Nedåt blir denna väg ingen Jakobsstege mer. Klokare än patri-arken, som endast låg och drömde, medan eng-larne klättrade upp och ned, har jag stigit upp till min himmel; och du vill genast störta mig ned igen.

—Alla goda andar bevare mig derifrån! Jag vill endast att du af egen kraft och vilja lemnar mig, och att du går försigtigt, pinne för pinne, tills din fot åter når marken.

— Men jag har ju så mycket att säga dig, min ljufva Cecilia, och åtminstone skall du icke neka mig ett minne från min himmelsfärd, en besegling på de orden du nyss sade mig.

Han slöt henne dervid i sina armar och hans ögon dröjde med berusning vid de friska läpparna, och ju längre han betraktade dem, dess mera glödde de, dess mera omstrålades de af detta förföriska leende, som var Cecilia eget. Han kunde ej emotstå det, och innan han sjelf visste deraf, brann hans mun på -hennes.

— Se så, — sade prinsessan, slingrande sig ur hans armar,— beseglingen är gjord och himlabrcfvet färdigt. Tag det med dig till jorden och göm det väl.

— Ja, evigt, evigt, — svarade den lycklige. — Men om jag just icke skyndar tillbaka till jorden, vill jag åtminstone tala med dig om jordiska ting. I)et rör t)änne viktiga punkter.— Och dessa äro?

— De'n första: huru skall jag kunna besegra arfkonungens tilltagande ovilja mot mig?

— Jag skall tills i morgon upptänka något medel. Men hvilken är den andra punkten?

— Den rör vår framtid.

— Och den kallar du en jordisk ting? — sade prinsessan skalkakligt.

— Ja, du har rätt, himmelsk är den; men låt oss ändå tala om det lilla jordiska, som ingår deruti.

—• Ja, det var en annan sak. Men du, vår framtid kommer i morgon. Jag kan ej tänka på något annat än det som nu är, på detta nattliga möte, som aldrig bort ega rum, och som räckt alltför länge, vore det blott en enda minut. Se så, farväl, min herre 1

Men gref Johan hörde icke. Af kärlek eller lättsinne öfvergick han hastigt ifrån det ena föremålet till det andra. Alla hans sinnen, all hans själ bodde nu i hans ögon. Han stod stum i ideligt betraktande. Det var det rika utslagna håret som fjettrade honom; han vidrörde de silkeslena lockarna, lekte med dem och slingrade dem slutligen kring sina fingrar.

— Nu, nu, Cecilia, — sade han — kan du icke stöta mig bort, då du fångat mig i ett gyllene förtrollande nät.— Nej, jag har icke fångat dig, du snärjer dig sjelf. Men om dessa lockar äro ett nät, så är det på sin höjd endast ett spindelnät, som ej fasthåller en fjäril, sådan som du. Likväl, utan skämt, — fortfor prinsessan skrattande åt den unge mannens barnslighet, — du påstår, vackra papilio ... nej, du är ett nattfly, ursäkta mig det ... du påstår, säger jag, att jag fångat dig; nå, du är således min slaf och måste vara mig lydig och underdånig. Jag bad nyss, nu bjuder och befaller jag, — hon pekade på fönstret. — Ha vingarna burit dig upp, så kunna de äfven bära dig ned.

Gref Johan svarade icke. Han var förmyc-ket sysselsatt dertill; han förde de glänsande lockarna till sina läppar.

— Se så, sluta nu detta joller, — återtog Cecilia, hvars ton förrådde någon ängslan. — Mina tärnor äro vakna, jag har sjelf gifvit dem ett göromål, som håller dem uppe en god del af natten. De veta äfven att jag ännu ej gått till hvila, de kunna hafva någon förfrågan att göra, och skola således lätt öfverraska oss. Icke vill du att den stolta Wasadottern skall nedlåta sig till en bön om deras förtegenhet 1

— God natt då! — sade gref Johan godmodigt och lösgjorde sin hand ur den gyllene bojan; men der låg så mycken försakelse och bön-fallan i hans röst och i hans blick, att Cecilia, förledd hälften af medlidande, hälften af kärlek, sakta höll honom tillbaka, då han nu beredde sig att lemna henne. Starkare drager ej magneten stälet till sig, än Cecilians lätta beröring af hans arm drog gref Johan åter till henne.

Ett ögonblick förgick i tyst omfamning. Men liksom förfärad för de lägor, som brunno i de hjertan, hvilka nu voro slutna till hvarandra, for Cecilia hastigt tillbaka och förde honom ifrån sig.

— Tyst, det bullrade i tärnornas rum, — sade hon.

— Men en annan gång, — inföll han, —• då det är stilla derinne, kommer jag ju Ster?

— Nej, jag skall aldrig mer vara ensam i mitt sofgemak.

— Ah, tag tillbaka detta stränga ord, min Cecilia!

— Nej, nej!

— Men jag ber, jag bönfaller, jag besvär dig, — fortfor han skälmaktigt, liksom om han trodde sig under nejordet på läpparna finna ett ja i hennes hjerta.

— Ah, du straffar mig hårdt för min svaghet, — svarade Wasadottern med den värdighet, som var henne medfödd och icke alltid gaf vikaför hennes passioner. — Har jag icke, — tillade hon, med flit förgätande den skuld hon sjeif hade i grefvens qvarstannande, — har jag icke gjort allt för att förkorta denna sammanvaro, och du dröjer likväl ända till den stund kanske, då en upptäckt bereder bådas vår ofärd. Jag besvär dig vid vår kärlek, lemna mig nu och lofva att aldrig mer komma tillbaka på detta sätt.

Då Johan likväl ännu dröjde, fattade prinsessan ett raskt beslut, för att äntligen få slut på äfventyret.

Hon sträckte handen till en ringklocka på bordet.

— Håll! — ropade gref Johan, på en gång öfverraskad och förfärad. — Håll, Cecilia, och neka mig ej din förlåtelse, så skall jag lemna dig i himmelens frid.

Prinsessan lät ena handen ligga qvar på klockan och räckte den andra åt den ångerfulle, som tryckte den till sina läppar.

— God natt, — sade han; — kärlekens gud beskydde dig!

I samma ögonblick den unge grefven närmade sig till fönstret ladc Cecilia, äfven nu, sin hand på hans arm; men anledningen dertill var en helt annan än förra gången. — Tysti det hörs buller i korridoren, — sade hon förskräckt. — Det är beväpnade män; hör du hur vapnen slamra!

— Var lugn, Cecilia! — tröstade grefven; — det är midnatt; vakten ombytes, ingenting annat.

— Nej, nej! Vakten står längre bort, den stör mig aldrig. Ha! de nalkas hitåt, — tillade hon, gick med tysta steg till dörrn och lyssnade med sammanpressadt hjerta och återhållen andedräkt, i det hon gjorde en åtbörd åt grefven att äfven vara tyst. Efter några ögonblick af outhärlig ångest ilade hon tillbaka till honom. De ankommande hade verkligen stannat der-utanför.

— Det gäller oss, — sade prinsessan; — vi äro förlorade!

I detsamma hördes en klappning på dörrn.

— Ah, så lent det klappar, — hviskade gref Johan skämtsamt. — Kärleken utsänder mången pilgrim i den tysta natten; se der också en; men han far vilse om helgedomen. Trösta dig derföre, min Cecilia, det är endast ett misstag, ltara jag kommer väl på min stege, kan du hafva nåden att varna den irrande pilgrimen, som befinner sig på en farlig väg.

Cecilia, som i sin ångest förgätit stegen, hemtade sig något och skyndade med Johan till fönstret. Innan de hunno öppna det, hördes åter en klappning. Den skedde nu med hårdare slag, icke som komme den ifrån en bedjande kärlekspilgrim, men ifrån någon, som trodde sig hafva rätt att befalla.

Fönstret öppnades så tyst som möjligt; men förgäfves sökte grefven ett fotfäste på yttre väggen; stegen var borta. Denna upptäckt öfvertygade dem, att de fallit i Eriks händer.

Fåfängt spejade de ut i den svarta natten; der stod icke under fönstret, såsom i romaner vid dylika fall, något träd som sträckte åt hjel-ten sina räddande armar; det var tom, förfärlig verklighet. Endast det mörka djupet gapade mot honom, liksom att förkunna det öde han hade att vänta. Faran pröfvar den sanne hjel-ten: gref Johan bestod icke profvet. Han rusade ej ut midt ibland sina fiender och banade sig väg med svärdet. En lyckad flykt eller döden under tapper strid hade varit bättre, än det beslut han fattade att stanna qvar. Men han insåg kanske att, ehvad han också företog sig, prinsessan ändock ej kunde räddas. Han släckte lampan; ty, i den otroliga händelse, att de beväpnade icke voro försedda med ljus, skulle mörkret blifva det unga parets räddning. Sedandetta var gjordt, afbadade han stilla livad komma skulle.

Innan berättelsen går vidare, bör här upplysas huru det så fruktansvärda besöket tillkommit.

En spejare i prins Eriks sold hade, då gref Johan lemnade sitt rum, följt honom i mörkret. Vid slottsväggen, på den sida der prinsessan Cecilia och tiere af hoftruntirren hade sina rum, stod en stege upprest, som under dagen varit begagnad för något arbete och blifvit qvar-glömd. Då gref Johan kom till denna stege, såg den spejande förföljaren, huru han varsamt flyttade den fram några alnar och ställde den under ett fönster, hvilket han visste tillhörde prinsessans gemak. Då detta var gjordt, började grefven att klättra upp. Mera behöfde icke spejaren se, för att genast skynda till sin herre. Denne träflädé han tillsammans med hertig Magnus och öfverste Mornay, hvilka för någon öfverläggnings skull ännu voro uppe. Arfkonungen hade knappt emottagit denna nyhet, än han rusade upp och svor, att Ostfriesen skulle blodigt umgälla sitt nattliga dåd. Men hans broder Magnus och hans tillgifne tjenare Mornay sökte blidka honom och lyckades också att öfvertala honom till skonsamhet. Men gref Jo-han hade sjelf lupit i snaran; att der fånga honom Lief Eriks fasta beslut.

De ilade derföre ut alla tre. Stegen fördes ifrån fönstret; den unge grefven var således fångad, och nu gällde endast att bemäktiga sig det förvågna villebrådet.

Vi lemnade härofvan gref Johan, då han hade släckt lampan, och det för andra gången klappade på dörrn till Cecilias sofgemak. Det tycktes som om de derutanför med afsigt velat lemna den fångade alskaren tid att öppna fönstret och upptäcka, att stegen var borta.

— I arfkonungens namn, öppna! — ropade en röst; — annars har jag befallning att uppbryta dörrn.

Johan rörde sig ej. Cecilia vacklade och stödde sig emot grefven, som omfattade henne, på det hon icke inåtte falla.

— Till verket då! — ljöd samma stämma der-ute. — Några kraftiga ansträngningar gjordes emot den tjocka ekdörrn, som dock var för svag att emotstå våldet. Den flög hastigt upp och ett starkt sken inströmmade i gemaket.

Ofverste Mornay inträdde, åtföljd af två högväxta män i harnesk och hjälm med nedfälda galler. Hvardera af dessa bar en fackla i handen. Inkomne stannade de i ett ögonblicks häpnad öfver den syn som mötte dem i den unga prinsessans sofgemak. Belyst af fackelskenet befanns det öfverraskade paret stående midt på golfvet: Gref Johan med draget svärd i högra handen och med venstra armen lindad kring prinsessan, som afsvimmad låtit hnfvudet falla mot hans bröst.

Denna anblick väckte en häftig vrede hos den ene af Mornays följeslagare och han gjorde en rörelse, som om han velat slå den unge grefven i ansigtet med facklan. Detta hade han troligen älven utfört, om ej den andre hejdat honom, med våld hållit honom tillbaka och tecknat på Mornay, liksom han velat säga: Låt denne handla i vårt ställe. Den uppbragte tycktes sansa sig: begge togo ett par steg tillbaka och stannade stilla och tysta vid dörrn.

Hvad som förefallit emellan de båda jern-rnänen hade ej undgått gref Johan; men då han märkte, att han för ögonblicket ej hade något angrepp att befara från deras sida, vände han blicken till Mornay, som närmat sig till honom.

— Jag beklagar, — sade denne, — att jag kommit att störa er i en så ömtålig belägenhet med ett afsvimmadt fruntimmer i era armar. — Känner ni detta fruntimmer? — frågade grefven.

— Nej, jag kan ju ej skåda hennes ansigte. Jag vet ej heller hvem hon är, och behöfver ej veta det. Mitt uppdrag gäller endast er.

— Och hvad uppdrag har ni då?

— Det skall jag genast säga. För nu först den sanslösa till en stol. Det är ett råd som ni icke bör ogilla.

— Ni har rätt, — sade grefven; hvarefter han med varsamhet förde Cecilia och nedsatte henne i en längst bort i rummet stående karmstol, men så alt hennes ansigte förblef vändt ifrån de innevarande.

— Hvad vill ni nu? — yttrade han och intog en fast ställning emot Mornay.

— På befallning af hans nåd arfkonungen får jag underrätta er, att ni, gref Johan af Ost-friesland, är min fånge tills i morgon. Ni täcktes derföre lemna mig er värja.

— Men säg mig först: vet ni i hvems gemak vi befinna oss?

— Nej, sannerligen jag det vet.

Grefven betraktade honom med misstroende.

— Jag kan icke tro er, — sade han efter ett ögonblicks betänkande, — ehuru gerna jag det ville. Derföre, öfverste Mornay, säg prins Erik ... och jag gifver er heia min grefliga arf-vedel ... säg honom hvad ni vill, men icke i hvems nim ni funnit mig.

— Ah, min grefve, — svarade Mornay hånleende, — ni behöfver ej göra någon uppoffring; ty jag har ingen rapport att framföra, och den är vid detta tillfälle också öfverflödig. Jag har endast att öfverbringa er värja till arfkonungen.

Vid dessa ord betraktade grefven de stumma jernmännen med en blick, som tycktes vilja genomtränga deras slutna hjälmgaller.

— Ah,— mumlade han, — jag förstår, riddaren och vapendragaren hafva bytt roller med hvarandra.

— Se så, gref Johan, för sista gången: gif inig er värja, — yttrade Mornay i sträng ton, då han förmärkte en rörelse af otålighet hos de tysta riddarne.

— Välan då, — svarade den unge Ostfrie-sen, — jag efterkommer er fordran och hoppas, att ni skall hålla mig räkning derför, att jag lemnar er värjan i handen och ej i hjertat.

— Ni är ädelmodig, — sade, Mornay med köld, i det han emottog vapnet, — och ni för er med en ridderlig stolthet, som det egnar en furste. Jag hoppas att äfven ni skall hålla mig räkning för att jag erkänner det.— Följ mig nu, — sade grefven trotsigt och tog ett par steg framåt, men stannade åter. Han vände sig mot prinsessan.

— Var tillfreds, min grefve, — sade Mor-nay, som gissade till hvad han tänkte. — Jag skall kalla biträde till henne. Och, — tillade han ironiskt, — jag är nu beredd att lyda era befallningar.

Den unge grefven mätte honom med en föraktlig blick och lemnade gemaket med hastiga steg.

Mornay och de begge jernmännen följde honom tätt i spåren.

Morgonen grydde. Prinsessan Cecilia hade tillbragt qvalfulla timmar. Hon kände allt för väl sin broders, prins Eriks lynne och huru lidelsen hänförde honom till de mest obetänksamma handlingar, de mest vilda utbrott, som han sedan ångrade och ej alltid kunde godtgöra. Hans bättre natur slumrade, då vreden och hämndlystnaden blifvit väckta hos honom; de förde honom med sig och kunde endast stillas af ett offer — och huru dyrt detta offer var bekymrade honom icke. Allt hade Cecilia att vänta af honom, allt utom grannlagenhet, skonsamhet och försoning.— Men, — tankte hon, och flödet af de bittra tårar, som länge fuktat hennes väna kinder, stannade omsider, — kan min broder icke blidkas? Han som sjelf utan hejd öfverlemnar sig åt sina passioner, han bör vara den förste som förlåter en annans förvillelse. Hvilka förfärliga timmar har jag ej tillbragt, i ångest och förtviflan! ... Men dagen nalkas ändtligen ... solen uppgår snart ... se, himmelen är molnfri ... Ack, jag bör ju hoppas det bästa.

Cecilia steg upp och tvättade sina ögon i kallt vatten, för att utplåna spåren efter de tårar hon gjutit — den bittra frukten af hennes första kärlek.

— Om Erik ej har undseende med sin unga syster, — fortfor hon i sina tankar, — skall han dock skona sin gamle far. Han skall halva aktning för hans grå hår, han skall ej låta honom med sorg nedlägga sitt hufvud. Oss har han velat straffa ... på ett förfärligt sätt ... Han har gått långt i sin grymhet; längre kan han icke gå. Han bör nu känna sig tillfredsställd af den skymf vi lidit, och af denna min långa ångest ... straffet är fullbordadt ... Straffet! Hvem ger honom rätt att straffa! Han hatar gref Johan, men då han slår honom, glömmmer han att detta slag äfven träffar mig ... Ja,ja, han skall ångra sig, han skall åter göra allting godt. Allt kan ju förklaras. Ar jag icke en ädel konungadotter! Bör väl någon fläck häfta vid mitt namn!

Hon lutade hufvudet i djup begrundan. Med lifvad blick lyftade hon det åter.

Det var icke mer den lättsinniga som led af ånger öfver sin delaktighet i ett felsteg, som kastade skugga på henne såsom en ren och högättad jungfru, det var den förolämpade som brann af ädel harm,, det var den listiga som begrundade de mått och steg hon skulle taga, för att åter framstå med ofördunklad glans ... det var den hämndlystna som smidde planer, lör att straffa dem, hvilka så oerhördt, så grymt förolämpat henne. Bestormad af dessa känslor, gick hon af och an i rummet; men ögonblicket var viktigt, allt berodde på hennes första uppträdande efter den nattliga scenen, och klokheten bjöd derföre snart de stormande lidelserna tystna. Hon satte sig åter, för att med all sin fintlighet öfvertänka den förklaring, som borde afgifvas och som ofelbart skulle ailägsna sjelfva skuggan af den skugga man ville kasta på henne. • — Ja, så är det, — återtog hon, — jag var icke ensam med gref Johan; tvänne af minaqvinliga vänner voro närvarande; men dem såg» ej dessa vildar, som

bröto sig in i mitt fridlysta rum. Dessa qvinnor ... de älska mig, de skola vittna mot mina fiender. Ett nattligt möte med min älskare I Nej; hvem säger det? Det var endast en hemlig öfverläggning mellan honom och mina vänner ... jag insläppte dem alla tre i mitt gemak ... jag blef den fjerde i deras rådpläging, huru man skulle bereda en glad öfverraskning åt arfkonungen, huru man skulle anställa en fest till hans ära ... en lysande fest på hans födelsedag, som inträffar i morgon ... det skall smickra hans fåfänga. Erik måste sjelf bli min bundsförvandt ... segern skall tillhöra mig.

Så tröstade sig prinsessan. Hennes sinne, som aldrig länge förblef nedslaget och villrådigt, återtog sin förra spänstighet. En rask beslutsamhet upprättade henne åler. Blomman, som man velat trampa, reste sig ånyo, och en lätt vind blåste bort det Häckande stoftet ifrån hennes blad. Hon stod ånyo skär, praktfull, triumferande.

Så visade sig Cecilia, eller rättare, så skulle hon visa sig. Detta var den roll hon studerade, då hon nu stannade framför sin spegel.

8— Mittutseendeskall icke vittna mot mig... Harm och vrede i ögat...ja, så der, den blicken har jag fullkomligt i min makt... förkrossande vrede och bogburet hufvud ... Så deri ... Hal Hvem anklagar väl mig? Det är jag som anklagar; och straffas skola desse eländige, som betett sig emot Gustaf Wasas dotter icke annorlunda, än om hon varit den sämsta af hofvets tärnor.

Hon begynte sin klädsel, och fattade ringklockan, för att inkalla sin betjening; men i samma ögonblick inträdde en förskrämd hof-jungfru, anmälde arfkonungens besök och ailägs-nade sig åter. Prinsessan vände sig om, och hennes blick mötte prins Erik, som, utan att vänta på hennes tillåtelse, häftigt och uppbragt instörtade i rummet. Då han såg sin systers säkra hållning och denna stolta, ädla förtrytelse, som hon så mästerligt visste att spela, såg henne mer än någonsin stråla i sin ungdomliga skönhet, i fullheten af de behag, som hofvets skalders besjöngo, såg henne kläda sig såsoin till en högtidlighet: då stannade han plötsligt midt framför henne, och hans anletsdrag uttryckte på-en gång förvåning och vrede.

— Ers nåd kommer väl, — sade Cecilia, — för att förklara och ursäkta, liksom jag vill förklara...— Tyst! tyst! — ropade han. — Jag hade väntat mig finna ers kärlighet försänkt i ånger och tårar, och ej med detta spotska väsende. Men, Cecilia, gråter du ej öfver dig sjelf, så gråt då öfver honom!

Han fattade sin syster om handen, för att fiira henne med sig.

— Hvad är din afsigt, min herre och broder?— yttrade prinsessan och försökte att draga sin hand tillbaka. — Du ville finna mig i tårar, det var din väntan, säger du; hör nu också hvad jag väntar, Erik! Handla så, att du icke sjelf en gång begråter din öfverilning. Ack, låt mig icke för sent hafva uttalat denna varning!

— Du har ej låtit varna dig, du! — sade prins Erik och grep hårdare om hennes hand. — Se så, kom nu! Ögonblicken hasta.

Prinsessan måste följa honom utan vidare förklaring. Han förde henne skyndsamt genom en korridor till ett fönster, som vette åt borggården.

— Ah, Erik, denna behandling ...

— Se der! — afbröt han och pekade ned åt borggården; — se der riddaren af de nattliga äfventyren.

Cecilia uppgaf ett rop af smärftfull bestörtning.— Haus klättring var halsbrytande, — fortfor Erik; — det skall han på Örbyhus till fullo blifva varse.

Den arma prinsessan såg gref Johan, belagd ined fjetttrar, lyftas upp på en dålig häst och under stark bevakning föras ifrån slottet.

Vid denna syn var Cecilias mod nära att svigta; men hon hemtade sig åter.

— Jag besvär dig, Erik, — sade hon, — återkalla denna grymma befallning, inställ detta nesliga tåg, och glöm icke att skymfen faller tillbaka på dig sjelf.

Hon tryckte brödrens händer; men han lyssnade ej till hennes böner.

Och det var till Örbyhus han sände den olycklige, sin systers älskare, till samma fängelse der han sjelf, inom ett par tiotal derefter, emottog döden i den dryck hans egen broder räckte honom.

— Se der! — sade Erik och vände åter Cecilia åt fönstret. — Der går ett ilbud till konungen med min egenhändig berättelse om hvad sig här tilldragit under den förflutna natten.

Cecilia blickade ut och såg en ryttare bestiga en eldig häst, som hållits tillreds åt honom.

— Ah, det blir en dödsstöt i jnin fars hjer-ta! — ropade hon och gjorde en häftig rörelse. för att öppna fönstret och återkalla ilbudet. Men Erik höll henne tillhaka.

Den styrka, som den unga prinsessan hittills visat, var nu bruten. Hon föll på sina knän för brodern och lyfte upp sina händer emot honom. Hennes hjerta klappade högt, af utsäglig ångest, och tårar runno på de bleknade kinderna.

Det var den Ömma och ångerfulla dottern som bad om försköning för sin gamle fader.

Erik gjorde en vägrande åtbörd med handen och vände sig bort.

— Nåd! nåd! — sade Cecilia, med en ton som bort tränga till hans hjerta, och sträckte sina händer efter honom, för att fatta i hans kläder och qvarhålla honom. Men han aflägs-nade sig hastigt och lemnade henne ensam i knäböjande ställning.

Att berätta följderna af detta prins Eriks öfverilade och grymma beteende vore en lång och sorglig historia. Endast det må anföras, att Johan af Ostfriesland hade åtta månader försmäktat i fängelse, då han ändtligen, på be-medling af sin moder och några med henne besägtade hof, blef frigifven, sedan han, såsomv. Dalin berättar, »gifvit sin urTejcl eller försäkran om sin och prinsessans oskyldighet».

Det hände flere Sr derefter att Cecilia kom till Emden, på besök hos sin syster Katarina. Beundrande riddare omgåfvo den ännu sköna prinsessan; men förgäfves spejade hon efter gref Johan, som likväl, efter hvad man sagt henne, skulle vistas vid sin broders hof. Han, fordom så glad och lefnadslustig, flydde nu mera alla unga qvinnor. Hela den tid Cecilia uppehöll sig i Emden, lemnade han icke sin undangömda fristad, sålunda besannande det gamla ordspråket:

»brändt barn skyr för elden».

LITEN KARIN.

Det var i början af Erik XIV:s regering, en af dessa vackra sommarmorgnar, då äfven staden känner en fläkt af friskhet och emellan de täta husraderna skådar himmelen ren och vänlig, liksom om små englar sutte deruppe och blickade ned med klarblå småleende ögon. De fattige krypa då fram ur sina mörka kyffen och samla sig vid solväggen, dessa arma väsenden som äro så bleka och likfärgade, liksom de växter äro, hvilka lefva i saknad af den rena luften och den varma solen.

Morgonen var redan långt framskriden och Stortorget i Stockholm låg solbelyst, en rörlig tafla af hvimlande menniskor. Folk af alla klasser visade sig här: än en manhaftig krigare i sin tunga rustning, än en fin hofman, fladdrande och lätt som en fjäril i sin brokiga klädebonad. Här kom en gammal rådmän som be-gaf sig till rådhuset, och åt hvilken den fotsida rocken och den långsamma gången gafvo ett allvarsamt och aktningsbjudande utseende; der kom en handtverkare med sitt verktyg underarmen och med det styfva förskinnat klappande mot de brådska benen; och här åter trip-pade den beställsamma matronan med nyckelknippan vid sidan och penningpungen i handen, för att göra sin handel för dagens behof, af grönsaker och andra varor som höllos tillhanda på torget.

Äfven några af stadens unga flickor trädde fram från de tränga gatorna, kanske för att lustvandra i solskenet, eller

kanske ock för att förse sig med bärfrukter och blommor. I sed-nare fallet hade de att välja ibland allt hvad årstiden egde friskt och vackert, ibland allt hvad den tidens trädgårdsodling kunde erbjuda dem; ty vid rådhuset satt en hop försäljerskor vid sina frukt- och blomsterkorgar, till en brokig garnering för den gamla götiska byggnaden.

Ibland dem som gingo raden framåt, der de läskande bären och de doftande blommorna såldes, stannade mången framför en ung flicka som satt der vid sin blomsterkorg; ty man stannar gerna för att betrakta det som är vackert. Det var blomstergudinnan sjelf, försäkrade mången ungersven, som der fördröjt sig och betraktat den unga flickan med de guldgula lockarna och de himmelsblå ögonen,¹ med de purprade läpparna, och det förtjusande små-leendet, som stundom lyste upp det ädla tankfulla ansigtet.

Denna flicka, som beundrades så mycket, var en af dessa naturens gunstlingar hvilka den hulda allmodern så rikt begåfvar, på hvilka hon trycker skönhetens stämpel och sedan småler vid betraktandet af sitt eget verk.

Så omedveten af sina behag och så blygsam som det egnar en fjortonårig mö, satt hon der midt ibland en mängd af beundrare och tycktes ej hafva sinne för något annat än sina blommor, dem hon ordnade i buketter. Det var stundom endast nycken eller slumpen som bestämde blommornas plats, liksom om hon öf-verlemnade sig åt eo tanklös lek. Men stundom såg man henne välja och betrakta, förkasta och antaga den ena blomman efter den andra, tills de efter mycken fundering och med mycken omsorg blifvit förenade till en så smakfull och inbjudande bukett, att den otvifvelaktigt skulle falla en kommande afnämare i smaken. Det var således icke blott en lek för henne att ordna blommorna, det var äfven hennes allvarsamma förrättning, den syssla hon hade att sköta och hvaraf hon hemtade sitt uppehälle.

Under denna sysselsättning fullo på en gång blommorna ur hennes händer, och hvad somnu ådrog sig hennes uppmärksamhet var icke köparen som stannat vid blomsterkorgen. Hon tycktes ändå hafva sinne för något annat än blommor; ty hennes öga var med en blick, på en gång glad och svärmisk, fästadt vid något föremål der borta på torget. Låtom oss se hvad det kunde vara.

En man, som tycktes ännu ej vara trettio år gammal, utmärkte sig framför alla deöfriga, som denna stund visade sig på Stortorget. Han Yar klädd i en dyrbar dräkt af fint och skiftande sammet, hvaröfver en mörk mantel med guldbräm var kastad; juveler glittrade på dolk-fästet i gördeln och på hattspännet, som fast-höll de vickande fjädrarna. Men mera än den rika dräkten utmärkte honom hans höga växt, vackra anletsdrag och stolta håilning.

Han kom långsamt gående öfver torget, hvarest alla vördnadsfullt lemnade plats för honom.

Om der tilläfventyrs funnits en främling, som ej på något annat hade igenkänt denne man, hade han endast bort betrakta den hop af drabanter, som i gula läderkyller och med blanka hillebarder följde honom på något af-stånd, och han skulle deraf blifvit upplyst, att den ädla gestalten var konung Erik sjelf, somsällan utan denna livvakt visade sig ute bland sitt trogna folk.

Konungen blickade uppmärksamt omkring sig och hade en vänlig helsning nästan åt alla. Mötte han någon af det vackra könet, nickade han skälmaktigt — ty han var, såsom det heter om honom i en gammal uppsats, »katiger med fruntimren». Det fryntliga uttrycket i hans ansigte fördystrades hastigt, ty han såg en bugande junker, en telning af landets herrsklystna adel, och han besvarade endast flyktigt hans tvungna vördnadsbetygelse; men åt det lägre folket, åt bondgubben, som stod med hatten i hand vid sitt sädeslass, åt gumman, som neg midt ibland sina qvastar, nickade han med ett hjertligt »Guds fred, go' vänner!» och beledsagade denna helsning med en och annan fråga om tillståndet i deras hembygder. Junkern, som nyss hade gjort den djupa bugningen, mötte en af sina likar, som icke varit mindre höf-visk i sin helsning, men blifvit lika obemärkt. De vexlade en betydelsefull blick med hvarandra, mumlade »hvilken bondekonung!» och gingo sina Tärde.

Konungen, som slutligen skulle gå förbi rådhuset, stannade hastigt. Tvänne ögonpar mötte hvarandra; det ena slogs genast ned och delånga ögonhåren bredde en liten skugga öfver en rodnande kind; det andra deremot förblef öppet och förrådde en sällsam förvåning. Det förra ögonparet var blomsterflickans, det andra var konung Eriks. Han dröjde en minut att betrakta henne; deretter gick han ett par steg närmare, lutade sig ned och tog upp

en bukett ur korgen.

— Ah, så friska och vackra blommor, mitt barn! — sade han i mild och smekande ton.

Men det var flickans ansigte han betraktade; på blommorna såg han icke.

— Nej, nej, — sade den unga flickan, i det hon ifrigt, liksom om ett misstag blifvit begånget, tog en annan bukett och räckte honom. —* Se här äro konungens blommor, — tillade hon med en knappt hörbar hviskning.

Konung Erik smålog och utbytte buketterna.

— Du har således redan tänkt på mig, och du gifver mig röda och hvita rosor ... Tack, mitt barn! ... Ah, det är minsann icke alltid jag finner blommor på min väg, tillade han liksom för sig sjelf och satte buketten i gördeln.— Sitter du alla dagar här på torget? — frågade han.

— Ja, herr konung, alla dagar.

— Jag skall då icke glömma att hvarje morgon låta hemta min blomsterbukett, — sadehan nickande och tog några steg för att gå, men stannade åter..

— Hon bör icke sitta här och vissna bort med blommorna i sin korg, — sade han för sig sjelf och vände sig derefter åter till henne.

— Hvad heter du, mitt barn? — frågade han.

— Karin, — svarade hon.

— Vill du komma till hofvet, Karin? — frågade han åter.

Den unga flickan såg på honom undersamt och visste icke hvad hon skulle svara.

— Hardu hört visan om liten Karin, somtjente på unga kungens gård? — fortfor han skämtsamt; — du kanske sjunger också? Men, allvarsamt, mitt barn, jag tycker om dig; duskall, om du önskar det, få bli hoftärna hos min syster Elisabeth. Frukta intet, gif mig din hand och följ mig; jag skall sörja för din framtid.

Konung Erik fattade Karins hand, som darrade i hans, och till största förvåning för alla, som voro vittnen härtill, förde han den vackra, men tarfligt klädda Hickan till slottet.

Han hade nämnt folkvisan om liten Karin, troligen utan att tänka på det sorgliga slutet i denna visa; och han hade strax derefter tillagt: »jag skall sörja för din framtid».Och de satte liten Karin I spikctunnan in ; så sjunges i nämnda folkqvade.

Hvilken lysande lott deremot tillföll icke denna liten Karin! Hon blef krönt till Sveriges drottning; ... men der var äfven taggar i kronan.

Ibland de drabanter, som vid detta tillfälle följde efter konungen, befann sig en yngling vid namnet Max eller Maximilian. Det låg något dystert och svårmodigt i hans uttryck, då han blickade omkring sig, för att se hvad det var som sysselsatte konungen. Men knappt hade han upptäckt detta, än det dystra anletet ljusnade och blicken blef mildare och gladare; han tycktes dela sin herres beundran för Karin och skulle gerna, liksom han, emottagit en blomma af henne.

Det var icke första gången denne ungersven såg lilla Karin: han hade ofta hos hennes far, hvilken liksom han sjelf var kunglig drabant, varit i den vackra Hickans sällskap och fattat tillgifvenhet för henne. Det hade hittills endast väckt hans stolthet, då han såg huru alla beundrade henne, och huru hon icke erfor något menligt intryck deraf, utan för blef iika blygsamoch god, såsom det egnar ett rent barnasinne. I början gladde det honom äfven, att Karin fastade konungens uppmärksamhet; det gladde honom så. mycket mera som han ett ögonblick hoppades, att hennes blick snart skulle halka förbi majestätet och sedan hvila på honom, den unga drabanten, hvars hjerta hennes milda och vackra ögon redan gjort brinnande af kärlek. Solen sitter så högt och bländar det öga som blickar dit upp; men elden på den låga härden, den lyser också, man upptänder den sjelf och fröjdar sig sedan åt dess vänliga låga.

Men Max hade misstagit sig. Liten Karin bemärkte honom icke. Bländad af konungen, nedslog hon ögat, men hon upplyfte det likväl åter på honom, och endast på honom. Allt annat såg hon icke. Drabanten blef nu dyster i hågen. Han fann hvilken tjuvningsförmåga konung Erik öfvade på henne och hon på honom, denne konung som såväl förstod sig på fagra anleten. Han såg det och önskade sig långt derifrån. Men den farlige rivalen vänder sig bort för att gå; Max andas åter, faran var öfver-stånden, det var endast en kunglig nyck, ofta lika flyktig som qvinnouycken. Fåfånga förhoppning! Snart stannar konungen ånyo och öfverlägger med sig sjelf; derpå vänder han till-baka till lilla Kario och för henne med sig, såsom ett lätt byte, hvilket tillhörde honom. Det var liksom en hård hand hade gripit om ynglingens hjerta. Smärtan gick djupt; det arma hjertat var nära förkrossadt.

Konung Erik öfverlemnade, enligt sitt löfte, den vackra blomsterflickan åt prinsessan Elisabeth, som med välvilja mottog henne och sörjde för dennes uppfostran. Karin var tacksam för den omsorg och huldhet, somegnades henne, och steg högt i ynnest hos prinsessan, som odla* de hennes goda anlag, och lät henne erhålla samma undervisning, som om hon varit en ädelboren jungfru.

Någon tid förgick, och den unge drabanten, ehuru mycket han spejade på konung Eriks förhållande till lilla Karin, upptäckte ej något misstänkt, som kunde oroa honom. »Och för hvad skulle jag väl frukta?» sade han. »Kungen har bättre rosengårdar att gånga i, än i den fattiges hage. Väl har jag sett honom lägga ut sina giller för de sköna ... men en liten hof-tärna . . . hon är alltför ringa för majestätet.» — Så tänkte Max, och han började småningomåtervinna mod och förtröstan. Hos Karins fader såg han ofta sin unga vän, hvars tillväxt i behag och bildning han följde med stolthet. Det var glada dagar för honom, denna korta tid, icke derföre att han vunnit något djupare insteg hos Karin — ty hon egnade honom ej någon större uppmärksamhet, än åt en vän Som egde hennes aktning, eller åt en rask yngling som hennes far berömde — men det var glada dagar, derföre att han trodde sig ensam vara hennes älskare och ej såg någon farlig medtäf-lare uppträda, för att korsa hans planer.

Men detta var endast en lycklig okunnighet. Medan han i sina drömmar byggde på sin framtids lycka, denna ståtliga byggnad, sådan hvarje älskare uppför med tinnar som räcka i himmelens sky, var redan gnistan kastad till den eld, som en gång kunde förbränna i grund allt hvad han byggde. Ty kung Erik hade ej, såsom ynglingen föreställde sig, glömt bort den vackra blomsterflickan: han hade stundom återsett henne hos prinsessan Elisabeth, och hvarje nytt återseende hade väckt ett djupare intryck hos honom.

Tvänne vårar hade emellertid burit sin blom? stergård åt Karins behag. Hon var nu en fullmogen blomma, den skönaste i ringen af Elisabeths tärnor. Afven ibland hoilruntimren fannman knappast hennes like. Cecilia Wasa var kanske den enda som i yttre, men ej i inre skönhet kunde täfla med henne. Så flyktig och lättsinnig Cecilia var, så trofast och ren var Karin. Hon, som försålt så många bukett, gömde troget den bästa af alla, och blommorna deri voro ädel qvinlighet och rena seder, med ett ord, detta sköna blomstersystem som utgör det älskvärda, det heliga hos qvinnan. Så rikt begåfvad med behag och ädla egenskaper, skulle Karin ej undgått att väcka en större uppmärksamhet; men hon lefde så undandraget som vid ett hof var möjligt, med sinnet fullt af svärmeri och drömmar. Det var ej för Max hennes hjerta klappade; hjelten för hennes tankar var konungen sjelf; det var en romantisk dyrkan hon egnade honom. Allt som närmare tillhörde konung Erik blef henne kärt och dyrbart. Det fanns på slottet tvänne små flickor som synnerligen blifvit kära för Karin. De voro konungens barn med en hans fordna älskarinna, och hvilka han lät uppfostra af sin syster Cecilia, denna prinsessa som han en gång så skonslöst behandlat, men sedan alltjemt visat en utmärkt aktning, på det verl-den skulle göra detsamma. Ifrån den stund dessa barn vistades på slottet, var det Karins största nöje att besöka dera, och de små fästesig innerligt vid henne; ty de funnn snart att ingen var som så höll af dem, som Karin gjorde, och att ingen annan mötte dem med så vackra och goda ögon, då de sökte en tillflykt i sina små bekymmer, eller en deltagarinna i sina lekar.

Med de jollrande barnen vid sin sida, sjöng Karin månget rörande qvåde och drömde mången vacker dröm. Det var endast om honom hon drömde, om honom, den dyrkade konungen, hvilken hon såg kringsväfvad af genier, som slingrade blommor i hans krona. Om hennes egen bild någon gång förekom i dessa drömmar, så var hon en hevingad engel, liksom de andra, och hade en blomma i handen, liksom de, och blandade sin sång i deras. För

sina kän-

slor, så fria från jordiska begär, egde ej den unga flickan något namn; och likväl var det kärlek, men en slumrande kärlek som låg och drömde i ett rent barnahjerta. Längre varade ej denna lycka: hon såg snart i sina drömmar, huru en mörk skepnad sträckte sig upp, för att hämma hennes flygt; redan sväfvade de andra genierna i den fria rymden, men fruktlös var hennes ansträngning att följa dera.; skepnaden kom allt närmare och berörde henne slutligen; då föllo vingarne från hennes skuldror och hon nedrycktes till jorden. De bort-flyende geniernes s3ng klingade allt mattare öfver hennes hufvud, tills den slutligen dog bort i en sorglig klagan. Så drömde Karin, och hon tänkte städse oroligt på denna dröm.

Den trogne Max hade under tiden blifvit befördrad till fänrik och tyckte nu rätta tiden vara inne att göra allvar med frieriet. Karins far samtyckte mer än gerna, och för henne fanns ingen synlig anledning att vägra sin hand äten så ung och hurtig man, hvars kärlek mången hoftärna afundades henne. Hon gjorde likväl några undflykter, men de tjänade till intet; ty hvarthän hon vände, sig, fann hon alla händer arbeta för denna förening. Prinsessan Elisabeth sjelf hade knappt hört talas om frieriet, än hon begynte tänka på den utstyrsel hon ville gifva sin vackra skyddling. Den arma flickan, som insåg att allt hennes motstånd var gagnlöst, gaf sig redan fången. »Se der den mörka skepnaden», sade hon för sig sjelf. »Hvart skall jag fly? Ah, min dröm går nu i fullbordan: ving-lös står jag på jorden».

Den unge mannen besvor henne om ett svar, och ett svar måste hon gifva honom; det goda barnet kunde ej annat än visa lydnad för sin far och sin välgörarinna. Ehuru hon utbad sig »ännu trenne dagar», hade hon likväl ejlijerta att beröfva friaren all förhoppning, och han ailägsnade sig ifrån henne, redan på förhand lycklig af det jaord, som hon mer än till hälften hade lofvat honom.

Dessa trenne dagar, hvilka hon liksom af en aning hade uthedt sig, gjorde emellertid en annan vändning i Karins öde.

Det var midsommarstiden 1863. Sverige låg då, såsom det den tiden hörde till den politiska kostymen, inveckladt i ett krig med Danmark, i en blodig lejd om en lapp med trenne-kronor på, hvilken båda ville bära i hatten, och stridslyckan var omvexlande. Svenska sjöhjälten Jakob Bagge hade nämnade år vunnit en seger öfver danska flottan, och konung Erik anordnade åt honom ett segertåg. Stockholms slott var Sveriges Capitolium: det var der segraren af gammaldags tapperhet skulle göra sitt intåg.

För att betrakta denua ståt hade Karin med sina små älsklingar ställt sig vid fönstret i en korridor, som ledde från kungsgemaken till rikssalen. Här skådade hon ned på det hvimlande folket och jollrade med barnen, hvilka hon lyf-tat upp i fönstermuren. De läcka flickorna lindade stundom sina armar kring hennes hals, der hon stod midt emellan dem. Det var tre vackra hufvuden tillsammans, en ros i sin fulla fägring emellan tvänne späda knoppar, som leende och skära slöto sig intill henne.

På engång, liksom de blifvit träffade af en elektrisk stöt, gick en ögonblicklig skakning genom den vackra gruppen, och de små flickorna slöto sig närmare till det kära stödet. Ett styckeskott, hvarpå de ej varit beredda, hade nämligen låtit höra sig, och nu följde det ena skottet efter det andra, hvarvid fönsterrutorna skallrade. Ryktet har många munnar, man kunde säga detsamma om tornet Tre Kronor, som reste sin väldiga massa högt öfver den gamla konungaborgen. Det var rikligen försedt med kanoner: der satt i muren den ena jernmunnen intill den andra, och alla dessa hade nu börjat tala ett språk, som genljöd vidt omkring och förkunnade för den nyfikna staden, att segertåget, hvarpå man väntat allt ifrån morgonen, nu äntligen satt sig i gång och var i annalkande till slottet.

Medan Karin och hennes små vänner hade så mycket att se på derute, hvarest en otalig folkmassa trängdes om de bästa platserna, blef> hast deras uppmärksamhet fästad vid andra föremål.

Långt bort i korridoren öppnades en dörr och tunga steg ljödo på stengolfvet. Konungens drabanter tågade fram med sina hillebarder och ställde sig på ömse sidor om ingången till rikssalen. Derefter kom ceremonimästaren med sin staf, konungens småsvenner eller pager, kammarherrar och andra tjänstemän i hans hofstat, alla utstyrda

i full ornat, och slutligen konungen sjelf i mantel och krona och med spiran i hand. Sålunda klädd i sin konungsliga skrud skulle han begifva sig till tronen, för att emot-taga den firade segervinnaren. Konung Erik var den Jupiter, inför hvilken triumfatorn skulle „nedliigga sina segerbyten.

Oaktadt allt det majestät och all den stränga värdighet, som Erik XIV vid detta tillfälle borde bibehålla, stannade han hastigt och var nära att genom ett utrop gifva sin öfverraskning och beundran tillkänna, då han blef varse den vackra synen i fönstersmygen.

Medan barnen i sin menlösa glädje sträckte armarna mot konungen, böjde sig Karin djupt för honom med rodnande kinder och nedslagna ögon. Denna intagande grupp var ju en för-

9verkligad dröm, sådan Karin plägade drömma — det var trenne genier som ville fläta blommor i konungens krona.

Ett ögonblick blef konung Erik stående stilla, med blicken fastad på Karin, och då hon upplyfte sitt hufvud och flyktigt vågade betrakta honom, nickade han vänligt till henne; liksom han endast väntat på denna hennes rörelse, då hon likt en blomma på böjlig stängel åter reste sig upp, fortsatte han nu sin gång till rikssalen. Men under vägen vände han sig om och nickade flere gånger åt fönstret. Var denna helsniug ämnad åt hoftäman eller åt barnen? Derom voro delade meningar ibland hof-männen. Ingen visste så bestämdt hvilketdera var det rätta, som Max, hvilken uppmärksamt följt denna tilldragelse. Kärleken är icke alltid blind; den är emellanåt alltför skarpsynt i sina iakttagelser, och alltför fin i sin slutkonst, hvilket också nu hände den förälskade drabanten. Han såg konungens nick, som upprepades och återupprepades, han såg äfven den förvirring, som Karin dervid visade, och han gaf genast en betydelse deråt, som hastigt jagade blodet till hans kinder och åter tillbaka till det hjerta, hvori svartsjukan ånyo hade gjutit sitt gift. Karin följde med blicken oafslåtligt konungen ända tills han försvann inom rikssalen; då först blef hon varse, huru derborta vid dörrn tvän-ne brinnande ögon borrhade sina blickar i henne. Liksom träflad på en orätt väg, vände hon sig genast, förlägen och ångerfull, bort ifrån den vaksamme älskaren.

En hastig förändring hade föregått hos den unga flickan, slumraren i hennes hjerta hade vaknat, och hon visste nu att hon älskade konungen, först nu då hon skulle gifva sin hand åt friaren som stod derborta med de brinnande ögonen. Afven han hade upptäckt hvad som föregått hos Karin; det var derföre som han betraktat henne med denna djupa smärta, med dessa stränga förebråelser, och icke, såsom förr, med den ömma och bedjande blicken. Om han det oaktadt fordrade fullbordan af hennes löfte, han som gifvit henne sitt goda och redliga hjerta, då skulle hon ju möta trohet med bedrägeri, sanning med lögn; hon skulle gifva honom sin hand, men-icke sin kärlek. Karin kände att hon icke kunde göra sig skyldig till detta handlingssätt; men äfven då skulle hon stå skuldbelastad inför honom — hon hade ju då svikit de förhoppningar hon ingifvit honom.

¶Försänkt i dessa betraktelser, som så qual-fullt sysselsatte hennes tankar, hade Karin ej gifvit akt på alla de frågor som de små flickorna ställt till henne, eller på alla de utrop af glädje och förvåning som undfallit dem vid allt det vackra de sägo derute, det ena mer un-dransvärdt än det andra.

Hela den lysande afdelningen af segertåget hade redan dragit in genom slottsporten. Der hade kommit triumfatorn sjelf i sitt stålblanka harness och i sin gyllene halsked; der hade kommit de öfrige höfdingarne och riddarne i nya praktfulla rustningar; der hade man burit fram alla de fanor och andra segerbyten som blifvit eröfrade i striden; der hade folket upphöjt skallande lefverop och kastat blommor på de segersälla hjeltarne; men allt detta hade gått förbi Karins ögon endast såsom dunkla bilder sedda genom en dimma. Men nu började de små flickorna öfverljudd skratta, och det ville ej taga någon ända på deras klingande munterhet; de slingrade sina armar allt hårdare om sin väninna, ryckte i henne och ropade:

— Men se då, lilla Karin, se på Herkules, huru rolig han är i sin röda tröja; se hur han spelar! Se, nu stannar han på ett ben och sprattlar med det andra, så att bjellrorna påskospetsen må klinga dess bättre! Se, nu går han igen och vrider hufvudet omkring! Ser du då icke, lilla Karin, hur lustig han är! Skall du då icke skratta, liksom vil

— Jo, det är mycket roligt, — sade ändt-ligen Karin, som icke kunde undgå att draga på munnen till ett flyktigt

liije åt konung Eriks hofnarr, som älven fått en roll att utföra i det ståtliga triumftåget. Han hade blifvit utsedd till spelman i spetsen för de danska fångarne, och han förde sin stråke med en sådan egen virtuositet, att de bifallsyttringar, som dervid väcktes hos den förtjusta hopen, nästan förtogo gnället af hans spruckna fiol.

Nu kom det långa tåget af fångarne, sexhundra till antalet, parvis fjettrade vid hvarandra och med rakade hufvuden, företrädta af deras befäl, likaledes med bundna händer. — Nyss hade man sett Jakob Bagge, den svenske amiralen, segervinnaren, den lycklige triumfa-torn, tåga fram uppfylld af fröjd och stolthet; nu kom Brockenhausen, den danske amiralen, den öfvervunne, den olycklige fången, med blottadt hufvud, nedböjd under denna skymfliga behandling. Der kom äfven höfdingen Otto Krumpe som redan i Kristierns dagar hade anført danska hären, nu en bräcklig gubbe, likanesligt behandlad som den förre. Att de äfven voro tappre hjeltar, derpå tänkte man icke, sedan krigslyckan öfvergifvit dem. Hvarföre hade de icke hållit henne qvar, de dårarnel... Det var derföre icke mer än rätt och billigt att de lemnades till ett skådespel åt hopen, som med hånliga utlåtelse följde dem ända tills de' försvunno inom borgen.

Vid denna upprörande anblick sprungo tårarne fram i Karins ögon, och hon vände sig bort med bedröfvelse.

— Kom, mina små vänner, — sade hon till barnen; — låt oss gå! Här finnes ej något roligt mer, ej något vackert mer ...

— Men mycket vackert ha vi ändå sett i dag, . — sade Virginia, den äldre af flickorna.

— Och mycket roligt också, — tillade den yngre, Constantia.

— Men du gråter, tror jag, — återtog den förre; — hvarföre så, lilla Karin?

— Du fårej vara ledsen, — sade den andra. — Vet du hvad som var det vackraste af allt?

Karin skakade på hufvudet.

— Jo, kungens hufvudbonad, vet jag, — upplyste Constantia.

— Kungakronan, du! — tillade Virginia. — Ah så vackert! 1 Guld och ädla stenar! — Och om du vill bli glad igen, — sade åter den yngsta flickan, — skall jag be kungen att han också ger dig en krona.

— Ja, lika vacker, skall du se, — tillade Virginia. — Men då skall du också bli riktigt glad igen; och då skall du spela för oss, och sjunga Tider för oss, och dansa med oss!

— Ja, hela qvällen! — sade Constantia.

Och de båda flickorna, som härunder öfver-

hopat Karin med sina smekningar, fattade henne en vid hvardera handen och drogo henne med sig, medan de under vägen fortsatte sitt glada joller.

På aftonen efter slutade högtidligheter hade konungen dragit sig tillbaka i ett af de inre gemakerna och kastat sig i en karmstol, der han satt med hufvudet lutadt öfver de korslagda armarna. Det var ej regeringsfrågor som sysselsatte honom, ej stora planer som rörde rike och folk; det var en öm fråga som rörde hans eget hjerta. Ett leende spela- -de kring hans mun, der framstod en kär bild i hans tankar.

— Väl har jag någongång, — tänkte han — under dessa oroliga regeringsår återsett den vackra flickan, och hon har alltid behagat mig såsom en leende morgon, som förfagar en mörk eller stormfull natt . . . När hon någon gång, ehuru blygt och Törstulet, äfven betraktat mig, var det liksom jag sett en skymt af det klara blå deruppe, der stjernorna hvälfva våra öden. Mera ren och mera blå är icke den himmelen än dessa ögons himlar ... Men så vacker som i dag har jag aldrig sett henne, och aldrig såsom nu funnit hvilken underbar förening der är af barn, qvinna och engel i den väna gestalten! ... Finnes väl i mitt rike en »välbyrdig» jungfru som är skönare än denna »vanbyrdiga»? ... Ack, j högmådige dårar, som funnit upp dessa löjlige epiteter ... Och efter dessa fördomar skall äfven den kloke foga sig, ehuru han i mjugg skrattar deråt, och den mäktige skall böja nacken under dylika fjettrar! Men skulle jag då ej kunna förödmjuka min adel att kröka rygg för denna flicka; skulle jag ej kunna

upphöja henne till prinsessa; ligger det ej i min makt att kunna uttala detta varde 1 ... Nej, nej, jag får icke; min drottning skall vara född i purpur.

Erik steg upp, gick några slag öfver golfvet och skrattade för sig sjelf.

— I purpur? — upprepade han. — Ar detväl alltid det stora och ädla, det sköna och goda, som uppfödes der! Det är ofta ett djef-vulskt yngel, ofta en hjernlös docka som slumpen låter draga purpurkhorteln, och verldeti faller ned och tillber som vore det en gud ... Hopen dyrkar alltid det yttre skenet ... Men hvem är väl den verkliga purpurfödde, den som ensam ibland millioner är värd att regera Öfver dem? Om alltid Gud, för hvilken allt är kunnigt, ville med sitt finger utpeka det, liksom han gjorde det med min store fader ... Ah min Gud, jag ödmjucar mig inför din tron ... Kan jag väl förtrösta deruppå att du sjelf satte kronan på mitt hufvud, derom lika förvissad som jag är, att du sjelf gjorde till konung foster-landsräddaren Gustaf Wasa!... Der står istjer-norna en man som sträcker sin hand efter denna krona. Är det han som är den rätte konungen I ... Jag som ville lyfta en annan upp till min höghet, måne jag sjelf står fast och säker ... Ah, denna tanke kommer då ständigt åter ... mitt hufvud svindlar ...,

Erik stödde sig emot stolskarmen och stod länge tyst och grubblande. Men de dystra tan-kanne flydde omsider; Karins bild trädde åter lram, som en varm solstråle, skingrande dim-

morna.— Hvem vet, — fortsatte han åter, — om icke Karin just är en sann drottning! Huru mycket upphöjdt, ädelt och godt har ej Elisabeth berättat mig om henne! När jag förenar detta allt med hvad mitt hjerta erfar, så upprepar jag åter: hvarföre är icke denna flicka en född prinsessa? ... Men älskar jag henne då verkligen, eller förvillas jag blott af mina sinnen? ... Tiden må utvisa det.

Konung Erik reste sig upp och gick till ett bord, der han öppnade ett dyrbart juvelskrin och tog fram ett par miniatyr-porträtter. Sedan han betraktat dem en stund, lade han dem vårdslöst tillbaka.

— Nej, nej, ingen är så vacker som hon! Jag söker mig en gemål i fjerran land, och här i min egen borg finnes hon kanske. Jag är som mannen i fabeln, som drager ut vida omkring i verlden, för att söka lyckan, och finner henne slutligen vid egen härd. Lilla Karin min drottning! ... Nej, det vore likväl dåraktigt.

Konungen gick några hvarf omkring rummet, men stannade hastigt, liksom den som på en gång åter erinrar sig något som han förgätit.

— Hvad var det väl, — frågade han sig sjelf, — som Elisabeth nämnde i går? ... Atten af hennes tärnor skulle träda i brudstol; jo, hon sade det ... ah, är det skön Karin, så, vid min krona, brådskar det ej! Och sättet, huru detta bäst skall förekommas, blef mig i dag an-visadt genom en uppenbarelse, jag tror fråu himmelen sjelf. Jag ser ännu, huru förtroligt och innerligt mina barn, de små Ghariterna, slöto sig till henne, såsom till en äldre syster, såsom till en mor! Ja, ordet är ju funnet: lilla Karin mina barns mor! Så skall det vara, Karin skall uppfostra mina små döttrar! Annu i dag skall jag af Elisabeth och Cecilia fordra tillbaka de trenne barn jag anförtrorde dem-Det ligger en ljuf föreställning deri att så nära förena allt det skönaste, det rwaste, det heligaste, som på slottet finnes ... De äro ju mina barn alla trel De äro min familj ... Jagskall då som den sämste af mina undersåter ega en huslig krets, der jag vill glömma allt stort och allt litet i verlden, der jag endast skall älska och vara lycklig. Då, om någonsin, skall ordspråket bli sant: lycklig som en kung!

På konung Eriks beslut angående Karin följde en snar verkställighet.Dä Max på den utsatta dagen infann sig i tärnornas rum hos prinsessan Elisabeth, träffade han icke den han sökte. Karin hade redan fått sina egna rum på slottet och inträdt i sin befattning såsom uppfostrarinna af de båda konungabarnen. Noga bekant med alla vägar inom borgen, stod den otålige drabanten snart utanför Karins dörr, och hade redan beredt sig till en klappning, då en hand föll tung på hans axel. Han vände sig om och mötte en skarp blick, och en befallande röst som sade:

— Min vän, det hastar ju ej med ditt frieri. Min här vid norska gränsen behöfver tappert folk; jag har lust att skicka dig dit. Du kommer säkert att utmärka dig, du skall derföre ock blifva befordrad, och sedan ...

Konungen fullbordade ej meningen; han hade nu öppnat den dörr, på hvilken Max velat klappa, och nickade åt

drabanten med en hastigt påkommen vänlighet, hvarpå dörrn föll igen efter honom.

Den snöpligt affärdrade friaren drog sig tillbaka med en känsla snarlik den, som ett barn torde erfara, då det sträckt handen efter ett glas med en berusande dryck, men fadren säger: »vänta, min son, tills du blifver stor», och dervid tömmer sjelf den dryck, som barnet eftersträfvat.sos

D3 Max gick genom korridoren, mötte han en hoftärna, som såg så godt, så vänligt, så tröstbjudande på honom; men han fortsatte sin gång till drabantsalen och märkte henne icke. Sålunda går mången olycklig och ser icke den tröst som erbjudes honom. Han vänder sig endast åt ett håll, likt soldyrkaren, som vänder sig blott åt öster då han beder. Men i de andra väderstrecken finnas ju äfven solportar till himmelen.

Vid stranden af Gråmunkeholm, såsom Riddareholmen ännu på'den tiden benämndes, låg en vacker slup, hvars akterspegel var prydd med tre gyllene kronor på blå botten, och der den blågula Ilaggen hängde ned ifrån sin stång med tungorna i vattnet. Vid sina åror sutto tolf hvitklädda roddare med blå fladdrande band i de blanka hattarna. Tvänne småsvenner voro sysselsatta att, hvad beqvämligheter angick, göra allting klart i denna ståtliga farkost, som tycktes vänta på förnämliga gäster, hvartill man äfven kunde sluta af de yppiga dynor, klädda med purpursammet, som de lade på bänkarne, der de äfven ställde en luta och en korg med svalkande frukter.Sedan småsvennerne slutat sina bestyr och den ene af dem med mycken belåtenhet tagit det hela i ögonsigte, lade han begge sina händer på kamratens axlar och tittade honom skålmaktigt i ansigtet. Derpå började han sjunga med dämpad röst:

Oeh konungen frågade småsvennerna så:

Och hvem Sr det som så uppå guldharpan slår?

För ekar och lindar i lunden och det gröna.

Oeh hör du. stolts Karin lill', qväd visan för mig!

Min rödaste guldkrona den vill jag gifva dig.

För ekar och lindar i lunden och det gröna.

Det bitr muntert i dag, — sade han, — konungen är glad och lustig, vädret är herrligt, och stolts jungfrun fager som en ros.

— På kungalynnet, väderleken och en fager ilicka är foga att lita, — inföll den andre, som var i en vemodig stämning.

— Medgifves, min vän! Men alltsammans är ändå bra här i verlden, när man tager det som sig bör. Kungen var väl icke så lustig af sig här om dagen, då han lät sätta mig i kurran, en hel natt på vatten och bröd; men der fann jag en som allrakäraste fristad för att hviia och filosofera. Väderleken är ostadig, det är sant; men sedan jorden fått det regnhon behöfver och kanske äfven något tili öfver-lopps, så lyser solen igen, liksom hofmästarens ansigte skiner, när han druckit sin trtumma, den hedersmannen; och hvad flickor vidkommer, så ...

Och han började åter sjunga:

Nog känner jag en den fagraste by

Och femton stolta mftjor bo deruti.

För ekar och lindar i lunden och det gröna.

— Men, — invände den vemodsfulle, — det är icke allom gifvet att kunna fladdra från den ena till den andra bland femton möjor. Se der, — tillade han hastigt, — är en som tänker lika som jag.

— Hvar?

— På skutan darborta, der seglen äro hissade efter regnet i natt.

— Vid bommen, menar du? Jaså, det der gamla skråfvet, som tycks förskrifva sig ifrån Erik Väderhatts tider.

— Ja, ser du honom?

— Hvem? Ar det Jerker skeppare som står och kikar på torntuppen?

— Ahnej. Vänta bara, så visar han sig nog.

—• Ah, jag ser! Drabantfänriken Max!

— Du ser honom således.— Ja, han .som går i gul rock, och äfven i gult ansigte på den sednare tiden. Men hvad kan han väl göra bakom seglet?

— Åh, just ingenting; han står endast på utkik, det är alltsammans.

— Aha, jag förstår! Hvilka dåraktiga griller hos den stackars mannen!

— För en flyktig tärnas skull, menar du. Men fler än han ...

— Hvad säger du? — afbröt den lättsinnige med en komisk min af deltagande. — Ha äfven dina unga år gjort en dylik erfarenhet? Det vore illa. Nej, gör du som jag. Femton stolta möjor... började han sjunga, men tystnade hastigt. — Husch! — ropade han; — låt oss fly som ett par skator från ett plommonträd; se, der kommer örtagårdsmästaren sjelf, midt ibland rosor och liljor.

De begge småsvennerne eller pagerne hoppade med snabba fötter öfver roddarbänkarne och intogo sina platser i förn af slupen.

Orsaken till denna hastiga flykt var den, att alla de förnämliga gäster, hvilka de väntat, nu kommo ned för den sluttande stranden. Man såg först och främst konung Erik i blå sam-metsdrägt med guldsömmar och hvita siden-puffar, en mörk barett med hvita vajande fjä-drar, en bred halskrage omgifven med fina spetsar, hvita benkläder som sutto spända öfver den välformade vaden, skor med glittrande spännen, med ett ord, i en vacker dragt som han visste att bära med utmärkt behag. Vid hans högra sida gick prinsessan Elisabeth, något stel i sin guldstickade klädning, men med ett godt och välvilligt uttryck i de ljusa och ädla anletsdra-gen. Vid hans venstra sida gick lilla Karin, den smärta blåögda flickan. Under hennes silf-verpnydda klädningsgarnering framtittade skälmaktigt de fina skospetsarne och förrådde ett par danslystna fötter. Hon var glad och leende som den vackra sommardagen. Hon var ännu föga bekant med sorgen.

Karin var nu upphöjd till en dams värdighet; och den artighet, som konung Erik visade henne, var för alla dem, hvilka ej ville tänka något annat, endast ett öppet erkännande af dens värde, åt hvilken hans syster Elisabeth skänkt sin vänskap, och hvilken hon mera bemött som ett sällskap än som en tjenarinna. Och hvarföre kunde ej äfven konungens artighet vara ett uttryck af den ynnest han egnade den, i hvars vård han lemnat sina döttrar; ty att de små flickorna, som vistades på slottet, -voro konung Eriks barn, var just ej någonsynnerlig hemlighet hvarken för hofvet eller staden.

Ehuru blygsam som den förra blomster-säljerskan, förrådde ej Karin i sitt väsende en lägre härkomst, och den med personerna obekante skulle icke så lätt kunnat säga hvilken-dera af de båda fruntimren, som gingo vid konungens sida, var konungadottern och hvilken-dera som var den nyss upphöjda hofvärnan. Adeln är medfödd; ädelheteu är det äfven, om ock adelskapet icke alltid följer med.

Konungen var upprymd, glädjen strålade i hans ögon och der låg en frisk färg på hans kinder. Han talade med sitt sällskap i den älskvärda ton, som i glada ögonblick utmärkte honom; och ehuru djupt intagen han var af den som gick hans hjerta närmast, glömde han likväl ej bort de öfriga som deltog i hans lustfärd. Han vände sig stundom om med några artiga ord till prinsessan Cecilia, som följde efter honom jemte några herrar och fruntimmer, och han nickade till dem alla, liksom han ville uppmana dem att vara lika glada och lyckliga som han sjelf.

Medan konung Erik sälunda sökte göra alla förnöjda och glada, stod ej långt borta, såsom vi förnummit af 6måsvennernes samtal, en per-son som erfor allt annat än glädje och förnöjsamhet.

Alldeles dold bakom seglet, var det endast med det ena ögat som Max vågade betrakta hvad sig tilldrog; men detta ena öga såg likväl allt för mycket. Bättre för honom hade varit om han blundat eller ock, såsom Jerker

skeppare nyss gjorde, tittat upp till tuppen på tornspiran af gråmunkarnes gamla kyrka. Att taga ned denna, huru högt han också satt deruppe i luften och yfdes med sina granna fjädrar, skulle varit lättare än att rycka liten Karin ur konungens armar. Ty Max fick nu betrakta huru konung Erik tog den älskade flickan i sin famn och lyfte henne ombord; han fick äfven bevittna huru han satte sig vid hennes sida, fattade sin luta och med blickarne fastade på henne knäppte några smäktande ackorder.

Sällskapet intog emellertid sina platser, en nyfiken folkhop på stranden hviftade med hattarna, slupen sköt ut ifrån bryggan, årorna lyftes och sänktes i sin jemna och snabba rörelse, med de vätta årbladen glänsande i solen.

De lustfärdande voro redan långt ute på Mälarefjärden, men ännu stod Max och stirrade efter dem och lyssnade till de bortdöende ljuden af deras glada röster, och till tonerna af konungens luta, hvilka ännu hördes dallra öfver den blanka vattenytan. Slutligen vände han sig om och gick bort till Jerker skeppare, som först stått och gapat på torntuppen, sedan på konungen, och som nu äfven gapade på Max, med samma godmodiga blick som han egnat de andra. Drabanten vexlade några ord med honom, tog upp en lätt penningpung från gördeln, skepparen räckte fram sin grofva näfve, och snart låg der ett silfverstycke och glänste i den mörka handen. Max hade hoppat i jullen som tillhörde skutan, hade gjort loss och var redan ett godt stycke väg ute i sjön, i samma riktning som den kungliga slupen; men ännu stod den beskedlige Jerker och betraktade silf-verpenningen, innan han ändtligen stoppade den i en skinnpung, strök sig med handen öfver den törstiga munnen, luffade i land och begaf sig upp åt staden, hvilken, då liksom nu, alltid vetat både att tända och släcka människors törst och lystnad.

Konung Eriks lustslup fortsatte emellertid sin färd, och hvarthän man kom intill de vackra stränderna, mötte alltid något nytt, som konungen tillställt för att öfverraska och roa sitt sällskap. På den kala klippan der uppe var ett regementsspel församladt, och en marsch spel-tes upp som genljöd vidt omkring ibland sko* gar och berg. Slupen aflägsnade sig, den kri-' giska musiken tystnade, och derinne på den gröna vallen, mellan hängbjörkarne, voro idylliska lekar i full gång. Der visade sig herdar och herdinnor, fauner och nymfer, och alla sjöngo och svängde om i munter dans.

Härifrån kom man till ett sund emellan tvänne nära liggande holmar; en äreport var upprest emellan dem, ett doftande hvalf sam-manflätadt af blommor och löf. Sällskapet stannade här i skuggan, och man behöfde blott räcka upp handen för att plocka af blommorna. Der hängde en krans af hvita och röda rosor, som konungen tog och fastade kring Karins guldlockiga hufvud. Ilan sade sig så vilja löna henne för den vackra buketten hon gifvit honom på Stortorget.

Här utdelade han äfven fantastiska benämningar åt deltagarne i lustfärden. Cecilia fick heta Sirenen, Elisabeth Neckliljan, en annan af de unga fruntimren blef kallad Sjödrottningen och ännu en annan Turturdufvan. Slupföraren, en sjöofficer med yfvigt skägg, benämnde han Strömkarlen, och hofmarskalken, som hade att sörja för forfriskning åt alla, fick namn af Pelikanen. Sjelf kallade han sig Kärlekens riddare och Karin Blommornas dotter.SU

Det glada sällskapet af en så brokig sammansättning lade slutligen till vid en holme* der allt var i ordning att mottaga dem, och der »Pelikanen», utan att, som den fågel hvars namn han erhållit, behöfva suga sig sjelf, lät i gröngräset anordna én måltid, hvartill han anskaffat det bästa som fanns i konungens rika förrådshus och vinkällare.

Under tiden hade Max alltjemt fortsatt sin rodd och omsider kommit in i sundet under det plundrade blomsterhvalfvet. Äfven han stannade här, men ej för att bekransa sig som de lycklige, utan för att öfvertänka hvad han egentligen ville. Men det visste han icke; han öf-verlemnade sig blott åt en oemotståndlig makt som dref honom framåt.

På något afstånd hörde han klingande spel och sånger från den kungliga slupen; och sedan han en stund hade lyssnat derpå, grep han åter till årorna för att följa, hvarhelst kosan ställdes.

Dä han hade kommit till den holme, der konungen med sitt sällskap gått i land, rodde han in i en bugt och lade till under den lummiga stranden, som undangömde honom och hans lilla båt. Här smidde han ändtligen en plan,

så dåraktig och vild som svartsjuka och SIS

kärlek ofta hjälpa hvarandra att göra den anläggning, som skall medföra hämnd eller seger.

Under de lekar, hvarmed han hörde att de ädla gästerna börjat förlusta sig, kunde ju h n« da, tänkte han, att Karin komme i närheten af hans bakhåll. I då skulle han rusa upp, f ra henne till sin båt och fly långt, långt bort. Och om hon icke ville följa honom, då skulle de då tillsammans i djupet.

Huru länge drabanten satt och rufvade på sin plan, tycktes verkligen till slut som skulle den gå i fullbordan. Bakom en grupp af hvitstammiga björkar hade han blifvit varse skymten af en qvinna som plockade blommor. Han följde uppmärksamt livarje hennes rörelse, i det hon alltmåra närmade sig åt den vik, der han hade sitt bakhåll. Det var Karin, alldeles ensam; han kunde ej upptäcka någon i hennes närhet. Hon kom ju honom själf till mötes; hon stannade omsider och blickade liksom med längtan ut åt sjön och åt himmelen. Hon stod stilla en stund, kastade några blommor mot ett par fjärilar som flögo öfver hennes hufvud, och vände sig sedan om, för att gå in åt holmen. I detta ögonblick hoppade Max ur sin båt och ilade efter henne, som var okunnig om den djerfve förföljaren. Han skulle kanske  cks uppn tt henne, om han icke helt hastigt blifvit hejdad i sitt lopp.

Ur en nära björkdunge, som undandolt honom, störtade nämligen konung Erik fram och stannade midt på den tr nga stigen med lyftad dolk i handen. Karin gick i detsamma ned f r en sluttning och märkte ej hvad som föreföll bakom henne.

Max drog sig några steg baklänges, men stannade och T ste en förvirrad blick på konungen. Sålunda blefvo de stående ett ögonblick midt emot hvarandra, konungen alltjeml med dolken syftande åt den andres bröst.

— Andra gången! — sade konung Erik ändtligen, liksom för sig själf. — Hvad var väl din afsigt nu? — tillade han högt. — Med hvad r tt förföljer du denna flicka, som står under din herres och konungs beskydd?

— Förlåt mig, herre konung, — svarade drabanten med återvunnen djerfh t, — jag trodde, att någon rätt tillkomme mig att söka ett samtal med denna flicka.

— Ja, en dolkst t i ditt bröst tillkommer dig och ingenting annat! Men det lyster mig veta livad du hyser f r galna inbillningar.

— Hennes far har trolofvat henne mig. — Det var ett förhastadt löfte, utan dotterns samtycke. Och det  r på detta löfte du bygger?

— Ja, min konung, jag har satt min förlitan dertill, såsom den ene mannen förlitar sig på den andra mannens ord.

— Men om hennes eget samtycke bekymrar du dig icke! Eller huru, du har kanske äfven vunnit det?

— i Nej, icke ännu, — svarade drabanten, dröjande.

Konungen smålog och satte åter dolken i dess slida. Detta svar tycktes hafva tillfredsställt honom.

— N , jag vill då förlåta dig ... jag vill göra ännu mer, jag skall bota dig för dina k rleksgriller. Du är en of rv gen fyr, min kära Max, och du skall bli en tapper man, det inser jag. Derföre skall du redan i morgon dag resa till h ren' vid norska gränsen, som jag redan tänkt på en gång förut, men uppskjutit. Gå, min vän, och laga dig i ordning tills i morgon!

Erik all gsnade sig, men hunnen till sluttningen, nedom hvilken Karin försvunnit, vände -han sig om och s g Max gå bort samma väg han kommit. Denne vände sig i detsamma  f-

10ven, och begges blickar m ttes åter en gång. Konungen vinkade med handen till ett farväl och liksom han velat säga: Du f rst r mig ju? Max lade handen på bröstet, liksom han velat svara: Ja, jag f rst r och måste vika för öfver-makten.

Drabanten hoppade i sin båt och sköt ut från land. Det s gs på de än starka och jemna, de än svaga och vacklande  rtagen hvilka olika känslor bestormade honom.

Först då solen gått ned, begaf sig konung Erik med sitt sällskap på hemfärden. I från något aflägsna båtar följde

dem glada sånger, i den annars tysta qvällen. »Kärlekens riddare» slösade på »Blommornas dotter» sin artighet, sin ömhet, och hviskade i hennes öra: »Kär håller jag herdinnan min».

Detta var stunder, då konung Erik var lycklig, då han icke mer tänkte på frieri till mäktiga drottningar; ty han, hvars valspråk annars var: »Stort egnar de stora», glömde nu hos Karin det stora för det sköna.

En vacker qväll hade följt på den vackra dagen. I det stilla blanka vattnet speglade sig mången stjärna, som satt och tindrade på himmel blå. Så speglade äfven konungens känslasin motbild hos liten Karin. Men liksom stjernans spegelbild darrade i djupet, så skulle man äfven förmärkt en darrning i Karins hjerta.

En hop fackelbärande drabanter stod denna afton på stranden af (iråmunkeholm och af-bidade konungens återkomst, för att beledsaga honom och hans sällskap till slottet. Max, som befann sig ibland dessa, lyfte sin fackla öfver hufvudet och blickade ut åt Mälaren, för att speja efter den väntade slupen.

— Med hvad rätt? — sade han för sig sjelf. Så hade konungen frågat honom; han gjorde honom nu denna tysta fråga tillbaka. — Han har förvisat mig ifrån sin person; innefattar detta väl äfven en förvisning ifrån henne? Är det han eller hon som skall bestämma det? Kärleken har ock sitt maktord; det är detta jag vill höra af henne och ej af någon annan. Hon är skyldig mig ett svar ... jag går icke hort, innan denna fordran blifver mig betald: jag måste tala vid henne ... jag måste, om jag än dervid sätter mitt lif på spel. Må göral Döden är bättre än det lif som jag nu lefver...

Emellertid hördes årslag helt nära, ooh drabanterne ställde sig upp i tvänne leder. Slu-Slupen lade till och konung Erik förde Karin i land, hvarefter han åter gick till slupen för att äfven hjälpa prinsessorna.

— Karin! — hviskade en röst. Hon vände sig om och blef varse drabanten. — I afton måste jag tala vid dig; jag lemnar icke din dörr innan du unnat mig detta samtal.

Dessa ord yttrades sakta, men tydligt. Karin vände sig åter bort, just i detsamma konungen kom tillbaka och räckte henne sin hand.

Då de kommo till slottet, beledsagade konung Erik lilla Karin till hennes rum, der hon emottogs af sina tärnor; men han tycktes ej kunna lemna henne. Han ville ännu från hennes läppar upphemta ett leende, ett ord: det var ögonblick, lika ljufva för konungen som plågsamma för drabanten. Ändtligen, sedan han helsat henne med »sinom tusende godnatt», såsom det heter i hans bekanta qvåde, gick han drömmande sina färde.

Max följde med drabanthopen, men återvände snart utan fackla och stannade i den mörka korridoren. Att Karin rätt uppfattat hans begäran betviflade han icke; huruvida hon äfven skulle uppfylla den, visste han ej; men han hade fattat sitt beslut att vänta, om ock ända till morgonen. Karins dörr öppnades emellertid icke. Han stod just och öfverlade med sig sjelf om han genom en klappning skulle gifva sig tillkänna, då ett ljussken syntes i andra ändan af korridoren. Några personer nalkades. Max drog sig hastigt tillbaka i skuggan bakom en afsats i muren. Det var nämligen konung Erik sjelf, som, åtföljd af tvänne drabanter, troligen ämnade sig till en liten kammare högst uppe i tornet Tre Kronor, der han stjernklara nätter plägade läsa sina öden på himlahvalfvet. Ehuru hastigt Max hade dragit sig undan, hade dock Erik varnat skuggan af honom. Med sin ytterliga vaksamhet emot smygande förräderier, stannade han och stirrade åt den vrå, der gestalten hade försvunnit. Han pekade ditåt med en befallande åtbörd och de begge drabanterne skyndade före honom till det misstänkta stället. Ljusskenet bestrålade snart den undangömda, men skarpare, än detta föll honom i ögonen, var den blick hvarmed konungen betraktade honom.

— Tredje gången! Men det skall ock blifva den sista! — sade han för sig sjelf. — Vakt! — ropade han högt, och den ene drabanten ilade bort för att uträtta befallningen.

Hvar och en annan obehörig, som denna timme på dygnet befunnits på ett rum, detkonungen fridlyst, skulle strängt blifvit straffad, så mycket mera denne. Max, som insåg detta, trädde fram i gången och såg sig omkring, liksom han velat fly undan den hotande faran. Men då han fann att flykten var honom omöjlig, äfvensom att inga böner skulle kunna beveka den vredgade konung Erik, böjde han hufvudet inför honom, likt en lifdömd, som

gjort sig förtrogen med döden, bjuder sitt hufvud åt svärdet.

— En gång i dag, — sade konungen, hvars stämma darrade af vrede, — har jag skänkt dig lifvet; och denna gåfva aktar du så ringa!... Men du har rätt: ditt lif är också ett lumpet ting ... Mitt tålamod är uttömdt, min nåd har du förverkat: ditt straff skall du ock bekomma.

Max bibehöll sin orörliga ställning och svarade icke.

— I fängelse med den smygande förrädaren! — ropade konung Erik åt den kommande vakten. — Han inställes i morgon inför min nämnd till ransakning och dom.

Vakten afförde fången, som syntes känslolös för allt, liksom det som tilldrog sig icke alls rörde honom.

Redan på natten, i första uppsvallningen af sin vrede, lät konungen kalla sin kansler GöranPersson. Han omtalade händelsen och yttrade att brottslingen skulle för alltid aflägsnas ifrån hans ögon.

*

Max hade tillbragt en dag i fängelset och hade just emot natten inslumrat på sitt usla läger, då den jernbeslagna ekdörren knarrade på sina rostiga gångjern, och en man, hvars blick förråde illslughet och råhet, inträdde med en lampa i ena handen och en påk i den andra. Honom följde tvänne groflemmade karlar, hvilka stannade tätt innanför dörren. Der stodo de orörliga såsom verktyg då de icke begagnas, men som finnas tillreds på sina platser. Den förre deremot tog några steg framåt och lyste omkring sig med lampan. Längre behöfde han ej söka, ty fången, som vaknat vid bullret, reste sig upp och kom honom till mötes.

— Är det mig du söker, — sade han, — så står jag till din tjänst.

— Min tjänst tillbaka, — grinade mannen och lyste på honom med lampan.

— Hvad vill du?

— Säg mig först, huru tycker du om ditt herberge?— Du vill kanske ge mig ett annat?

— Riktigt gissadt — svarade lampbäraren och skrattade. — Jag vill föreslå dig en liten lustresa min vän.

— Till döden således, — återtog fången och blottade sitt bröst. — Jag är genast redo, som du ser.

— Hvad menar du? — sade mannen med lampan. — Du blottar dig, i stället för att taga på dig reskappan.

— Skämta icke, — ropade fången, — utan stöt till, eller vid Gud...

— Åhå, — afbröt den andre, — du kan gerna resa sådan du är, utan att jag behöfver pynta ut dig i en röd skjorta.

Han hade nu åter haft ett godt infall, syntes honom, och beledsagade derföre sina ord med ett hemskt skratt, som genljöd i hvalfvet.

— Sluta detta gyckel, — ropade Max, som förlorat tålamodet och gjorde en hotande åtbörd, — eller skall jag lära din mun att göra andra grimaser.

— Nå nå, min unge hjelte, spar din hetta. Det passar dig bättre att vara kallblodig, lik de kamrater, som jag snart tänker ge dig, till ett tidsfördrif.

Medan dessa ord vexlades, hade den ene af de groflemmade karlarna smugit sig bakom fången och grep honom om båda armarna; men Max, som egde mycken styrka, ryckte sig snart lös och vände sig åt den smygande angriparen. Den förstkomne hade under tiden ställt lampan på en utskjutande sten i muren, och i samma ögonblick Max vände sig om, lyfte han sin påk med båda händer och gaf honom ett par tunga slag öfver hufvudet. Fången vacklade vid första slaget, vid det andra föll han sanslös och blödande till golfvet.

Den tredje personen, som hittills stått stilla vid dörren, framträdde nu och fattade den slagne om fötterna, medan den andre grep honom om armarna. På detta satt buro de honom ut ur fängelset, företrädde och lysta af den jovialiske lampbäraren. De gingo med hastiga steg genom en låg hvalfgång, som förde till en port i muren. Begge bärarne stannade här, medan deras anförare öppnade porten, hvarvid vatten stänkte in i gången. Det var

Norrström, som rann derute och lät sina vågor kämpa mot slottsgrunden. Den som öppnat lemnade rum för de andra, hvilka med ett kraftigt tag vräkte ut sin börda genom porten. Det plaskande ljud, som dervid uppkom, var ett kort afbrott i böljornas entoniga sorl. De slogo sig åter tillsammans öfver den olycklige och dolde honom i djupet.

Mörkrets gerning var fullbordad. Porten stängdes.

— Nu må han dricka sig otörstig af Mälarens eller saltsjöns vatten, hvilket som smakar bäst! — sade mannen med det sjelfbelåtna grinet och skramlade med en penningpung, som hängde vid hans gördel; — men vi, go' vänner, skynda oss att i mumma dricka dens skål, som betalt vårt arbete.

— Amen! — sade de båda andra, som hittills ej yttrat ett ord, hvarefter alla tre gingo sina färde.

*

Samma afton satt kung Erik i ett strålande gemak uppe i slottet, knäppte sin luta och sjöng det ena lilla qvädets efter det andra. På en pall vid hans fötter satt Karin, stödde sig på armbågen mot konungens knä och lyssnade till de klangfulla tonerna. Stilla, oafvändt hvilade hennes öga på hans lifvade anletsdrag. Hon tycktes endast lefva för att se och höra på honom. Men efter en stund föll hennes hufvud ned emot bröstet och de guldgula lockarne ringlade sig öfver hennes kinder. Då ställdekonungen lutan ifrån sig, lade sin hand under hennes haka och upplyfte det täcka ansigtet. Hennes ögon stodo fulla af tårar.

— Du gråter, min blomma, — sade han och betraktade henne ömt; —men du småler äfven. Så gråta englarne.

— Nej, så gråta blommorna, min konung. I dag ligga tårarne och glänsa på hennes kinder och solen kysser dem bort. I morgon gråter hon icke mer; hon ligger förtrampad och liflös i stoftet, der hennes rot var fästad. Solen går lika strålande fram och kysser en annan blomma, som också i tårar småler emot honom.

— Så gör solen, lilla Karin; men jag känner endast en blomma, jag älskar ingen mer än henne. Ve den olycklige, som ville förtrampa henne!

— Solen kan icke förhindra det; derföre fäster han sig vid hvilken blomma som helst, och glömmen den han i går älskade, men som i dag icke mera finnes.

— Tala icke så, lemna denna bild, som icke är sann; du är ej ett jordens barn såsom blommorna der, du är en engel, och englarne äro himmelens blommor.

— Och vore jag en engel, som du säger, min herre och konung, skulle jag med minavingar skyla mitt anlete, så länge jag nödgades vara på jorden, för att ej se allt det grymma, som der föröfvas.

— Du är bedröfvad, lilla Karin; säg mig orsaken dertill, och jag lofvar vända din be-dröfvelse i fröjd.

— Och konungen vill bevilja min bönl

—• Ja, ännu mer, jag ville förekomma den.

— Ack, hör mig då. Det var en ung man som älskade en ringa flicka, men hon försköt hans redliga hjerta. Denne man har på något sätt, som jag icke känner, och som jag ej vågar ana, förtörnat sin konung och försmäktar nu i fängelse. Har han väl förverkat sitt lif? Nej, det vet jag han icke kunnat. Gif honom då friheten, min konung, gif honom lifvet åter!

Konung Eriks panna mulnade. Han betraktade misstänksamt den sköna bedjerskan. Men det var så svekfritt, så rent detta öga, som med ett barns väntan och förtroende hvilade på honom, att molnet flydde från hans panna, och han förjagade strax den misstänksamma tanke, som vågat oskära henne.

— Tack lilla Karin, — sade han och räckte henne sin hand, — tack, att du påminner mig om en sak som jag redan förgätit. Den ungestackars mannen skall genast blifva fri ur fängelset.

Karin hade hållit konungens hand i sin, medan han talat; vid de sista orden tryckte hon den lifligt till sina läppar.

Konungen drog handen sakta tillbaka, lyfte Karin upp i sin famn och frågade henne med en ton så smekfull, som om han redan kände det svar han skulle erhålla:

— Du älskar ju ej den unge mannen du räddat?

— Nej, såsom jag redan sagt min konung och herre.

— Och hvem tillhör då ditt hjerta?

— Det tillhör Gud och konungen.

Erik XIV tryckte Karin närmare till sig, kysste hennes panna och utropade:

— Du är min drottning inför Gud ... och jag gifver dig min trohet i lif och död!

Konungen sköt sedan Karin sakta ifrån sig och betraktade ömt de skära och vackra anletsdrag, som smålogo så hjertegodt emot honom; det var ett leende som icke blott för stunden gjorde honom lycklig, utan äfven lofvade honom en hel framtid af huld kärlek och trofast till-gifvenhet, en lycka oberoende af skiTtena i hans lif. 10*Men den lycklige glömmer så ofta den olycklige.

Konung Erik dröjde för länge i betraktandet af den trogna engel, som himmelen gifvit honom; ty under dessa få minuter, så rika på outsäglig sällhet för honom, var det som här ofvan berättade händelse tilldrog sig i borgens underjordiska hålor.

*

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/wnfsagner/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-wnfsagner>.

Filen skapad 2018-12-17 16:09:19.751348